

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฎหมายตราสามดวง. เล่มที่ ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา, ๒๕๓๗.

กัตัญญู ชูชื่น. "พระเจ้าเลียบโลกฉบับล้านนา." **วรรณกรรมพุทธศาสนาในล้านนา**. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๐.

กอบกุล อิงคุทานนท์. **ศัพท์วรรณกรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รักอักษร, [ม.ป.ป.].

กัญญรัตน์ เวชชศาสตร์. **การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องศรีธนญชัยฉบับต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

กาญจนา ฐิติปัญญาวัฒน์. **การศึกษาเชิงวิเคราะห์การกำเนิดในลักษณะเหนือธรรมชาติของตัวละครสำคัญในวรรณกรรมชาดกนอกนิบาตล้านนา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒.

กายแก้ว. พระนคร : โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ, ๒๔๘๒.

กิ่งแก้ว เพ็ชรราช. **รายงานการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์นิทานลุ่มน้ำปาด จังหวัดอุดรดิตถ์**. สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์, ๒๕๔๓.

กิ่งแก้ว อัดถากร. **คติชนวิทยา**. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๙.

กุลลาบ มัลลิกะมาส. **คติชาวบ้าน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๐๙.

แก้วหน้าม้า. พระนคร : โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ, ๒๕๘๕.

ขุนช้างขุนแผน. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. พระนคร : บรรณาการ, ๒๕๑๓.

คณิตา เลชะกุล, คุณหญิง. บัว : **ราชินีแห่งแม่น้ำ**. กรุงเทพฯ : มุสนิธิสวนหลวง ร.๙ , ๒๕๓๕.

งามพิศ สัตย์สงวน. **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. **นิทานกำพร้าว : ภาพสะท้อนชีวิตผู้ด้อยโอกาสและชาติพันธุ์สัมพันธ์ในเขตอุษาคเนย์ตอนกลาง**. โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สกว. กลุ่มสร้างเสริมศักยภาพนักวิจัยด้านอีสานคดีศึกษา, ๒๕๕๒.

จำนง วิสุทธิแพทย์. **สัตววิทยา**. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดมหาสารคาม, ๒๕๒๔.

จำลอง ดิษยวณิช. **จิตเวชศาสตร์**. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์พระสิงห์การพิมพ์, ๒๕๒๒.

จิตร ภูมิศักดิ์. **ความเป็นมาของคำสยาม ไทยลาวและขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อชนชาติ ข้อเท็จจริงว่าด้วยชนชาติขอม ฉบับสมบูรณ์**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : เกล็ดไทย, ๒๕๕๐.

จินดา เม่นประเสริฐ. **วิเคราะห์นิทานชาวบ้าน ตำบลคูยายหมี อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา.**

ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๓๐.

เจ้าสุวัตร. เชียงใหม่ : ร้านประเทืองวิทยา, ๒๕๑๑.

ชลธิรา สัตยาวัฒนา. **การนำวรรณคดีวิจารณ์ใหม่แบบตะวันตกมาใช้กับวรรณคดีไทย.**

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

ตริษฐ์ เดียว ชิน, แบล. สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และมยุรี ถาวรพัฒน์, บรรณาธิการ. **นิทานเวียดนาม.**

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.

เดือนใจ สันทะเกิด. **วรรณคดีชาวบ้านจาก “วัดเกาะ”.** สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๗.

ทวี สว่างปัญญากร, ปรีวรรต. **ตำนานเมืองเชียงตุง.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๒๙.

ชนากิต, เรียบเรียง. **ตำนานเทพเจ้าและวีรบุรุษ กรีก-โรมัน.** กรุงเทพฯ : ปิรามิต, ๒๕๕๖.

ธวัช ปุณโณทก. **วรรณกรรมอีสาน.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๒.

นราธิประพันธ์พงศ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ. **พงศาวดารไทยใหญ่ เล่ม ๑.** กรุงเทพฯ :

องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๑๕.

นาวรรณ พันธุเมธา. **คลังคำ.** กรุงเทพฯ : อมรินทร์, ๒๕๔๔.

นันทนา ชุตินวงศ์. **รอยพระพุทธรูปในศิลปะเอเชียใต้และเอเชียอาคเนย์.** กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ,

๒๕๓๓.

นางอุไทย. พระนคร : โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ, ๒๔๗๗.

นิติ แสงวัฒน์, สุพจน์ พรหมมาโนช และสุพจน์ บันเทิง ผู้เรียบเรียง. **ตำนานและนิทานพื้นบ้าน**

อีสาน. กองโบราณคดี กรมศิลปากร, ๒๕๓๑.

นิทานเรื่องพระร่วง. กรมศิลปากร, ๒๕๐๗.

นิบาตชาดก. เล่ม ๖. กรุงเทพฯ : กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, ๒๕๔๐

นิยะดา เหล่าสุนทร. **ปัญญาชาดก : ประวัติและความสำคัญที่มีต่อวรรณกรรมร้อยกรองของไทย.**

กรุงเทพฯ : แม่คำฝาง, ๒๕๓๘.

นิดดา ลุนทอง. **การวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านจากตำบลตาตอง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร.** ปริญญา

นิพนธ์ปริญญาทางการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, ๒๕๔๐.

บุษผา เต็งสุวรรณ. **บัวในวรรณคดีบาลีและสันสกฤต.** วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

- ประมาณชุดชินโนรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระ. **พระปฐมสมโพธิกถา**. มูลนิธิ "ทุน
พระพุทธรูปยอดีฟ้า" ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะวัดพระเชตุพน พิมพ์โดยเสด็จพระราชกุศล
ในงานพระราชทานเพลิงศพ พล.ต.อ. พิชัย กุลวนิชย์, ๒๕๓๗.
- ประคอง นิมมานเหมินท์. **นิทานพื้นบ้านศึกษา**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.
- ประคอง นิมมานเหมินท์ และดาว เชิงหวา. **อาแป่ไท่ได้คง**. กรุงเทพฯ : แม่คำผาง, ๒๕๔๒.
- ประคอง นิมมานเหมินท์, ศิราพร ณ ถลาง และสุกัญญา สุจฉายา. **วัฒนธรรมข้าวของชนชาติไทย
: ภาพสะท้อนจากตำนาน นิทาน เพลง**. (เอกสารอัดสำเนา).
- ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๖๑**. พระนคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๑๕.
- ประชุมพงศาวดาร ภาคที่ ๗๒** ตำนานเมืองสุวรรณโคഥค้ำ. พระนคร : กรมศิลปากร, ๒๕๐๔.
- ประกาส แก้วรังสรรค์, พระมหา. **ยักษ์ในพระไตรปิฎก**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.
- ประพนธ์ เรื่องณรงค์. **บุหงาปัตตานี : คติชนไทยมุสลิมชายแดนภาคใต้**. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๐.
- ปริตตา เฉลิมเผ่า กอนันตกุล. **เค้าโครงความคิดเรื่องโครงสร้างในการศึกษานิทานปรัมปราของ
โคลดเลวี-สเตรสส์**. วารสารธรรมศาสตร์ ๑๗, ๑ (มี.ย. ๒๕๓๓), ๔๕-๗๐.
- ปรีชา พิณทอง. **รวมวรรณคดีอีสาน**. เล่ม ๑ - ๒. อุบลราชธานี : [ม.ป.พ.], ๒๕๒๒.
- ผจงวาด กมลเสรีรัตน์ และคณะ. **นิทานพื้นบ้านภาคกลาง**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, ๒๕๔๓.
- ผ่องพันธุ์ มณีรัตน์. **มานุษยวิทยากับการศึกษาคติชาวบ้าน**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๙.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕**, พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน,
๒๕๓๘.
- พรรณเพ็ญ เครือไทย, บรรณาธิการ. **วรรณกรรมพุทธศาสนาในล้านนา**. สถาบันวิจัยสังคม
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๔๐.
- พิกุลทอง**. พระนคร : โรงพิมพ์ราษฎร์เจริญ, ๒๔๙๔.
- พิเชฐ สายพันธ์. **"นาคาคติ" อีสานลุ่มน้ำโขง : ชีวิตทางวัฒนธรรมจากพิธีกรรมร่วมสมัย**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๙.
- พินิจ รื่นเรือง และ ณพพร ดำรงศิริ. **ชีวิวิทยาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๑๖.
- พุทธรูปยอดีฟ้าจุฬาลงกรณ์, พระบาทสมเด็จพระ. **บทละครเรื่องรามเกียรติ์**. กรุงเทพฯ : ศิลปากร, กรม.
กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์, ๒๕๔๐.
- พุทธราชศักดิ์ดา, หลวง. **สุวรรณหงส์ วรรณคดีสมัยโบราณ**. พัทลุง : โรงพิมพ์พัทลุง, ๒๕๑๓.

มโนหรานิบาต ฉบับมัทฉิมมวาสา สงขลา. สงขลา : วิทยาลัยวิชาการศึกษาสงขลา วิทยาลัยครูสงขลา, ๒๕๑๓.

ยศ สันตสมบัติ. **พรอยต์และพัฒนาการของจิตวิเคราะห์ : จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๘.

ยศ สันตสมบัติ. **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ - ไทย**. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๕.

ราชพงษาวดารกรุงกัมพูชา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, ๒๕๑๓.

รีนฤทัย สัจจพันธุ์. **วรรณคดีศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชาริปัญญา, ๒๕๔๔.

ฤดีรัตน์ กายราศ. **บัว : องค์ประกอบประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์, ๒๕๔๐.

ลีไทย, พระญา. **ไตรภูมิพระร่วง**. กรุงเทพฯ : บรรณาการ, ๒๕๔๓.

วรรณกรรมสมัยอยุธยา. เล่ม ๑. กรุงเทพฯ : ศิลปาการ, กรม. กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์, ๒๕๔๐.

วรปฐมา คำหมู่. **การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องนางอุทรา**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๕.

วัชรภรณ์ ดิษฐบ้าน. **อนุภาคน้ำเต้าในตำนานน้ำท่วมโลกและตำนานกำเนิดมนุษย์**. **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย ปีที่ ๑๘ (ธันวาคม ๒๕๔๔)**.

วินัย ภูระหงษ์. **พระสุธน - มโนห์รา : การศึกษาเปรียบเทียบที่มาและความสัมพันธ์ระหว่างฉบับต่างๆ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

เวาน์ เพลงเออ, ผู้รวบรวม. **ด้วยปัญญาและความรัก นิทานชาวเมืองเหนือ**. กรุงเทพฯ : สยามสมาคมและสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๙.

ศรีศักร วัลลิโภดม. **แอ่งอารยธรรมอีสาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๐.

ศักดิ์ศรี แยมนัดดา. **วรรณวิทยา**. พิมพ์เป็นที่ระลึกในวาระการเกษียณอายุราชการ, ๒๕๓๔.

ศักดิ์ศรี แยมนัดดา. **วิทยารัตนากร**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๕.

(สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในการพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ศรี แยมนัดดา ๑๓ มกราคม ๒๕๔๕).

ศิริภาพ รุจิระฐาน ณ ถกลาง. **ในห้องถิ่นมีนิทานและการละเล่น การศึกษาอดีตชนในบริบททางสังคม**

ไทย. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๓๗.

ศิริพร ณ ถลาง และ สุกัญญา ภัทรราชย์, บรรณาธิการ. **คติชนกับคนไทย - ไทย รวมบทความทางด้านคติชนวิทยาในบริบททางสังคม**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

ส. พลายน้อย. **นิทานไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, ๒๕๓๙.

ส. พลายน้อย. **สัตว์หิมพานต์**. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี่, ๒๕๓๙.

ส. พลายน้อย. **สิบสองนักษัตร**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า, ๒๕๓๐.

สงวน โชติสุขรัตน์. **ตำนานเมืองสยาม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๖.

สาร สาระทัศนันทน์, รวบรวมและเรียบเรียง. **นิทานพื้นบ้านเมืองเลย**. เลย : ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูเลย ร่วมกับกองทุนน้ำใจ, ๒๕๓๕.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคเหนือ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒.

สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคอีสาน. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๔๒.

ลำราญ กัลยาณมิตร. แปลและเรียบเรียง. **เทพนิยายของกริมม์**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พระนคร : แพร่พิทยา, ๒๕๒๐.

สุกัญญา ภัทรราชย์. **เพลงปฏิพากย์ : บทเพลงแห่งปฏิภาณของชาวบ้านไทย**. กรุงเทพฯ : โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. **นาคนิประวัติศาสตร์อุษาคเนย์**. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๓.

สุนทรภู่. **รวมนิทาน สุภาษิต และบทเห่กล่อมของสุนทรภู่**. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์, ๒๕๒๙.

สุนทรภู่. **พระอภัยมณี**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. พระนคร : ศิลปบรรณาการ, ๒๕๒๑.

สุพิน ฤทธิ์เพ็ญ. **สุชัณณะว้าวหลวง : การศึกษาเชิงวิเคราะห์บทบาทที่มีต่อสังคม**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๙

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร์. **พระอภัยมณี : การศึกษาในเชิงวรรณคดีวิจารณ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔.

สุวรรณมา เกรียงไกรเพ็ชร, ปิยะพร กัญชนะ และ สุกัญญา ภัทรราชย์. **ปางบรรพ์ ตำนานและ**

นิทานประวัติศาสตร์แห่งสยามประเทศ. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, ๒๕๓๒.

เสฐียรโกเศศ. **เล่าเรื่องไตรภูมิ.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์น้ำฝน, ๒๕๔๐.

เสฐียรโกเศศและนาคะประทีป. **กามนิต วาสิวสุ.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศยาม, ๒๕๔๐.

เสน่ห์หา บุญรักษ์. **วรรณกรรมคำของภาคเหนือ.** กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิตศกั กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๙.

หม่อม ทิน อ่อง, เขียน. เกษมชัย เตี้ยตระกูล, แปล. **นิทานเอกของพม่า.เฉลิมนิจและโรงพิมพ์ภาษา**
ต่างประเทศ, ๒๕๓๖.

เหยียนวินเปียน, เจิงผิง, ผู้เขียน ; สุชาติ ภูมิบริรักษ์, แปล. **นิทาน “ไทลื้อ” ในเขตมณฑลยูนนาน.**

กรุงเทพฯ : ดี ดี บุคส์, ๒๕๓๕

อ. สนิทวงศ์, แปลและเรียบเรียง. **นิทานรัสเซีย.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, ๒๕๒๘.

อนูมานราชชน, พระยา. **ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีและเทพนิยายสงเคราะห์.** กรุงเทพฯ : คณะ

อนุกรรมการจัดพิมพ์เอกสารเนื่องในวาระครบ ๑๐๐ ปีพระยาอนูมานราชชน, ๒๕๓๑.

อุดม หนูทอง. **วรรณกรรมท้องถิ่นภาคใต้ ประเภทนิทานประโลมโลก.** โครงการศูนย์ส่งเสริมภาษา

และวัฒนธรรมภาคใต้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, ๒๕๒๘.

อุดม รุ่งเรืองศรี. **วรรณกรรมล้านนา.** กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๔๖.

อุรังคธาตุ ตำนานพระธาตุพนม. วิทยาลัยครูมหาสารคามและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม, ๒๕๓๑.

เอื้อนทิพย์ พีระเสถียร. **การศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบเรื่องและอนุภาคในปัญญาสชาดก.** วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙.

ภาษาอังกฤษ

Aarne, Antti. **The Types of the Folktale.** FF Communications No. 184. Translated and enlarged by Stith Thompson. 4th printing. Helsinki : Academia Scientiarum Fennica, 1981.

Cooper, J.C. **Dictionary of Symbolic and Mythological Animal.** 2nd ed. London : HarperCollins Publishers, 1995.

Hall, James. **Illustrated Dictionary of Symbols in Eastern and Western Art.** New York : HarperCollins Publishers, 1995.

Jabes, Gertrude. **Dictionary of Mythology Folklore and Symbols.** New York : The Scarecrow Press, Inc, 1962.

Oxford Advanced Learner's Dictionary. 5th ed. Oxford University Press, 1995.

Thompson, Stith. **Motif - Index of Folk Literature.** Bloomington and London : Indian University Press, 1960.

Thompson, Stith. **The Folktale.** California : University of California Press, 1977.

ภาคผนวก

เรื่องย่อนิทาน

๑. ประเภทวรรณกรรมลายลักษณ์ รวม ๘๕ เรื่อง

ภาคกลาง ๒๖ เรื่อง

กาก็

- ท้าวพรหมทัตครองเมืองพาราณสี มีมเหสีชื่อกาก็เป็นหญิงที่มีรูปร่างและสีกลืนกายหอม
- ท้าวพรหมทัตมีพี่เลี้ยงชื่อนาฏกเวรชำนานการเล่นพิณ
- มีพญาครุฑตนหนึ่งมักจะมาเล่นสกากับท้าวพรหมทัตเสมอๆ
- วันหนึ่งพญาครุฑได้เห็นหน้านางกาก็ให้รัก จึงทำอุบายลักนางกาก็ไปยังวิมานของตน
- ท้าวพรหมทัตทราบว่านางกาก็หายไปก็โศกเศร้ามาก นาฏกเวรอาสาไปตามนางกลับคืนมา
- ครุฑล่านางกาก็ไปเล่นสกากับท้าวพรหมทัตตามปกติ ขากลับขณะที่แปลงกายคืนร่างเป็นครุฑ นาฏกเวรได้แปลงเป็นไรแทรกอยู่ในขนครุฑ
- รุ่งขึ้นครุฑออกไปเล่นสกา คนธรรมดาคืนกลับเป็นร่างเดิม แล้วเข้าเกี่ยวพาราณสีและสมสู่กับนางกาก็
- นาฏกเวรแปลงกายเป็นไรเข้าแฝงอยู่ในขนครุฑอีกครั้งเพื่อกลับสู่เมืองพาราณสี
- ครุฑมาเล่นสกากับท้าวพรหมทัตอีก นาฏกเวรแกล้งเล่นพิณกล่าวถึงนางกาก็ที่อยู่บนวิมานครุฑ
- ครุฑพานางกลับมาส่งเมือง
- ท้าวพรหมทัตให้ลอยแพนางกาก็

กายแก้ว

- นางวักกีนอสุจิพระฤๅษีแล้วตั้งครรภ์ คลอดลูกเป็นชาย
- พระฤๅษีให้ลูกออกบวชจนกลายเป็นฤๅษีที่มีฤทธิ์มาก
- พระอินทร์ให้นางฟ้ามาทำลายฉณานพระฤๅษี จนนางฟ้าตั้งครรภ์
- นางฟ้าพาบุตรไปเฝ้าพระอิศวร
- พระอิศวรชุบตัวให้เป็นแก้ว ตั้งชื่อว่ากายแก้ว และมอบอาภรณ์วิเศษให้
- กายแก้วขับรถชนปราสาทท้าวจักรวาลหัก จึงรบกัน
- ท้าวจักรวาลแพ้ หนีไปหาท้าวจักรวรรดิ
- กายแก้วได้นางแก้วฟ้า ธิดาท้าวจักรวาล
- พี่เลี้ยงกายแก้วคือกาลวูธกับโมราจับท้าวจักรวรรดิไปขังในถ้ำ และเอาท้าวจักรวาลไปถ่วงน้ำ จากนั้นโมราจึงแปลงเป็นท้าวจักรวาล
- ท้าวจักรวรรดิและท้าวจักรวาลฟื้นขึ้น และได้ไปขอความช่วยเหลือท้าวจักรกฤษมาช่วยรบ แต่แพ้
- จักรนารายณ์มาช่วยท้าวจักรวาลลักกายแก้วไป
- กาลวูธฆ่าจักรนารายณ์ตาย กายแก้วฆ่าจักรกรตตาย
- ท้าวจักรวรรดิและท้าวจักรวาลไปฟ้องพระอินทร์ พระอินทร์ให้กายแก้วคืนเมืองให้ท้าวจักรวาล
- นางโกสุม ธิดายักษ์แปลงเป็นชายมาขอเจรจา กายแก้วได้นางโกสุม

- ท้าวกรดสุริยาญจนมาเยี่ยมท้าวจักรพรรดิ เกิดรบกับกายแก้ว และถูกกายแก้วฆ่าตาย
- มเหสีท้าวกรดสุริยาญจนให้ไพร่พันคนมาสะกดลักกายแก้วไป กายแก้วฆ่ารบพันคน
- กายแก้วได้นางสุดาดวงจันทร์ ธิดาท้าวกรดสุริยาญจน
- นางโกสุมยกทัพมาตามกายแก้วกลับไป นางสุดาดวงจันทร์ยกทัพตามไปและเกิดรบกัน นางสุดาดวงจันทร์แพ้
- กายแก้วลางโกสุมไปเยี่ยมนางแก้วฟ้า

กายเพชร

- มีนางเนื้อตัวหนึ่งกินหญ้าที่ฤๅษีถ้ำยัสสาวะรดจนตั้งครรภ์
- เมื่อครบสิบเดือนก็คลอดบุตรเป็นมนุษย์ ฤๅษีนำมาเลี้ยงไว้และให้บวชเป็นฤๅษีเหมือนตน
- ฤๅษีหนุ่มฝึกวิชาจนมีฌานกล้า
- พระอินทร์ให้นางฟ้ามาทำลายฌานของฤๅษี นางฟ้าตั้งครรภ์และคลอดลูกเป็นชาย
- นางฟ้าพาลูกขึ้นไปบนสวรรค์ พระอินทร์มอบกำไลและสำภาณดีให้ รวมทั้งให้พรให้มีกายเป็นเพชร จึงได้ชื่อว่ากายเพชร
- กายเพชรได้ยกยศจักรัชมพรและสิงเสสมาลาเป็นบริวาร
- กายเพชรเล่นสำภาณดีไปโดนยอดวิมานท้าวเมฆินทร์หัก จึงรบกัน
- ท้าวเมฆามาช่วยรบ แต่แพ้กลับไป
- กายเพชรได้นางวิมานลอย ธิดาท้าวเมฆินทร์ซึ่งเกิดในดอกบัว
- ท้าวกระโปรงทองมาช่วยท้าวเมฆินทร์ เมฆารบกับกายเพชร แต่แพ้หนีไป
- กายเพชรเข้าเมืองท้าวเมฆาและได้นางเสสมาลา ธิดาท้าวเมฆา
- ท้าวพรหมาและพรหมมินทร์ยกทัพมาเมืองท้าวเมฆา พรหมมินทร์ถูกฆ่าตาย ส่วนท้าวพรหมาหนีไป
- กายเพชรได้นางลัดดาแก้วธิดาท้าวกระโปรงทอง

แก้วพิศดาร

- ท้าวเกษนิกร มีมเหสี ๒ คน แต่ไม่มีโอรส จึงประกาศให้เจ้าเมืองต่างๆ มาจับฉลากอภิเษกกับมเหสี
- มเหสีฝ่ายซ้ายคือนางวิลารวรรณ์ ท้าวเอกราชได้ไป ส่วนฝ่ายขวาคือนางรัตนา พระอินทร์ได้ไป
- นางรัตนาคคลอดบุตรเป็นดวงแก้ว
- นางวิลารวรรณ์ใส่ความว่าลูกนางรัตนาเป็นกาลี นางรัตนาก็ถูกขับออกจากเมือง
- นางรัตนาก็ถูกเขี้ยวางลวงลาม แก้วพิศดารจึงออกจากแก้วมาช่วย
- นางรัตนาก็ไปอาศัยอยู่กับตายาย
- ตายายชโยยดวงแก้วไปถวายนางประทุมมา ธิดาท้าวพัชชะบาล
- แก้วพิศดารได้นางประทุมมา
- ภัทจักรอาสาจับชายชู้ และได้รับกับแก้วพิศดารแต่แพ้หนีไป
- รามจักรยกทัพมาช่วยบุตรแต่สุดท้ายถูกแก้วพิศดารฆ่าตายทั้งพ่อลูก
- ท้าวเอกราชยกทัพมาตีเมืองท้าวเกษนิกร แก้วพิศดารมาช่วยรบเอาชนะท้าวเอกราชได้

- แก้วพิศดารออกเที่ยวป่าเดินทางหลงไปเมืองยักษ์ และได้ปลอมไปอยู่ในหีบเสียง
- แก้วพิศดารได้นางรัตมณี ธิดาท้าวโลกวินาศ แล้วพาหนี
- ท้าวโลกวินาศตามมาเกิดรบกัน ท้าวโลกวินาศแพ้หนีไป
- เทวดาเอารูปร่างมาให้นางรัตมณีสวม
- แก้วพิศดารออกรบและถูกจับตัวไป
- นางจึงแปลงอาสาออกรบ สามารถจับท้าวกบิลมาศได้ แล้วนัดเปลี่ยนตัวกับแก้วพิศดาร
- นางจึงแปลงถูกกลลวง จึงถูกฆ่าตาย กลายเป็นนางรัตมณี
- นายนิรบาลพานางไปดูนรกแล้วส่งกลับ
- แก้วพิศดาร นางประทุมมา นางรัตมณีได้ครองเมืองต่อมา

แก้วหน้าม้า

- พระปิ่นทองโอรสท้าวภูวเดชและนางนันทาท้าวชาวลอยไป
- นางแก้วหน้าม้าเก็บได้ พระปิ่นทองจึงจำใจรับนางเข้าวัง
- พระปิ่นทองเกล้งนางต่างๆ นานา แต่ทำอะไรนางไม่ได้
- ต่อมาพระปิ่นทองอภิเษกกับนางทัศนาลี ธิดาท้าวพรหมทัต
- นางแก้วหน้าม้าตามพระปิ่นทองไปและถอดรูปออกเป็นนางมณี จนได้เป็นมเหสีท้าวปิ่นทอง
- ขณะพระปิ่นทองเดินทางกลับ ถูกพวกยักษ์ล้อมสำเนาไว้
- นางแก้วหน้าม้าคลอบบุตรคือปิ่นแก้วแล้วฝากพระฤๅษีไว้ จากนั้นจึงตามมาช่วยพระปิ่นทอง
- นางแก้วหน้าม้าฆ่ายักษ์
- พระปิ่นทองได้ธิดายักษ์คือนางสร้อยสุวรรณและจันสุตา จึงพากลับเมืองด้วย
- นางทัศนาลีเดินทางตามพระปิ่นทองมาแต่เกิดหึงหวงกับนางแก้วหน้าม้าจึงเดินทางกลับเมือง
- ยักษ์ประกายมาตามมาแก้แค้น แต่ถูกแก้วหน้าม้าฆ่าตาย ยักษ์ประกายกรดยกทัพมาช่วย ก็ถูกฆ่าตายเช่นกัน
- นางแจ่มจันทร์ หิริญรัตน์ และประภัสสร ธิดาของนางแก้วหน้าม้าไปชมสวน แล้วถูกนกหัสติดิ้นเหี่ยวไป
- ฤๅษีช่วยนางทั้งสามไว้ พวกนางจึงพักอยู่กับฤๅษี
- โอรสท้าวทศมิตร ชื่อ ทินกร ศรนรินทร์ สิ้นนรา ไปเที่ยวทะเล เกิดเรือแตก พญานาคมาพบจึงช่วยเหลือ และนำกุมารทั้งสามไปเลี้ยง
- โอรสทั้งสามลาพญานาคกลับเมือง ระหว่างทางได้พบกับนางทั้งสาม
- พระปิ่นทองถูกเสน่ห์ไปอยู่กับนางทัศนาลี นางแก้วหน้าม้าไปตาม แต่แพ้รูนางทัศนาลี ต้องติดตรูปิ่นแก้วเดินทางไปตามหาแม่ พบกับน้องทั้งสาม แล้วเดินทางต่อไป
- ปิ่นแก้วจับเสน่ห์ได้ จึงพาบิดาและมารดากลับเมือง

โคมทอง

- ท้าวอาทิตย์และนางศิวะจมาศมีธิดาชื่อ โคมทอง
- บุตรชายนางสนมของท้าวอาทิตย์ ๔ คน คิดเข้าหานางโคมทอง

- นางโคมทองหนีไปกับพี่เลี้ยงไปอยู่กับพระซี
- พระซีชุบศรให้นางเป็นอาวุธ และนางได้ยักษ์ ๒ ตนเป็นข้า
- สาลิกานำข่านางไปในพระประทุมโอรสของพระเจ้าบรมวงษา
- ทั้งสองติดต่อกันโดยสาลิกาเป็นสื่อ
- นางโคมทองฝากผ้าไปให้พระประทุม แต่ถูกเหยี่ยวไล่ทำตกที่เมืองอินทปัต
- ท้าวสังกระษียกทัพไปตามทาง และจับพระประทุมขังไว้
- พระประทุมได้นางสร้อยสาลี
- นางโคมทองใช้ชายักษ์ไปลักพระประทุม
- ท้าวสังกระษีให้ท้าวรัตตะมาช่วยรบแต่ถูกฆ่าตาย
- พระประทุมไม่พบนางจึงกลั้นใจตาย มีฤๅษีมาช่วยชุบชีวิต
- ปีกาลสังกระษีลักพระประทุมไปไว้ในถ้ำแล้วควักหัวใจใส่ไว้ในดอกบัว
- นางกิริณีมาพบร่างพระประทุมจึงนำออกไป
- นางกิริณีพบกับนางโคมทองจึงรบกัน นางโคมทองแพ้จึงเรียกยักษ์มาช่วย
- ตามหาดวงจิตพระประทุมได้ แต่มีคนมาลักรูปไปถ่วงน้ำ และมีพญานาคเก็บไว้
- ฤๅษีชุบชีวิตให้พระประทุม
- พระประทุม นางโคมทองและนางสร้อยมาลีได้ครองเมือง
- เดินทางไปเมืองท้าวอาทิตย์ รบกับราชบุตรทั้งสองชนะ
- นางพะกาธิดาพญานาคให้พี่เลี้ยงมาลักพระประทุม และได้เป็นสามภรรยา
- นางโคมทองและนางกิริณีออกตามหาพระประทุม เหลือนางสร้อยมาลีอยู่ที่เมือง
- ราชบุตรทั้งสองเข้าหานางสร้อยมาลี นางจึงคิดอุบายฆ่าราชบุตรทั้งสองตาย
- นางโคมทองและนางกิริณีเดินทางตามหาพระประทุม และได้พบนางยักษ์ตนหนึ่ง
- นางยักษ์ผลักนางทั้งสองตกเหว
- นางเงือกมาแก้ไขให้ฟื้น
- นางโคมทองและนางกิริณีตามมาพบกับพระประทุมที่เมืองนาค

ไชยทัด

- ฤๅษีโคดมได้นางในผลมะเดื่อมาเลี้ยงให้ชื่อว่า นางอุทุมพร
- ยักษ์ชื่อ ท้าวคนธรรพ์ ครองเมืองอินทปัตต์มาขอนางไปเป็นมเหสี แต่นางไม่ตกลง
- ไชยทัดเป็นโอรสท้าวโกมลกับนางแก้วจิตราแห่งเมืองพรหมกฤษดิ์จึงไปประพาสป่ากับมเหสีชื่อนางสุพันธุลิกา
- ยักษ์กระเวนแปลงเป็นนกวางทองมาล่อไชยทัดเพื่อจับกินเป็นอาหาร ไชยทัดเข้าไปหลบในโพรงไม้ได้ทันแต่มาถูกจับกิน
- ไชยทัดเดินทางกลับเมืองและหลงไปที่อาศรมฤๅษี ไชยทัดพบนางอุทุมพรจึงเข้าไปเกี้ยวนาง
- ฤๅษีจัดพิธีวิวาห์ให้ไชยทัดกับนางอุทุมพร
- ท้าวคนธรรพ์แปลงเป็นไชยทัด เข้าสวมรอยไชยทัดตัวจริงที่ออกไปหาผลไม้ แต่ฤๅษีเข้ามาขัดขวางไว้

- ไชยทัตกลับมาจึงรบกัน ท้าวคนธรรพ์แพ้หนีไป
- ไชยทัตออกตามพบกระดุกม่า จึงนำกลับมาให้ฤๅษีชุบชีวิต
- ไชยทัตพานางอุทุมพรกลับเมือง ฤๅษีให้นำมันชุบชีวิตไปด้วย
- ระหว่างเดินทาง ท้าวคนธรรพ์ขโมยม้าไป พระไชยทัตกับนางอุทุมพรลัดกัน
- ท้าวไชยทัตเดินทางต่อ พบท้าวคนธรรพ์นอนตายอยู่จึงชุบชีวิต ท้าวคนธรรพ์เล่าว่าถูกยักษ์สนธราฆ่าตายและจับม้าไป
- ท้าวคนธรรพ์ยอมเป็นข้าทาสไชยทัตและรับอาสาพาท้าวไชยทัตไปหานางวรรณิณี ธิดาของท้าวสนธรา
- ไชยทัตลอบสมัครสังวาสกับนางวรรณิณี
- ท้าวสนธราสงสัย ให้โอรสชื่อสุนทรไปแอบดู
- สุนทรสู้กับไชยทัตแต่แพ้ จึงไปทูลท้าวสนธรา
- ท้าวสนธราให้วาทิขุนยักษ์จับไชยทัตขังไว้กับม้าในกรงเหล็ก
- ท้าวคนธรรพ์มาช่วยออกจากกรงเหล็ก ไชยทัตต่อสู้กับท้าวสนธราและฆ่าท้าวสนธราตาย
- ไชยทัตได้ครองเมืองแทน
- ไชยทัตกับท้าวคนธรรพ์ออกตามหานางอุทุมพร พบท้าวกระวานนอนตายจึงชุบให้ฟื้น
- ท้าวกระวานยอมเป็นข้าและเล่าว่านางอุทุมพรถูกครุฑโฉบไปวิมานฉิมพลี ตนเข้าขวางจึงถูกฆ่าตาย
- ไชยทัต ท้าวคนธรรพ์ และท้าวกระเวนตามไปถึงวิมานฉิมพลี ฆ่าครุฑตายและพานางอุทุมพรกลับเมือง
- ไชยทัตฝากนางอุทุมพรไว้กับพระชนนีและนางสุพันธุลิกาเพราะจะไปรับนางวรรณิณี
- นางสุพันธุลิกาแกล้งให้นางอุทุมพรทำงานหนัก แม้วางอุทุมพรกำลังตั้งครรภ์
- เมื่อนางอุทุมพรคลอดโอรส นางสุพันธุลิกาเอาโอรสไปทิ้งน้ำและทูลพระชนนีว่านางอุทุมพรหนีตามชู้ไป
- ฤๅษีพบโอรสจึงนำไปเลี้ยงตั้งชื่อว่า ไชยสุริวงศ์ ส่วนนางวรรณิณีมีโอรสชื่อ ทรงภานุต
- ท้าวไชยทัตพานางวรรณิณีกลับมาพบนางอุทุมพร จึงพานางเข้าเฝ้าพระชนนี
- พระชนนีหมางเมินกับนางอุทุมพร นางอุทุมพรได้กราบทูลให้ทราบความจริง พระชนนีจึงเรียกนางสุพันธุลิกามาซัก
- นางสุพันธุลิกาไม่รับและเข้าทำร้ายนางอุทุมพร ไชยทัตจึงลงโทษนางสุพันธุลิกา
- แม่นางสุพันธุลิกาให้หลวงซิมทำเสน่ห์แต่พระชนนีแก้ไขไว้ได้
- นางสุพันธุลิกาคำเสน่ห์อีก วาทิขุนยักษ์ให้ท้าวคนธรรพ์ไปห้ามรดพระอาทิตย์ไม่ให้ขึ้นก่อนที่ไชยทัตฟื้น และเก็บใบจักรนารายณ์มาเป็นยาแก้เพราะไชยทัตคือนารายณ์อวตาร
- ท้าวคนธรรพ์อาสาไปจับหลวงซีและสมุนมาได้
- นางสุพันธุลิกาปฏิเสธเรื่องทำเสน่ห์และกล่าวหาว่านางอุทุมพรมีชู้
- นางอุทุมพรขอลุยไฟพิสูจน์ ปรากฏว่านางอุทุมพรไม่เป็นอะไร แต่นางสุพันธุลิกาถูกไฟลวกจนต้องยอมรับผิด
- ไชยทัตให้ประหารนางสุพันธุลิกา แต่นางอุทุมพรขอไว้ จึงให้เนรเทศออกนอกเมืองแทน

ไชยมงคล

- เมืองโกสยเกิดน้ำท่วม ท้าวอนันทไชยและนางสร้อยสังวาลจึงจัดสำเภาออกมา

- คลื่นซัดเรือแตกพลัดกัน
- นางสร้อยสังวาลไปอยู่กับตายายจนประสูติโอรสชื่อ ไชยมงคล
- พระราชาเมื่อนั้นให้ทหารจับตัวไปฆ่า แต่มหาเมฆพาทกุมารหนีไปอยู่กับไกรศรีและนางคงแก้ว
- นางเทพนมอยากได้หงษ์ทอง มหาเมฆจึงทำไปถวาย
- ไชยมงคลพานางซันยนต์เหาะไปแต่เกิดพลัดกันตามทาง
- ไชยมงคลราชาภิเษกครองเมืองกฤษณาและได้ตามหามารดาจนพบ จึงตามหาบิดาต่อ
- ท้าวอนันท์ไชยได้อยู่กับนางยักษ์มีธิดาชื่อ สายสุณี
- ไชยมงคลพบนางสายสุณี นางพาไปหาพ่อ แล้วพากันหนีกลับเมือง
- นางเทพนมคลอดบุตรเป็นไข้จึงถูกลอยแพ และได้ไปอาศัยอยู่กับตายาย
- ไก่ฟ้าออกมาจากไข้
- มังกรเอาไก่ชนมาทำชนพนันเอาเมืองกับท้าวไกรภพ
- ท้าวไกรภพได้ไก่ฟ้าไปชนและได้ชัยชนะ
- ไก่ฟ้าได้ไปอยู่กับนางจิตร์บุญจงพระธิดาของท้าวไกรภพ
- กลางคืน สิทธิไชยออกมาจากไข้และได้กับนางจิตร์บุญจง
- มหิตถามาขอนางวิจิตร์บุญจงให้บุตรชาย และได้รับกับสิทธิไชย สิทธิไชยชนะ
- สิทธิไชยลาไปตามหาบิดา ขณะอยู่กลางป่า ถูกนางด่าดงลักพาไป
- นางวิจิตร์บุญจงกับนางเทพนมออกตามหาสิทธิไชย ท้าวพัตขลุ้มนางวิจิตร์บุญจงไป ท้าวสุริยาญณ์
อุ้มนางเทพนมไป
- สิทธิชัยหนีนางด่าดง และออกตามหานางวิจิตร์บุญจงและนางเทพนม
- สิทธิไชยได้นางทิพวันวิญญา ธิดาท้าวพัตขลุ้
- นางด่าดงตามมาลักสิทธิไชย และกลับมาพานางวิจิตร์บุญจงกับนางทิพวันวิญญาไป
- นางด่าดงพบกับท้าวสุริยาญณ์ เกิดรบกัน นางด่าดงฆ่าท้าวสุริยาญณ์ตาย

ดาวเรือง

- ทะนนไชยเศรษฐีตายเมื่อนางพิมพาภรรยาตั้งครรภ์
- เศรษฐีมูลโคตรอยากได้นางเป็นภรรยา แต่นางไม่ยอมจึงถูกกักขังและทรมานต่างๆ นานา
- นางพิมพาคลอดบุตรเป็นชายชื่อ ดาวเรือง และได้ไปอยู่ที่กระท่อมข้างคอกควาย
- มูลโคตรคิดฆ่าดาวเรือง ดาวเรืองจึงหนีไปอยู่กับกัลยาเศรษฐี
- ดาวเรืองได้นางสาครบุตรสาวกัลยาเป็นภรรยา
- โทณทัณฑ์พานิชเอาสินค้ำมาขายและเกิดหลงรักนางสาคร
- กัลยาหนีอยากได้สมบัติของโทณทัณฑ์พานิช จึงลวงดาวเรืองไปปล่อยเกาะ
- ดาวเรืองได้นางโสฬสธิดาพระอินทร์ที่ถูกไล่มาอยู่บนเกาะเป็นภรรยา
- ทั้งสองลงสำเนาไปถึงเมืองท้าวอะกุศล
- ท้าวอะกุศลอยากได้นางโสฬส จึงทำอุบายลงโทษดาวเรือง
- เสนอำมาตย์ไม่พอใจ จึงยกดาวเรืองให้ครองเมือง

- ดาวเรืองให้ไปปรับนางพิมพาและนางสาครมาอยู่ด้วย
- ต่อมานางสาครมีโอรสชื่อ นนทจิตร
- เมื่อนนทจิตรโตขึ้น ดาวเรืองจึงมอบสมบัติให้แล้วออกบวช
- ท้าวทั้งเจ็ดแห่งเมืองอภัยสาธิตยกทัพมา นนทจิตรออกรบจนท้าวทั้งเจ็ดแพกลับไป
- กล่าวถึงการกลับชาติของตัวละคร

ธนุชรรค์

- พระมเหสีท้าวพรหมทัตตลอดโอรสเป็นงูเขียว
- พระอินทร์แปลงเป็นเหยี่ยวมาเคี้ยวไป ยายกับตาเก็บไปเลี้ยงไว้
- เมื่อโตขึ้นงูเขียวให้ตายายไปขอลูกสาวเศรษฐี แต่เศรษฐีไม่ยกให้
- งูเขียวให้ตายายไปของธิดาเจ้าเมืองซึ่งมีอยู่ ๓ คน
- เจ้าเมืองให้ตายไปถามความสมัครใจของธิดา ธิดาคนที่สามตกลงแต่งงานกับงูเขียว
- เจ้าเมืองให้สร้างสะพานเงินสะพานทอง
- ธนุชรรค์ซึ่งซ่อนร่างอยู่ในงูเขียวแรมคืนสะพานเงินสะพานทองขึ้นมา จึงได้อภิเษกกับนางประไพสุริยา ธิดาคนที่ ๓ ของเจ้าเมือง
- เจ้าเมืองรังเกียจ จึงไล่ไปอยู่กับยายตา
- กลางคืนธนุชรรค์ถอดร่างงูเขียว แปลงเป็นคนมาสมสู่กับนางประไพสุริยา ที่เลี้ยงเห็นจึงเอาร่างไปเผา
- เมื่อเจ้าเมืองเห็นว่างูเขียวกลายเป็นชายหนุ่มรูปร่างงามจึงรับกลับไปครองเมือง
- เศรษฐีเห็นเป็นเช่นนั้นจึงหางูเหลือมไปให้ลูกสาวคือนางอำพันบ้าง แต่นางอำพันถูกงูกิน นางจึงอาฆาต ธนุชรรค์และนางประไพสุริยา
- ธนุชรรค์คิดถึงบิดามารดาจึงพานางประไพสุริยากลับเมือง
- ระหว่างทางถูกเปรตนางอำพันลอบวางยา
- นางประไพสุริยาประสูติโอรสกลางป่า และถูกนกหัสติเคี้ยวไป
- นางประไพสุริยาออกตาม และได้ไปอยู่กับฤๅษี
- ธนุชรรค์สาปนางอำพันให้ไปอยู่นอกจักรวาลแล้วออกตามหาโอรส
- ธนุชรรค์พบนางยักษ์ นางยักษ์ชักนำให้พบกับนางเกสรบุษบัน
- ท้าวภูเวราชบิดาของนางใช้ทึบเพลงกลจับธนุชรรค์ไปทิ้งกลางป่า
- พระหัสตินโอรสนางประไพสุริยารับกับประลัยจักร
- นางประไพสุริยาพาพระหัสตินหนีไปพบธนุชรรค์ ธนุชรรค์มาช่วยรบ
- เปรตนางอำพันแหย่พระหัสตินไปทิ้งคงคา พระสมุทเก็บไปเลี้ยง
- นางเกสรประสูติโอรสกลางป่า นางเทพคีรีเลี้ยงไว้ให้ชื่อ ธนุเวท
- พระหัสตินและธนุเวทตามหาบิดา ทั้งสองได้พบกันจึงชวนกันแปลงเป็นดำดงและดำทมิฬ
- ทั้งสองได้พวงมาลัยเสี้ยงหาคู่ของนางสร้อยสุณีและรัศมีดารา ธิดาท้าวสินธุราช

นระงจิตรี

- นระงจิตรีเป็นโอรสท้าวนระงกา ต่อมาถูกพราหมณ์โครงใส่ร้ายว่าเป็นกาลี แล้วให้ใส่เปลลอยไป
- แพแตก นระงจิตรีขึ้นฝั่งอยู่ในสวนเศรษฐี ได้ลูกสาวเศรษฐีคือนางบุษบงเป็นภรรยา
- นระงจิตรีอาสาท้าวมจฺรชออกชกมวยกับจีนกำบัง
- นระงจิตรีชนะ ได้อภิเษกกับนางบุษมาลีธิดาท้าวมจฺรช
- ต่อมาเกิดผีทำกินเมือง นระงจิตรีพานางทั้งสองหนีออกจากเมือง
- ขณะนอนกลางป่า นางยักษ์มาจับนางทั้งสองกิน ส่วนนางยักษ์แปลงเป็นสาวงามอยู่กับนระงจิตรี
- ปิตักษองนางมาเข้าฝันเล่าความจริง นระงจิตรีจึงหนีไป และได้ไปเรียนวิชากับฤาษี
- นระงจิตรีออกเดินทางได้ฆ่ายักษ์วิจิตรตาย และได้สิทธิ์กัณฑ์เป็นข้า
- ต่อมาได้นางสุรินชธิดาท้าววิชาเป็นภรรยาอีกคน
- ท้าวไกรสรวิงษ์และโอรสยกทัพมาตีเมืองนระงกา นระงจิตรีมาช่วยรบและได้ชัยชนะ
- ท้าวไกรสรวิงษ์ไปเกณฑ์ธิดาร้อยเอ็ดคนมาถวาย
- สู้ทันราชยกทัพมาชิงนาง นระงจิตรีไปจับแม่ เมียและนางสนมของสุทันราชมาเยาะเย้ย
- สู้ทันราชยอมแพ้ ยกนางศรีบุษบาธิดาให้
- นระงจิตรียกทัพกลับเมือง บิดายกเมืองให้ครอง และลงโทษพราหมณ์โครงกับโหร
- นระงจิตรีไปหาฤาษีชุบนางบุษบงกับบุษมาลีแล้วพานางกลับเมือง
- ระหว่างทางมียักษ์สองตนเข้ามาแย่งนางทั้งสอง นระงจิตรีฆ่ายักษ์ตายแล้วพานางเดินทางกลับเมือง
- ตอนจบกล่าวถึงการกลับชาติมาเกิดของตัวละคร

นางอุทัย

- นางสมุทมาลา ธิดาพญานาคขึ้นมาเล่นน้ำ พบกับรุกขเทวดา และได้เสียกัณฑ์นางตั้งครุฑ
- นางสำรอกไข่ไว้แล้วกลับเมือง
- คางคกกลืนไข่เข้าไปจึงตายด้วยพิษนาค
- นางอุทัยออกจากไข่และซ่อนตัวอยู่ในร่างคางคก
- ตายายมาพบเข้าจึงพาไปเลี้ยงไว้
- นางอุทัยออกจากร่างไปทำบุญที่วัดพบกับพระสุทกุมารโอรสท้าวโกรพกับนางกาวิล
- พระสุทกุมารขอนางกับตายาย ตายายให้สร้างสะพานเงินสะพานทองมาบ้านตน
- ท้าวการพโกรธ ให้ตายายสร้างปราสาทบ้าง
- นางอุทัยนมิตปราสาทด้วยดวงแก้ววิเศษ พระอินทร์มาช่วยพระสุทกุมารสร้างสะพาน ทั้งคู่จึงได้อภิเษกกัน
- สุทกุมารมีคู่หมั้นชื่อ นางฉันทา เป็นธิดาท้าวกัญญา
- นางฉันทารู้เรื่องนางอุทัยจึงหลอกนางอุทัยไปฆ่าทิ้งน้ำ
- นางอุทัยมาแก้แค้นนางฉันทาโดยแปลงเป็นคนแก่แต่มีผมด่างาม
- นางฉันทายากมีผมงามจึงให้นางอุทัยทำให้นางอุทัยแกล้งทรมาณนางฉันทาจนสิ้นใจ
- สุทกุมารบวชให้นางฉันทา แล้วสึกออกมาอยู่กับนางอุทัยอย่างมีความสุข

พระรถเมรี

- เศรษฐีมีธิดา ๑๒ คน ต่อมาฐานะยากจนลงจึงพาธิดาไปปล่อย
- นางยักษ์สารตราพบเข้าจึงนำไปเลี้ยงไว้
- นางสิบสองรู้ว่านางเป็นยักษ์จึงหนีไป จนถึงเมืองท้าวยาลิทธิ์
- ท้าวยาลิทธิ์รับนางทั้งสิบสองเป็นมเหสี
- นางสาวตรารับนางเมรีมาเลี้ยงเป็นธิดาบุญธรรม
- นางสาวตราแก้แค้นนางสิบสอง โดยแปลงเป็นมนุษย์ให้ท้าวยาลิทธิ์รับเป็นมเหสีอีกคน
- นางสาวตราทำอุบายให้ท้าวยาลิทธิ์จับนางสิบสองไปขังและควักลูกตาเสีย
- นางสิบสองคลอดบุตรแล้วเอามาฉีกเนื้อแบ่งกัน
- นางภาแอบเลี้ยงลูกตนไว้ ให้ชื่อว่ารถเสน
- พระอินทร์ส่งไก่มาให้เอาไปชนพนันแลกข้าวมาเลี้ยงแม่และป้า
- กษัตริย์ต่างเมืองมาทำพนันชนไก่เอาบ้านเมือง พระรถนำไปตีพนันได้ชัยชนะ
- นางสาวตราทำอุบายให้พระรถไปเมืองนางและเขียนสารถึงนางเมรีให้ฆ่าเสีย
- พระฤๅษีแปลงสาร
- พระรถอภิเษกกับนางเมรี
- พระรถหลอกให้นางเมรีกินเหล้า แล้วขโมยห้อยดวงตาและไม้เท้าวิเศษหนีมา
- นางเมรีออกติดตามและกลั่นใจตาย
- พระรถรักษาแม่ป้าและฆ่านางยักษ์
- พระรถกลับไปหานางเมรีและกลั่นใจตายตามนาง

พระสมุท

- บุโรหิตทูลท้าวพรหมทัตว่าพระสมุทจะชิงราชบัลลังก์
- ท้าวพรหมทัตสั่งให้ฆ่าพระสมุทกับวิชาธร วิชาธรพาพระสมุทหนีไป
- พระยานกวยักษ์เชิญวิชาธรไป ท้าวภาณุราชพาพระสมุทไปเลี้ยงและช่วยวิชาธรได้
- พระสมุทได้นางวิมานจัน
- นางยักษ์มาลักพระสมุทไป
- พระสมุทหนียักษ์เข้าเมืองบุษมาลี พานางบุษมาลีหนี
- ท้าวภาณุราชออกตาม แล้วพาพระสมุทกับนางบุษมาลีเข้าเมือง ส่วนตนเองไปบวชเป็นฤๅษี
- พระสมุทลงไปเมืองพระยานาคและได้นางสุวรรณรังสี
- ท้าวภาณุราชให้บริวารไปรับพระสมุทกลับ
- อนันตราชจับพระสมุทไว้ที่เมืองบาดาล จันสุทัต ทัตติ ทัตกำพลลงไปตามรบกับอนันตราช และจับอนันตราชไว้
- อนันตวันกับนางอัคคีออกตามหาบิดา
- วิชาธรอุ้มจันสุทัตให้นอนกับนางอัคคี อนันตวันรู้เรื่องจึงมาล้อมจับและได้รับกัน

- นางอัคคีฆ่าอนันต์วันตาย และแก้พระสมุทที่ถูกพิษพญานาคให้ฟื้น
- พระสมุทยกทัพกลับเมือง
- ท้าวชราขมาลักรัจฉ์ไป นางอัคคีตามไปแย่งคืนมาได้
- หัศดีเข้าหานางนพรัตน์และได้นาง
- นางอัคคีหลงเข้าเมืองของท้าวพิณรุชราช พิณรุชราชเข้าหานางอัคคีแต่ถูกนางอัคคีพิษใส่จนสลบไป
- จันสุทศ หัศดีตามมาและได้พบกัน
- จันสุทศเข้าหาธิดาท้าวพิณรุชราช นางอัคคีเสียใจจึงหนีไปแต่ต่อมาก็ยอมกลับมาคืนดี

พระสุนต์มะโนรา

- ท้าวอาทิตย์และนางจันทวีมีโอรสชื่อ พระสุนต์
- มีพระยานาคจิตตชมภูอาศัยอยู่ที่สระนอกเมือง พระยานาคบันดาลให้เมืองอุดมสมบูรณ์
- กษัตริย์เมืองบัญญัติราชฎีให้หมอเฒ่ามานำตัวพระยานาคไป
- พราหมณ์ช่วยฆ่าหมอเฒ่าตาย
- พราหมณ์พบนางกินรีทั้ง ๗ มาเล่นน้ำ จึงอยากได้ไปถวายพระสุนต์
- พราหมณ์ยืมบ่วงนาคบาศจากพระยานาค จับนางมะโนราซึ่งเป็นน้องสุดท้องไปได้
- พราหมณ์นำนางมะโนราถวายพระสุนต์ พระสุนต์อภิเษกกับนางมะโนรา
- กษัตริย์ต่างเมืองรู้เรื่องนางมะโนราก็อยากได้ จึงยกทัพมา พระสุนต์ออกรบ
- พราหมณ์โปรยไตรษยานางมะโนรา จึงทำนายฝันท้าวอาทิตย์ว่าเป็นเรื่องร้าย และให้ผู้ชายญนางมะโนรา
- นางมะโนราขอปีกหางจำถวาย แล้วบินหนีไป
- นางมะโนราฝากแหวนและกุษาไว้ที่พระฤๅษีเพื่อให้พระสุนต์
- พระสุนต์ชนะศึกกลับมา ไม่เห็นมะโนราจึงออกติดตาม
- พระสุนต์พบฤๅษี ฤๅษีบอกทางให้
- พระสุนต์ตามนางมะโนราไปถึงเมืองไตรลาคและพบนางมะโนราที่นอกเมือง
- นางมะโนราตีพาพระสุนต์เฝ้าพระปทุม
- พระปทุมให้พระสุนต์ยกศร
- ให้พระสุนต์ชี้นางกินรีทั้ง ๗ ว่าคนไหนคือมะโนรา พระอินทร์มาช่วย
- พระสุนต์กับนางมะโนราอภิเษกกันอีกครั้งแล้วเดินทางกลับเมือง

พระอภัยมณี (ตอนพระอภัยมณีได้นางผีเสื้อสมุทรและนางเงือก)

- พระอภัยมณีและศรีสุวรรณถูกไล่ออกจากเมืองเนื่องจากไปเรียนวิชาเป่าปี่และกระบี่กระบอง
- พระอภัยมณีและศรีสุวรรณพบกับพราหมณ์ ๓ คน
- พระอภัยมณีแสดงวิชาเป่าปี่ให้ดู จนศรีสุวรรณและพราหมณ์ทั้งสามหลับเพราะเสียงปี่พระอภัย
- นางผีเสื้อสมุทรได้ยินเสียงปี่มาแอบดู เห็นพระอภัยก็นิกรัก
- นางผีเสื้อสมุทรลักพระอภัยมณีไปไว้ในถ้ำ
- พระอภัยได้กับนางผีเสื้อสมุทร มีลูกชายด้วยกันคือสินสมุทร

- พระอภัยกับสินสมุทรหนีนางผีเสื้อไปกับเงือกพ่อแม่ลูก
- พ่อแม่เงือกถูกนางผีเสื้อฆ่าตาย นางเงือกพาพระอภัยไปจนถึงเกาะแก้วพิศดาร
- พระอภัยได้นางเงือก
- พระอภัยออกจากเกาะแก้วพิศดารพร้อมนางสุวรรณมาลี
- นางผีเสื้อตามมาและทำให้เรือแตก
- พระอภัยมณีพลัดไปที่เกาะ
- พระอภัยเป่าปี่ทำให้นางผีเสื้อออกแตกตาย
- นางเงือกคลอดลูกเป็นชายชื่อ สุดสาคร ต่อมาได้ออกติดตามหาบิดา

พิกุลทอง

- นางพิกุลทองไปสร่งน้ำและได้ดำ่ว่าพระยาแรงที่กินหมาหน้า
- พระยาแรงโกรธจึงนิมิตตนเป็นมนุษย์ไปขอนางพิกุลทอง
- พระยาแรงพานางพิกุลทองออกชมทะเลและเรียกบริวารมากินนาง
- แม่นางเรือช่วยซ่อนนางไว้
- นางพิกุลทองเอาผมใส่ผอบลอยน้ำเสี่ยงทาย
- พระพิไชยมงกุฎเก็บได้ จึงออกตามนาง
- นางกาขาวมาพบพระพิไชยมงกุฎเกิดหลงรัก จึงลักพระพิไชยมงกุฎไป
- นางกาขาวแปลงเป็นหญิงงามและได้กับพระพิไชยมงกุฎ
- พระพิไชยมงกุฎรู้ความจริงจึงหนีไป
- พระพิไชยมงกุฎพบนางพิกุลทอง และพานางไปเฝ้าพระสังข์ศิลป์ชัยและนางสุพรรณซึ่งเป็นบิดามารดา
- พระพิไชยมงกุฎพานางเที่ยวป่า
- นางยักษ์กาขาวแปลงเป็นนางพิกุลทอง แล้วสาปนางพิกุลทองเป็นชะนี
- พระโอรสทั้งสองรู้ว่านางยักษ์แปลงไม่ใช่มารดา
- พระพิไชยมงกุฎดักชะนีใส่จันทน์ แล้วฆ่านางยักษ์เอาเลือดมารदनางพิกุลทองจึงฟื้น
- นางพิกุลทองชวนพระพิไชยมงกุฎไปเยี่ยมท้าวสุรนราช และเกิดพลัดกัน
- พระพิไชยมงกุฎกับโอรสทั้งสองไปถึงเมืองยักษ์ของท้าววิรุณจักร์
- พระพิไชยมงกุฎแปลงเป็นนกขุนทอง แล้วลอบได้นางอรุณวดีธิดาท้าววิรุณจักร์
- พระพิไชยมงกุฎรบกับท้าววิรุณจักร์ และฆ่าท้าววิรุณจักร์ตาย จึงได้ครองเมืองแทน
- นางพิกุลทองอยู่กับวิเสท แอบเอาดอกพิกุลใส่ในอาหาร จนพระพิไชยมงกุฎเห็น
- นางอรุณวดีหึงนางพิกุลทอง และใส่ร้ายนางพิกุลทอง นางพิกุลทองจึงของลุยไฟพิสูจน์
- นางอรุณวดีให้พี่เลี้ยงลักนางพิกุลทองไปชิงไว้ แล้วให้พี่เลี้ยงแปลงเป็นนางพิกุลทอง
- เทวดามายบอกความจริงกับโอรสทั้งสอง พระโอรสทั้งสองออกตามหานางพิกุลทอง
- ท้าวสุรนราชจับยักษ์แปลงได้จึงให้พาไปตามนางพิกุลทองกลับเมือง

พิณสุริวงค์

- ท้าวพิณสุรียากับนางสร้อยสุมาลีครองเมืองศรีสวัสดิ์ยังมีโอรส จึงขอบุตรบุโรหิตมาเป็นโอรส บุญธรรมชื่อว่า ไวยหัต
- ต่อมานางสร้อยสุมาลีตั้งครรภ์ ประสูติโอรสชื่อ พิณสุริวงค์
- บุโรหิตพิจารณาจึงใช้มนต์บันดาลให้ห้องฟ้ามืดมิดและทูลว่าเป็นอาถรรพ์ วิธีแก้คือต้องลอยแพพิณสุริวงค์
- พิณสุริวงค์ถูกลอยแพและไปขึ้นบกที่ชายฝั่งแห่งหนึ่ง พบพญานาคที่มำบาเพ็ญศีลแล้วถูกครุฑจับไว้ พิณสุริวงค์จึงเข้าไปช่วยเหลือ
- พญานาคตอบแทนโดยให้โอรสคือ ท้าววิรุณนาค เดินทางไปเป็นเพื่อน ทั้งสองเดินทางไปถึงเมือง ไตรจักรและไปพักอยู่กับตายายเฝ้าสวน
- นางผกาเกสร (บางฉบับว่านางเกสรสวรรค์) ธิดาของท้าวมทวงศ์มาชมสวน พิณสุริวงค์เห็นก็นึกรัก
- พิณสุริวงค์สวมแหวนของวิรุณนาคกลายเป็นหญิง นางผกาเกสรมาพบจึงพาไปอยู่ในวังและชุบเลี้ยง เป็นคนสนิท
- พิณสุริวงค์กลับเป็นชายและได้นางเป็นชญา ต่อมานางผกาเกสรตั้งครรภ์
- ท้าวมทวงศ์สังเกตเห็นจึงให้เสนายักษ์ทำหีบยนต์มาให้นางผกาเกสร
- นางผกาเกสรให้พิณสุริวงค์เปิดหีบ มียักษ์หุ่นในหีบออกมาจับพิณสุริวงค์ไว้ ท้าวมทวงศ์ให้นำไป ประหารชีวิต
- ท้าววิรุณนาคมาช่วยแล้วพาไปเมืองบาดาล จากนั้นท้าววิรุณนาคชวนน้องสาวคือ นางจันทร์ มารับกับ ท้าวมทวงศ์จนชนะ
- ท้าวมทวงศ์จัดพิธีอภิเษกให้พิณสุริวงค์กับนางผกาเกสร และให้ครองเมืองไตรจักร ท้าววิรุณนาคให้ คาถา แล้วกลับเมืองบาดาล
- นางผกาเกสรประสูติโอรสชื่อ พงศ์สุรียา พิณสุริวงค์จะกลับไปแก้แค้นบุโรหิต นางขอตามไปด้วย และ ผากโอรสไว้กับท้าวมทวงศ์
- ระหว่างเดินทางในสำภา อสุรปักษ์ บริวารของนนทสูรมาพบจึงอุ้มพิณสุริวงค์และนางกำนัล ๓ คนไป ถวายนนทสูร
- ท้าวนนทสูรมีมเหสีเป็นกินรี มีธิดาชื่อนางเหมวัน ท้าวนนทสูรให้เอาพิณสุริวงค์ไปขังไว้
- นางผกาเกสรไม่เห็นพิณสุริวงค์ จึงระลึกรถึงวิรุณนาค แต่วิรุณนาคป่วยจึงให้นางจันทร์มาแทน
- ทั้งสองแปลงเป็นยักษ์ไปสืบความ นางจันทร์แปลงเป็นงูไปกัดนางเหมวันตายแล้วอาสาไปรักษา และ บอกว่าต้องใช้เลือดมนุษย์ผู้ชายเป็นกระสาย ท้าวนนทสูรจึงส่งพิณสุริวงค์มาให้
- นางจันทร์ดูตพิษนางเหมวัน แล้วหลอกให้พิณสุริวงค์อุ้มนางเหมวันตามไปจนพ้นเขตเมืองยักษ์
- นางทั้งสองลงใจพิณสุริวงค์ โดยแกลังหลงทาง และทิ้งนางเหมวันไว้กับพิณสุริวงค์
- พิณสุริวงค์ก็ยวนางเหมวันและได้นางเป็นชญาอีกคนหนึ่ง จากนั้นจึงพานางหนีไปเมืองบาดาล
- นางทั้งสองรู้ทันจึงตามไปเมืองบาดาล พิณสุริวงค์จึงทราบความจริง
- ท้าวนนทสูรให้ทหารติดตามจนรู้ว่าธิดาอยู่ที่ไหน แล้วเตรียมทำสงครามกับท้าววิรุณนาค

เรื่องในสมุดไทยมีเพียงเท่านี้

โมงป่า

- นางมัจฉาให้พระอภัยตัดไอรสแปลงเป็นโมงป่าเพื่อตามหาคู่
 - โมงป่าเดินทางมาพบศพของนางนิลวดีธิดาท้าวพันธุมนลินชีวิตที่ชายหาด จึงชุบชีวิต
 - นางนิลวดียอมเป็นทาสตามไปทุกแห่ง โมงป่าให้นางแสดงตนเป็นภรรยา
 - โมงป่าแก้มองใจนางต่าง ๆ นานา แต่นางก็ผ่านการลองใจไปได้
 - ท้าวพันธุราชอยากได้นาง จึงให้เอาตัวโมงป่าไปประหารโดยใช้ไฟเผาเพราะใช้อาวุธอื่นฆ่าไม่ตาย
 - นางนิลวดีกระโดดตามเข้ากองไฟ โมงป่ารับตัวนางไว้
 - โมงป่าพานิลวดีไปเมืองของท้าวพันธุมน บิดานางนิลวดี
 - ท้าวพันธุมนจัดงานอภิเษกให้ มีกษัตริย์ร้อยเอ็ดที่เป็นเมืองขึ้นมารุมเยาะเย้ยและรุมเข่ารบ โมงป่าแสดงฤทธิ์ขึ้นไปสูบนอกาศและได้ช่วยชนะกษัตริย์ร้อยเอ็ด
 - โมงป่ากลายเป็นอภัยทัตและพานางกลับบ้านเมือง
 - ระหว่างทางนางยักษ์หิรัญยกษาลักพาตัวอภัยทัตไปอยู่ด้วย
 - นางนิลวดีตามไปช่วยมาได้
 - พระอภัยทัตพานางนิลวดีเดินทางมาถึงนครมฤคิโคดม
 - ฤทธิมิตดาที่ได้จากดอกบัวชื่อ นางประทุมเกสร
 - อภัยทัตได้นางประทุมเกสรเพราะเป็นเนื้อคู่กัน และพานางเดินทางไปด้วย
 - อภัยทัตแก้มองใจนางทั้งสอง โดยแปลงเป็นหงส์ทองและบอกนางว่าอภัยทัตถูกยักษ์จับตัวไป นางประทุมเกสรจึงอุ้มนางนิลวดีเหาะตามไป
 - นางหิรัญตั้งครุฑและต้องการฝากไอรสไว้กับอภัยทัต จึงออกตามหาอภัยทัต
 - นางหิรัญพบนางนิลวดีกับนางประทุมเกสรจึงร่วมเดินทางไปด้วย
 - อภัยทัตเหาะตามนางทั้งสามมา เมื่อจวนถึงเมืองของคนก็แปลงเป็นยักษ์มาสู้รบแล้วแก้มองใจไป
 - นางทั้งสามมาหยุดอยู่นอกเมือง ท้าวภักทวงศ์กับนางมัจฉาทราบและคิดจะทดสอบว่านางทั้งสามมีชาติตระกูลสูงหรือไม่ โดยให้สร้างพลับพลาที่มีรูปร่างมัจฉาอยู่ข้างใน เมื่อนางทั้งสามเข้าไป นางนิลวดีกับนางประทุมเกสรไม่ไหว นางหิรัญไหว จึงรู้ว่านางหิรัญมีตระกูลต่ำ
 - อภัยทัตแปลงเป็นยักษ์มาตีเมือง นางประทุมเกสรแปลงเป็นยักษ์เข้าต่อสู้ จนอภัยทัตหนีไป
 - อภัยทัตแปลงเป็นโมงป่าเข้าเมืองมาลองใจนางนิลวดีกับนางประทุมเกสร
- เรื่องในสมุดไทยมีเพียงเท่านี้

รามเกียรติ์

ตอน กำเนิดหนุมาน

- พระอิศวรทราบว่ นางกาลอัจนาสาปให้นางสวาทะยีนตินเดียวเหนี่ยวกินลมอยู่ที่ยอดเขาจักรวาลจึงดำริจะให้นางมีบุตรเพื่อไปเป็นทหารพระราม
- พระอิศวรให้พระพายเอาเทพอาวุธ ได้แก่ คทาเพชร ตรีเพชรและจักรแก้วไปขีดเข้าปากนางสวาทะ
- นางสวาทะตั้งครุฑสามสิบเดือน
- นางคลอดลูกเป็นลิงเผือก โดยลูกเหาะออกมาทางปาก

- พระพายตั้งตั้งช็อกุมารว่าหนุมานและแบ่งกำลังให้

ตอน พญากาลนาชยทศพรบ้าวสหมลิวัน

- พญากาลนาชยคิดแค้นท้าวสหมลิวันที่มาตั้งเมืองที่บาดาลจึงยกทัพไปรบ
- พวกยักษ์ที่ตั้งด่านแตกพ่ายจึงไปทูลท้าวสหมลิวัน
- ท้าวสหมลิวันส่งทูตไปขอให้ท้าวลัสเตียนมาช่วยรบ
- ท้าวลัสเตียนจัดทัพไปรบกับพญากาลนาชได้ชัยชนะ
- พญากาลนาชถวายธิดาชื่อนางอัคคีให้ท้าวลัสเตียน
- ท้าวลัสเตียนยกนางอัคคีให้เป็นมเหสีเอกของทศกัณฐ์

ตอน ทศกัณฐ์แปลงตนไปลอบสมพาสกับนางฟ้าและสัตว์ต่างๆ

- ทศกัณฐ์ไม่เื่อมในรสรักกับเหล่านางสนม ใครจะสังวาสกับนางฟ้า
- ทศกัณฐ์แปลงกายให้มีรูปร่างไปร่วมสมพาสกับนางฟ้าในวิมานต่างๆ
- เมื่อนางฟ้าทราบทศกัณฐ์ปลอมตัวมาร่วมสังวาสก็แค้นใจจึงไปบอกเหล่าเทวดา แต่เหล่าเทวดาก็ไม่กล้าต่อสู้กับทศกัณฐ์
- ทศกัณฐ์แปลงเป็นปลาไปร่วมสมพาสกับนางปลา
- เกิดธิดาชื่อนางสุพรรณมัจฉา
- ทศกัณฐ์แปลงเป็นช้างเที่ยวไปในป่าหิมพานต์และได้สมพาสกับนางช้าง
- นางช้างคลอดบุตร ๒ คน ชื่อกิริธรรและกิริวัน มีกายเป็นยักษ์ หน้าเป็นช้าง
- อัศकरणเอากิริธรรและกิริวันไปเลี้ยงไว้

ตอน หนุมานได้นางบุษมาลี

- พระรามให้หนุมาน องคตและชมพูพานไปลงกา
- ระหว่างทาง พบเมืองร้างอยู่กลางป่า
- หนุมานเข้าไปในเมือง และขึ้นไปบนปราสาท พบนางฟ้าบุษมาลีอยู่ในปราสาท
- นางบุษมาลีเล่าให้ฟังว่าถูกพระอินทร์สาปให้อยู่ในปราสาทนี้สามหมื่นปี จนกว่าจะพบกับทหารพระราม
- หนุมานได้นางบุษมาลี
- หนุมานโยนนางบุษมาลีกลับไปบนฟ้า ทำให้สิ้นคำสาป

ตอน จองถนน

- พระรามให้หนุมานจองถนน
- เสนายักษ์ไปทูลทศกัณฐ์เรื่องพระรามจองถนน
- ทศกัณฐ์ให้นางสุพรรณมัจฉาทำลายถนน
- นางมัจฉาสั่งให้บริวารคาบก้อนหินที่เหล่าพลวานรขนมาจองถนนไปทิ้ง
- สุครีพให้หนุมานไปหาสาเหตุ
- หนุมานดำน้ำลงไปพบหมู่ปลาและนางสุพรรณมัจฉากำลังขนก้อนหิน
- หนุมานขู่นางสุพรรณมัจฉา นางวอนขอชีวิต
- หนุมานได้นางสุพรรณมัจฉา
- นางสุพรรณมัจฉาช่วยหนุมานจองถนน

- นางสุพรรณมัจฉาตั้งครุฑ และสำรอกบุตรออกมาเป็นลิงแต่มีหางอย่างปลา ตั้งชื่อว่ามัจฉานุ

ลักษณะวงศ์

- พระราชาพรหมทัตได้นางยักษ์แปลงเป็นชญา
- ยักษ์ให้พระราชาฆ่านางสุพรรณอำภาและโอรสลักษณะวงศ์ แต่เพชฌฆาตปล่อยเสีย
- นางสุพรรณอำภากับลักษณะวงศ์พลัดกัน มียักษ์พานางไปเมืองมยุรา
- ลักษณะวงศ์พบนางเกสรและได้เรียนวิชากับฤๅษีบิดาบุญธรรมนางเกสร
- ลักษณะวงศ์ไปตามมารดาและฆ่าท้าวจิตรูณฆาตตาย
- ลักษณะวงศ์กลับเมืองบิตา จับนางยักษ์ถ่วงน้ำ
- นางเกสรไปอยู่กับกินรี ๕ ตน
- ลักษณะวงศ์ไปตามนางเกสร ได้นางเกสรและกินรีทั้ง ๕
- ขณะพานางเกสรกลับเมือง วิชาธรทำให้พลัดกัน
- ลักษณะวงศ์หลงไปเมืองยูล ได้นางยี่สุนเป็นชญา
- นางเกสรแปลงเป็นพราหมณ์มาตามลักษณะวงศ์ที่เมืองยูล
- นางยี่สุนหึง แต่งอุบายให้ฆ่าพราหมณ์เกสร
- ลักษณะวงศ์เห็นศพพราหมณ์กลายเป็นนางเกสรก็เสียใจมาก

สังข์ศิลป์ชัย

- ท้าวเสนากุฎมีน้องสาวชื่อ เกสรสมุณฑา ถูกท้าวกุมภกันท์ลักไปเป็นมเหสี จนมีธิดาชื่อ นางสุพรรณ
- ท้าวกุมภกันท์เล่นสกาแพ้พญานาคจึงต้องยกนางสุพรรณให้พญานาค
- นางประทุม มเหสีคนที่ ๗ ของท้าวประทุมประสูติโอรส มีศรกับพระขรรค์ออกมาด้วย
- โหรทำนายว่าเป็นกาลกนิ์ สังข์ศิลป์ชัยกับมารดาจึงถูกขับออกจากเมือง
- นางไกรสร คนสนิทของนางประทุมคลอดลูกเป็นราชสีห์ จึงถูกขับออกไปด้วยกัน
- เมื่อสังข์ศิลป์ชัยอายุได้ ๑๕ ปี ได้พบกับทกกุมารโอรสของท้าวเสนากุฎกับพี่สาวทั้งหกของนางประทุม ทกกุมารบอกให้สังข์ศิลป์ชัยไปตามหานางเกสรสมุณฑา
- สังข์ศิลป์ชัยให้ทกกุมารกับสิงหาคอยอยู่แล้วออกไปตามหานางเกสร
- ท้าวกุมภกันท์ไปเที่ยวป่า สังข์ศิลป์ชัยตามมาพบนางเกสรสมุณฑาและแสดงตัวว่าเป็นหลาน
- สังข์ศิลป์ชัยบังคับให้นางเกสรสมุณฑาหนีไปกับตน
- ท้าวกุมภกันท์ตามมาและได้ต่อสู้กัน ในที่สุดท้าวกุมภกันท์ถูกสังข์ศิลป์ชัยฆ่าตาย
- นางเกสรสมุณฑาให้สังข์ศิลป์ชัยไปรับนางสุพรรณ และให้เอากระดานสกาของท้าวกุมภกันท์ไปทำแข่งกับพญานาค
- สังข์ศิลป์ชัยเล่นชนะจึงขอนางสุพรรณเป็นรางวัล แต่พญานาคไม่ให้จึงสู้กัน พญานาคแพ้
- สังข์ศิลป์ชัยพานางเกสรสมุณฑากับนางสุพรรณไปพบทกกุมาร
- ทกกุมารอิจฉา พยายามฆ่าสังข์ศิลป์ชัยด้วยวิธีการต่างๆ สุดท้ายผลักสังข์ศิลป์ชัยตกเหว

- นางเกสรสมณณาเอาสไปกับช่องผมทำธงปักไว้บนยอดเขา อธิษฐานว่าถ้าสังข์ศิลป์ไชยยังไม่ตายให้คนพบชงนี้
 - ทกกุมารพานางทั้งสองไปเฝ้าท้าวเสนาภภู แล้วทูลว่าพวกตนฆ่ายักษ์ตาย นางเกสรทูลความจริงแต่ไม่มีใครเชื่อ
 - พ่อค้าเล่นสำเภาไปพบชงจึงนำมาถวายท้าวเสนาภภู นางเกสรสมณณาจึงชวนนางสุพรรณไปตามหาสังข์ศิลป์ไชย ท้าวเสนาภภูขัดไม่ได้จึงตามไปด้วย
 - พระอินทร์มาช่วยสังข์ศิลป์ไชยขึ้นมาจากเหว สังข์ศิลป์ไชยกลับเข้าเมืองที่พระอินทร์เนรมิตให้เมื่อคราวที่ถูกท้าวเสนาภภูขับไล่ออกจากเมือง
 - สังข์ศิลป์ไชยประพาสป่าพบกับท้าวเสนาภภู นางเกสรสมณณา และนางสุพรรณ เมื่อทราบความจริงกันจึงพาท้าวเสนาภภูไปขอคืนดีกับมารดา
- เรื่องในสมุดไทยมีเพียงเท่านี้

สิงห์ไกรภพ

- ท้าวอินทมาศครองเมืองโกญจา นำลูกโจรมาเลี้ยงเป็นลูกชื้อ คงคาประลัย
- คงคาประลัยขบถ ท้าวอินทมาศและพระมเหสีต้องหนีออกนอกเมือง
- พระมเหสีประสูติโอรส
- พรหมณ์จินดาออกตามหาผู้มีบุญและได้ลักเอาโอรสไป
- ยักษ์พินทุมมารจับพรหมณ์และกุมารได้จึงเลี้ยงเป็นลูก ตั้งชื่อกุมารว่า สิงห์ไกรภพ
- เสนาภูเมืองได้ จึงมาเชิญเสด็จท้าวอินทมาศและพระมเหสีกลับคืนเมือง
- สิงห์ไกรภพกับพรหมณ์จินดาพบต้นสรพยา
- สิงห์ไกรภพกับพรหมณ์จินดาหนียักษ์พินทุมารไป ยักษ์พินทุมารออกติดตามและออกแตกตาย
- สิงห์ไกรภพไปที่บ้านพรหมณ์และได้รู้ว่าไม่ใช่พี่น้องกันจึงหนีออกจากบ้าน
- ท้าวจตุรพักตร์ครองเมืองมารันมีธิดาบุญธรรมเกิดจากดอกไม้ชื้อ สร้อยสุดา
- สิงห์ไกรภพแปลงเป็นนกแก้วบินไปถึงเมืองมารัน ลอบได้เสียกับนางสร้อยสุดา
- นางสร้อยสุดาตั้งครรภ์ สิงห์ไกรภพจึงพาหนีไป
- ท้าวจตุรพักตร์ตามมารบกัน สิงห์ไกรภพหนีออกจนสลบไป ท้าวจตุรพักตร์พานางสร้อยสุดากลับ
- พรหมณ์จินดาตามมาพบสิงห์ไกรภพ และพาไปเฝ้าพระบิดามารดา
- นางสร้อยสุดาคลอดโอรสชื้อ รามวงศ์
- สิงห์ไกรภพส่งทูตมาเจรจาขอเป็นไมตรีกับท้าวจตุรพักตร์ แต่ท้าวจตุรพักตร์ไม่ยอม
- สิงห์ไกรภพยกทัพมารบกับท้าวจตุรพักตร์และฆ่าท้าวจตุรพักตร์ตาย
- สิงห์ไกรภพให้พรหมณ์จินดาครองเมืองมารัน แล้วพานางสร้อยสุดากลับเมืองโกญจา ส่วนโอรส รามวงศ์มเหสีของท้าวจตุรพักตร์ขอเลี้ยงไว้
- รามวงศ์ถูกพี่เลี้ยงหลอกไปเมืองกาลาของยักษ์เทพนาสูรสหายท้าวจตุรพักตร์ และถูกขังไว้
- เทวดาอุ้มสมให้ได้กับนางแก้วกิริลูกลายักษ์
- รามวงศ์พานางแก้วกิริณี ท้าวเทพาสูรยกทัพไปรบกับพรหมณ์จินดาแต่แพ้

- สิ่งทไกรภพยกทัพมาช่วยรามวงศ์ ได้นางเทพกนิรามเหลื้ท้าวเทพนาสุร มารดานางแก้วกนิร
- สิ่งทไกรภพพบกับท้าวเทพนาสุร ท้าวเทพนาสุรแพ้
- ท้าวเทพนาสุรขอให้ท้าวประลัยกัลป์มาช่วยแต่แพ้อีก ท้าวเทพนาสุรจึงไปกระโดดน้ำตาย
- รามวงศ์พานางแก้วกนิรหนีไปในป่า พบนางผิยักรั่มมายชื่อ อองออย นางอองออยแปลงเป็นหญิงงามขอติดตามไปด้วย
- นางอองออยสะกดรามวงศ์แล้วลากนางแก้วกนิรไปทิ้งในลำธาร
- นางอองออยบอกรามวงศ์ว่านางแก้วกนิรหนีตามชู้ไปและจะพาไปดู แต่รามวงศ์ต้องเป็นสามีนางก่อน รามวงศ์จึงจำใจตอบตกลง
- นางอองออยแกล้งลดเลี้ยว รามวงศ์โกรธจึงใช้จักรตัดขานางขาด นางจึงหนีไป
- รามวงศ์ถือศีลเป็นฤๅษีเที่ยวตามหานางแก้วกนิร
- สิ่งทไกรภพพานางเทพกนิรกลับเมืองโกญจา นางเทพกนิรทำเสน่ห์สิ่งทไกรภพ
- นางสร้อยสุดาขอให้พราหมณ์จินดามาช่วยจับเสน่ห์ นางเทพกนิรบินหนีไป
- รามวงศ์พบนางทั้ง ๗ ลีนสติอยู่ในเรือจึงช่วยให้พ้น นางทั้ง ๗ จึงขอติดตามไปด้วย
- รามวงศ์ช่วยชุบชีวิตเทวราชที่ถูกยักษ์ฟาดตาย เทวราชจึงขอติดตามไปอีกคน
- พบนางยักษ์สองพี่น้อง นางทั้งสองพอใจรามวงศ์และเทวราชจึงขอตามไปด้วยอีก
- ทั้งหมดเดินทางผ่านเมืองยักษ์กาลเนตร รามวงศ์ยกศิลาที่ลุ่มเอนอยู่ได้ ซึ่งจะได้แต่งงานกับธิดายักษ์ แต่รามวงศ์ไม่ตกลงจึงเกิดรบกัน

หมดฉบับเพียงเท่านี้

สุวรรณรัตน์

- ท้าวสุวรรณราชและนางรัตนครองเมืองพาราณสีมีโอรสชื่อ สุวรรณรัตน์ เป็นเทพบุตรลงมาจุติ
- ฤๅษีพบนางในดอกบัวจึงนางมาเลี้ยงชื่อว่า ประทุมมาโลย
- นางประทุมมาโลยเขียนชื่อที่อยู่ใส่พวงมาลัยเลี้ยงไป
- พวงมาลัยติดมือสุวรรณรัตน์ จึงลาบิดามารดาออกตามหานาง
- พบนางประทุมมาโลย ทั้งสองได้แต่งงานกัน สุวรรณรัตน์พานางกลับเมือง
- ระหว่างทางสุวรรณรัตน์ถูกนางยักษ์วารีซึ่งเป็นนายเพราะสามีถูกพระอิศวรลงโทษอยู่ ลักไปที่เมืองยักษ์
- สุวรรณรัตน์ต่อสู้กับนางยักษ์ นางยักษ์แพ้จึงถวายนาง
- สุวรรณรัตน์ได้นางเกตแก้ว ธิดายักษ์มาย
- สุวรรณรัตน์จะไปขอขมายักษ์จักรวรรดิบิดานางเกตแก้ว จึงฝากนางประทุมมาโลยไว้กับนางวารีและนางเกตแก้ว
- นางวารีกับนางเกตแก้วมาเยาะเย้ยด่าว่านางประทุมมาโลย นางอึดอันตันใจจึงหนีออกจากเมือง
- สุวรรณรัตน์กลับมาไม่พบนางประทุมมาโลย นางเกตแก้วบอกว่านางประทุมมาโลยหนีตามชู้ไป แต่สุวรรณรัตน์ไม่เชื่อ และได้ออกตามหานางประทุมมาโลย
- สุวรรณรัตน์พบนางประทุมมาโลยคลอดโอรสและเลี้ยงโอรสอยู่ในป่า จึงพานางกลับเมือง
- โอรสชื่อ ประทุมรัตน์ เมื่ออายุ ๑๕ ปี ได้ออกเดินทางไปเรียนวิชากับฤๅษี

- ระหว่างทางผ่านไปยังเมืองของนางวารี พบลูกชายของนางเกิดแก้วชื่อ สุวรรณเกศ จึงพาไปเรียนวิชาด้วย
- เมื่อเรียนจบ ประทุมรัตน์พาสุวรรณเกศกลับเมืองพาราณสี
- นางวารีและนางเกิดแก้วตามสุวรรณเกศไปเมืองพาราณสี และได้ปรองดองกับนางประทุมมาลัย
- ท้าวสุวรรณราชสวรรคต ยกราชสมบัติให้สุวรรณรัตน์
- นางวารีให้สุวรรณเกศกลับไปครองเมือง สุวรรณรัตน์พามาส่ง ระหว่างทางผ่านอากาศรมฤๅษี ฤๅษียกนางอุบลซึ่งเกิดในดอกบัวให้สุวรรณเกศ
- สุวรรณรัตน์จัดพิธีเลือกคู่ให้ประทุมรัตน์ ประทุมรัตน์เสียดูแลไปคล้องมือนางสุวรรณเกศ
- สุวรรณรัตน์ยกราชสมบัติให้ประทุมรัตน์ แล้วออกผนวชพร้อมนางประทุมมาลัย

ภาคเหนือ ๒๗ เรื่อง

ก่ำกาดำ

- ท้าวพรหมทัตมีเมีย ๒ คน ทั้งสองกำลังตั้งครรภ์
- เมียน้อยใส่ความนางจันทราเมียหลวงว่ามีชู้ ท้าวพรหมทัตจึงไล่ออกจากเมือง
- นางจันทราไปอยู่กับตายายในสวน คลอดลูกผิวดำชื่อ ก่ำกาดำ
- เมียน้อยยู่ให้ท้าวพรหมทัตจับนางจันทราเมียหลวงกับลูกลอยแพ
- แพแตก นางจันทรากับลูกแยกกัน นางจันทราไปอยู่กับตายายที่เมืองมัทธา
- กษัตริย์พาราณสีมีลูกสาว ๗ คน คนสุดท้องชื่อ เทพกัญญา
- ก่ำกาดำมาขึ้นบกที่เมืองนี้และอยู่กับยายบักชิกาคณเฝ้าอุทยาน
- พระอินทร์เฝ้านางฟ้าองค์หนึ่งมาไว้ในผลนุ่น กษัตริย์พาราณสีเลี้ยงไว้อยู่ร่วมกับนางเทพกัญญาและให้ชื่อว่านางพิมพา นางพิมพาชอบถามปัญหาธรรม
- กษัตริย์ให้ชายหนุ่มต่างๆ มาตอบปัญหานางพิมพา ถ้าตอบได้จะได้แต่งงานกับนางทั้งสอง
- ก่ำกาดำตอบได้จึงได้แต่งงานกับนางทั้งสองและเปลี่ยนชื่อเป็น บัณฑิตราชา
- พระอินทร์อุ้มนางจันทราพบกับก่ำกาดำ
- พระอินทร์เหาะขึ้นฟ้าและเรียกบัณฑิตราชาไปตอบปัญหาบนอากาศ
- บัณฑิตราชาถอดเสื้อดำทั้ง นางพิมพาและนางเทพกัญญาเอาเสื้อไปเผาไฟ
- บัณฑิตราชาได้ครองเมืองพาราณสีและรับยายบักชิกามาเลี้ยงดูในวัง
- บัณฑิตราชากับนางจันทราไปเยี่ยมท้าวพรหมทัต
- ละครเสนาและลูกสาวถูกแผ่นดินสูบเพราะไปยุท้าวพรหมทัตว่าลูกจะยกทัพมารบ
- ท้าวพรหมทัตขอโทษบัณฑิตราชาที่ทุบเขาและเชิญนางจันทรา กับบัณฑิตราชาเข้าเมือง
- บัณฑิตราชากลับไปอยู่กับนางพิมพาและนางเทพกัญญาที่เมืองพาราณสี

จันทคารชาดก

เนื้อความตอนต้นเป็นเรื่องของพี่น้องที่ชื่อสุริยาคาและจันทคาร

-
- นางเหมรังษีกินน้ำปัสสาวะของเสือโคร่ง
- กำเนิดบุตรมีกำลังเข้มแข็งชื่อ กุญชร
- ผู้หญิงในเมืองจัมปากนครอยากได้บุตรเช่นนี้บ้าง จึงประพุดต่อนางากับบุรุษทั่วไป
- พระเจ้าพันธุมวดีให้ลงโทษหญิงเหล่านั้น รวมทั้งนางเหมรังษี
- นางเหมรังษีลุยไฟแสดงความบริสุทธิ์ จึงได้รับอภัยโทษ

เนื้อความต่อจากนี้กลับไปกล่าวถึงเรื่องของสุริยาคาและจันทคารต่อ

จันตะมา

- ที่เมืองจำปา ๒ คู่เมียยากจนมีบุตรชาย ๒ คน ชื่อ สุริยา (เกิดเมื่อมีสุริยคราส) และจันทมา (เกิดเมื่อมีจันทรคราส)
 - สุริยาได้ปума ๔ ตัว จันทมากินจนหมด พ่อแม่โกรธจึงไล่ออกจากบ้าน
 - สุริยาและจันทมาได้เปลือกไม้วิเศษชุบชีวิต และได้เอาไปช่วยชีวิตกาและยักษ์
 - ยักษ์พาเหาะมาถึงเมืองกาสิ ได้ช่วยชีวิตพระธิดาสู่จาติงสาที่ถูกรูปร่างกัดตาย
 - เจ้าเมืองยกลูกสาวให้ แต่สุริยาขอกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ก่อน โดยเอาเงินทองใส่กระบอกลูกไม้ไปให้
 - ที่เมืองจำปา นางเหมรังษีกินปัสสาวะข้างในรอยเท้าของมัน จนตั้งครรภ์ และมีลูกเป็นชายชื่อ กุญชิโน
 - คนในหมู่บ้านเห็นนางตั้งครรภ์โดยไม่มีพ่อเด็ก ก็ประพุดตติผิดประเวณีกันมาก
 - กษัตริย์ลงโทษผู้หญิงตั้งครรภ์โดยเล่นชู้ ให้จับเผาไฟ และผสมพันธุ์กับม้า
 - จันทมาได้ช่วยรักษานางเทวธิดาสังกา ธิดาท้าวพรหมจักร ต่อมาจึงได้แต่งงานกัน
- เนื้อความต่อจากนี้เป็นเรื่องของสุริยาและจันทมา ไม่มีเรื่องของนางเหมรังษีหรือกุญชิโนอีก

เจ้าสุวัตร

- กษัตริย์อาทิตย์มีมเหสีชื่อ จันทเทวี คืนหนึ่งฝันว่าพระอินทร์ให้มะพลับทอง
- นางกินเนื้อและทิ้งเมล็ดลงบนดิน มีแม่ม้ามากินเมล็ดนั้น
- มเหสีตั้งครรภ์ ได้โอรสคือ เจ้าสุวัตร แม่ม้าตั้งท้องมีลูกคือม้ากัณฐัก
- วันที่เจ้าสุวัตรคลอดมีเด็กคลอดวันเดียวกันแสนคน และได้เป็นเพื่อนเล่นเจ้าสุวัตร
- ฤๅษีตนหนึ่งได้เลี้ยงเด็กหญิงซึ่งเกิดในดอกบัวชื่อ บัวคำ
- นางบัวคำร้องพวงมาลัยลอยน้ำเสี่ยงหาคู่ มาลัยลอยไปคล้องมือเจ้าสุวัตร
- เจ้าสุวัตรขี่ม้ากัณฐักไปตามหานางบัวคำจนพบและได้แต่งงานกัน
- ม้ากัณฐักบินผ่านเมืองยักษ์เวรมติและถูกจับขังไว้
- มีพรานป่าเห็นนางบัวคำก็นึกชอบ จึงยิงเจ้าสุวัตรและพานางไป แต่ต่อมาถูกนางบัวคำฆ่าตาย
- นางบัวคำออกตามหาเจ้าสุวัตร
- ฤๅษีรักษาเจ้าสุวัตร แล้วสอนมนต์คาถาและมอบธนูและดาบให้

- เจ้าสุวัตรออกเดินทางไปพบนางสมุทสาซึ่งแปลงเป็นจระเข้ แล้วถูกพรานยิงตาย
- เจ้าสุวัตรรักษานางสมุทสาและได้นางเป็นเมีย
- นางสมุทสาพาเจ้าสุวัตรไปเมืองยักษะ เจ้าสุวัตรได้นางศุภลักษณ์ลูกสาวยักษะ
- ยักษะติดตาม เจ้าสุวัตรพบม้าและได้ฆ่ายักษะตาย
- เจ้าสุวัตรเดินทางถึงเกาะทรายซึ่งเป็นที่อยู่ของกินรี ได้กับนางกินรี
- เดินทางพบช้างเผือกนอนตาย เจ้าสุวัตรช่วยชุบชีวิต ช้างถวายนางเทพธิดา
- เจ้าสุวัตรตามไปพบนางบัวคำและรับเมียทั้งหลายมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

ชังงาเดียว

- ชายหนุ่มชื่อ สุตันตะ ไปค้าขายกับเรือสำเภา
- เรือสำเภาแตก สุตันตะไปขึ้นฝั่งเมืองพาราณสี ขอรานเขากิน
- แม่สุตันตะนึกว่าลูกตาย จึงเสียใจจนตัวตาย แล้วไปเกิดเป็นเทพประจำต้นโพธิ์
- กษัตริย์ให้เสนาบุกเบิกไร่นา บริเวณต้นโพธิ์และให้แบ่งคนละ ๑๐ วา สุตันตะได้แบ่งด้วย
- สุตันตะล่อมรั้วไม่แข็งแรง มีช้างเผือกงาเดียวมาเหยียบย่ำกล้าเสียหาย
- กษัตริย์โกรธ ให้จับสุตันตะมัดไว้
- เทพประจำต้นโพธิ์มาช่วยแกะเชือก และเข้าฝันให้ของางช้าง
- ช้างเผือกกลับมา สุตันตะกล่าวโทษพระยาช้างว่าทำความเดือดร้อนให้ จึงของาง
- ช้างยอมให้งาจากนั้นก็ตาย
- ในางช้างมีเมืองเมืองหนึ่งเจ้าเมืองเป็นเทพธิดาชื่อ สุภาดา
- สุตันตะได้กับนางสุภาดา
- พรานมาพบนางสุภาดา จึงไปทูลกษัตริย์ กษัตริย์อยากได้นาง
- กษัตริย์ทำชนไก่ วัว ช้าง นางสุภาดาคอยช่วยเหลือจนสุตันตะชนะทุกครั้ง
- กษัตริย์ให้จับสุตันตะใส่ที่บถ่วงน้ำ แต่เสนาของนางสุภาดา จับอุปราชใส่ที่บถแทน
- กษัตริย์ให้คนจับสุตันตะมาอีก เสนาเมืองงาช้างใช้มนต์กำบังตาเปลี่ยนตัวสุตันตะกับราชบุตร ราช
- บุตรจึงถูกฆ่าแทน
- กษัตริย์โกรธมาก ยกทัพมารบกับสุตันตะ แต่แพ้ ถูกฆ่าตาย และถูกแผ่นดินสูบ
- ชาวเมืองเชิญสุตันตะมาเป็นเจ้าเมืองพาราณสี
- พระอินทร์มอบอาวุธวิเศษให้สุตันตะ ได้แก่ ดาบวิเศษ เกือกวิเศษ ฆูแก้ววิเศษ และเป็นวิเศษ ๓
- กระบอก สอนคาถาให้ และบัลลาลแก้วแหวนเงินทองให้ตกลงมาเหมือนฝน
- ท้าวโนมัตตะเจ้าเมืองเวสาลีอยากได้เมืองพาราณสีจึงยกทัพมารบ แต่ก็แพ้เจ้าสุตันตะ
- ท้าวอินทสาเกตและท้าวสิริราชยกทัพมารบกับสุตันตะแต่แพ้ไปเช่นกัน เมืองทั้งสามจึงยอมอ่อนน้อม
- ขอเป็นเมืองขึ้น สุตันตะจึงปกครองเมืองต่อมาด้วยความสงบสุข

ชังโพงนางผมหอม

- นางสีดาธิดาท้าวพรหมทัตเจ้าเมืองศรีรัตนาหลงป่าและได้กินน้ำปัสสาวะในรอยเท้าช้าง

- ตั้งครรภ์และคลอดลูกชื่อนางผมหอม
- ต่อมา มีลูกสาวอีกคนชื่อนางเปงลี
- นางผมหอมและนางเปงลีไปตามหาพ่อข้าง
- พบข้างตัวหนึ่ง ข้างขอพิสูจน์โดยให้ช็อค นางเปงลีตกข้างตาย ส่วนนางผมหอมปลอดภัย
- ข้างพานางผมหอมไปอยู่ในป่า สร้างอุโมงค์ให้และไปหามนุษย์มาเป็นคนรับใช้
- เมื่ออายุได้ ๑๖ ปี นางผมหอมอยากมีคู่จึงเอาผมใส่ผอบลอยน้ำ
- เจ้าสิทธิกุมารจับผอบได้จึงสามารถไปตามหาเจ้าของผอบ
- ระหว่างเดินทางพบผีกระสือ เจ้าสิทธิกุมารเทมันผมนางจึงหนีไป ผีกระสือพยายาม
- เจ้าสิทธิกุมารพานางผมหอม อยู่ด้วยกัน ๗ ปี มีลูกชายหญิง ๒ คน
- เจ้าสิทธิกุมารพานางผมหอมหนีข้าง
- ข้างตามมาทันที่เชิงเขาแต่ขึ้นไปไม่ได้ จึงเรียกนางผมหอมมาสั่งเสียและให้อาหารข้างไว้
- นางผมหอมเองข้างวางบนน้ำกลายเป็นเรือและมีข้าวของเงินทองมากมาย
- เดินทางผ่านบ้านผีกระสือ นางผมหอมเด็ดดอกบัวที่ผีกระสือแปลง
- ผีกระสือจูดนางผมหอมลงน้ำและปลอมเป็นนางผมหอม
- เมื่อถึงเมืองจัดพิธีเรียกขวัญ เจ้าสิทธิกุมารสงสัยว่าไม่ใช่นางผมหอม
- ลูกทั้งสองเล่าเรื่องแม่เก็บดอกบัว
- เจ้าสิทธิกุมารให้เสนาไปตามหานางผมหอมแต่นางไม่มา เจ้าสิทธิกุมารต้องไปตามเอง
- เจ้าสิทธิกุมารลวงผีกระสือไปฆ่าและรับนางผมหอมกลับเข้าเมือง

ชีวาลัยคำ

- สุวรรณชีวหาหรือเจ้าลิ้นคำเป็นโอรสของเจ้าเมืองปราจีนชื่อท้าวผัดสวดีกับนางจันทเทวี
- สุวรรณชีวหาเมื่อขึ้นชื่อบุตรตะมารเป็นลูกชายเศรษฐี
- บุตรตะมารโกรธสุวรรณชีวหาจึงหนีไปเรียนวิชาที่ภูเขาศรีในป่า และได้สหายเป็นยักษ์
- บุตรตะมารดื่มน้ำสาบานแล้วกลายเป็นยักษ์
- บุตรตะมารชวนสหายมาที่เมืองปราจีน จับพญาผุสสติกิน นางจันทเทวีหนีไปอยู่กับยายในสวนแห่งหนึ่ง ส่วนสุวรรณชีวหาหนีเวทนามาอุ้มไปไว้ที่สำนักฤๅษีในป่า
- สุวรรณชีวหาเรียนวิชาที่ฤๅษีและได้นางวิมาลาซึ่งเกิดในดอกบัวและฤๅษีนำมาเลี้ยงไว้ จากนั้นจึงพานางกลับเมือง
- ระหว่างทางมีกนิรี ๒ นางลักสุวรรณชีวหาไปไว้ที่เขากโรลาส ส่วนนางวิมาลาเวทนามาไปไว้ในถ้ำ
- พ่อนางกนิรีทราบเรื่องก็โกรธ ให้พาสุวรรณชีวหาไปส่งที่เดิม
- สุวรรณชีวหาเดินทางกลับเมืองได้พบกับแม่ และนำกระดูกพ่อมาชุบชีวิตแล้วพาไปซ่อนไว้
- สุวรรณชีวหาแปลงเป็นไก่แก้วให้ยายนำไปขายเศรษฐี และได้นางจันทโกษธิดาเศรษฐีเป็นภรรยา
- สุวรรณชีวหาแปลงเป็นนกสาลิกาให้ยายนำไปขายเศรษฐีอีกคน และได้นางกนิรมุขธิดาเศรษฐีเป็นภรรยาอีก

- ต่อมาสุวรรณชีวหาแปลงเป็นม้า ยายนำไปขายบุตรตะมาร บุตรตะมารรู้ว่าเป็นสุวรรณชีวหาจึงจับกินแต่ก็อาเจียนออกมาลงในสระ
- สุวรรณชีวหากลายเป็นปลาตะเพียนทอง นางสุวรรณคำฟูธิดาเจ้าเมืองพาราณสีจับปลาตะเพียนทองไปเลี้ยงไว้
- สุวรรณชีวหาได้นางสุวรรณคำฟูเป็นภรรยา ต่อมานางตั้งครรภ์ เจ้าเมืองทราบจึงทาคณมาจับขู่
- บุตรตะมารกับสหายมาด้วยและได้รบกับสุวรรณชีวหา สุวรรณชีวหาฆ่าทั้งสองตาย
- สุวรรณชีวหาภรรยาทั้งหมดกลับเมืองปารา และได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

ตำนานจามเทวี

- ฤๅษีสู่เทวะไปอาบน้ำ พบเด็กชายหญิงเกิดในรอยเท้าช้าง รอยเท้าแรด และรอยเท้าวัว รวมทั้งสิ้น ๖ คน
- เมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นก็แต่งงานกับคู่ที่เกิดมาด้วยกัน
- วันหนึ่งพระฤๅษีปัสสาวะทิ้งไว้ และมีแม่กวางมากิน
- กวางตั้งท้องมีลูก ๒ คน ชาย ๑ หญิง ๑ ชื่อ กุณรสีและกุปตริสินี
- ฤๅษีนำมาเลี้ยงจนเติบโตและให้แต่งงานกัน
- ฤๅษีเนรมิตเมืองให้ครองชื่อ มิคคสังคนคร
- ให้กุณรสีเป็นพระยาของทั้ง ๖ คนที่เกิดจากรอยเท้าสัตว์
- พระยากุณรสีมีโอรสสามองค์ คือ กุณลิกนาส กุณลิสราช กุณลีโลสา และธิดา ๑ องค์ ชื่อ ปทุมวดี
- พระยากุณรสีสร้างเมืองอมรบูรนครให้กุณลิสราชปกครอง สร้างเมืองกุณริสสนครให้กุณลีโลสา และให้กุณลิกนาสอยู่ที่เมืองมิคคสังคนครกับตน
- ภายหลังฤๅษีสู่เทวะไม่พอใจจึงสร้างเมืองบูรนครให้กุณลิกนาสปกครอง
- สู่เทวะฤๅษีปรึกษากับสุกกทันตฤๅษีจะสร้างเมืองจึงไปหาอนุสิสฤๅษี
- อนุสิสฤๅษีให้นกหัสดีลิงค์ไปคาบเอาเปลือกหอยวางครอบสถานที่ที่พระพุทธเจ้าเคยทำนายนไว้
- สู่เทวะฤๅษีกับสุกกทันตฤๅษีช่วยกันเนรมิตเมืองขึ้นมาและหาคนที่จะปกครอง
- สุกกทันตฤๅษีบอกว่ามีธิดาพระยาจักร์วัดเมืองละโว้ชื่อ จามเทวี ปฏิบัติตามศีล ๕ ไม่เคยขาดจึงเตรียมเครื่องบรรณาการไปขออนางมาปกครองเมือง
- นางจามเทวีนั้นเป็นบุตรบุญธรรมของสู่เทวะฤๅษี ซึ่งเกิดจากดอกบัวและสู่เทวะฤๅษีนำมาเลี้ยงไว้ เมื่อโตเป็นสาวจึงเอาใส่แพล่องไปติดอยู่ที่เมืองละโว้
- เจ้าเมืองพานางเข้าเมืองและให้แต่งงานกับเจ้ากัมโพชราชบุตรของตน
- นางจามเทวีตกลงใจไปปกครองเมือง และเชิญเจ้ากัมโพชราชสวามีไปด้วย แต่พระองค์ไม่ไป
- เมื่อนางขึ้นครองราชย์ได้เจ็ดวันก็ประสูติโอรสแฝดชื่อ มหายศกับอินทรวรอนันตยศหรือมหันตยศ
- ขุนหลวงชาวลวะชื่อ ขุนวิรังคะได้ยืมข่านางจามเทวี ก็อยากได้นางเป็นมเหสี จึงให้บริวารมาลู่ขอ
- นางจามเทวีไม่ยอม
- ขุนวิรังคะกับนางจามเทวีต่อสู้กันด้วยวิธีการต่างๆ หลายครั้งแต่นางจามเทวีก็เอาชนะได้ด้วยสติปัญญาของนาง

- นางจามเทวีให้เอาผ้าถุงชั้นในซักสะอาดตัดเป็นหมวกให้ขุนวิริงคะสวม ขุนวิริงคะจึงหมดฤทธิ์
- นางให้ราชบุตรทั้งสองขี่ช้างเผือกพาบริวารพันคนไปรบกับขุนวิริงคะจนชนะ
- นางจามเทวีแต่งตั้งให้มหันตยศครองทริภุญชัย และอนันตยศครองพรหมเขลาจนคนคร
- หลังจากนางจามเทวีสิ้นพระชนม์ ซึ่งมีอายุได้ ๙๒ ปี พระยามหันทยศนำกระดูกมาก่อเป็นเจดีย์ชื่อ สุวณณเจดีย์จิงโกฏี

ตำนานพระธาตุดอยตุง (ตอนต้น)

- มีฤๅษีชื่อ กัมมโลกะ อาศัยอยู่ที่ป่าหิมพานต์มาอุปัฏฐากมหาธาตุที่ดอยตุง
- วันหนึ่งฤๅษีไปถ่ายในที่ลับมีแม่กวางมากินมูลของฤๅษี
- แม่กวางตั้งครรรภ์ และคลอดลูกเป็นผู้หญิง
- แม่กวางเมื่อเห็นลูกเป็นคนก็หนีไป
- ฤๅษีมาพบและพาเด็กไปเลี้ยงดู และได้ตั้งชื่อว่า นางปทุมมา
- ตอนนั้นต่อมาเรียกว่า ดอยกวางกินเหยี่ยว
- พระยาอชุตราชราชาทราบข่าวความงามของนางจึงไปขอจากฤๅษี
- ฤๅษีมอบนางให้พระยา และให้ทองไปหล่อรูปกวางทองคำรวมทั้งทำฉัตรไปไว้กราบไว้บูชา
- คนทั้งหลายเรียกเมืองนี้ว่าเมืองกวาง

ตำนานพระธาตุอินทร์แขวน

- นางนาคมาเที่ยวเล่นที่หาดทรายพบกับวิทยากรซึ่งมาเก็บสมุนไพรร ทั้งสองชอบพอกันและได้เสียเป็นสามีภรรยา
- นางนาคตั้งครรรภ์ครบสิบเดือน จึงคลอดเป็นไข่สองฟองไว้ที่หาดทรายแล้วกลับนาคพิภพ
- ติสสฤๅษีมาพบไข่หนึ่งจึงนำไปดูแลฟองหนึ่งและให้สีหฤๅษีน้องชายไปดูแลอีกฟอง
- ต่อมาไข่ฟักออกเป็นเด็กชาย ลักษณะดีทั้งคู่
- เมื่อบุตรบุญธรรมของสีหฤๅษีอายุได้ ๑๐ ปี ก็ตาย แล้วได้ไปเกิดเป็นบุตรของเศรษฐีชื่อนางสมนเทวี ต่อมาได้บวชเป็นพระอรหันต์ มีชื่อว่า "ภควัมปติ"
- มีนางนาคแม่หม้ายออกจากเมืองนาคแปลงเป็นหญิง พบกับวิทยากรในถ้ำและได้เป็นสามีภรรยากัน
- วันหนึ่งนางนาคหลับกลางวัน ร่างกายก็กลับเป็นนาค วิทยากรเห็นก็หนีไป
- นางนาคตกไข่ทิ้งไว้ ๒ ฟอง จากนั้นจึงกลับไปเมืองนาค
- ติสสฤๅษีไปพบไข่ทั้งสองจึงแบ่งให้สีหฤๅษีไปเลี้ยงดูฟองหนึ่ง ตนเลี้ยงไว้ฟองหนึ่ง ต่อมาไข่ฟักเป็นทารกเพศหญิงรูปงาม
- พระราชาในเมืองเดิมของตีสสฤๅษีสิ้นพระชนม์ เสนาอำมาตย์ขอให้ฤๅษีลาผนวชไปครองเมือง
- ฤๅษีให้บุตรบุญธรรมไปครองเมืองแทน ได้ชื่อว่า มังคิยตีสสธัมมสิทธราชา และให้ชื่อเมืองใหม่ว่า สุวณณภูมิ
- ต่อมาพระพุทธเจ้าเสด็จมา และมอบพระเกตุธาตุให้ฤๅษี ตีสสฤๅษีเก็บพระเกตุธาตุไว้ที่มวยผม

- เมื่อเวลาผ่านไป ฤๅษีเรียกษัตริย์มาพบและให้สร้างเจดีย์บรรจุพระเกตุธาตุนั้นโดยให้เจดีย์มีลักษณะคล้ายศิระระตน
- พระอินทร์พาไปแสวงหาก้อนหินที่มีลักษณะคล้ายศิระระฤๅษี พบอยู่ในทะเลลึก แล้วนำกลับมา
- ขณะสร้างเจดีย์ พระเจ้าติสสะพบนางส่วนนั้นจิน ธิดาบุญธรรมของฤๅษีซึ่งมีกะเทรียงนำไปเลี้ยงไว้ นางยังไม่มีสามี พระเจ้าติสสะจึงพานางกลับไปเป็นมเหสี
- เมื่อนางตั้งครรภ์ได้ขอลาพระสวามีไปเยี่ยมบิดา
- ระหว่างทางพบเสือจะทำร้าย นางจึงอธิษฐานขอबारมีพระธาตุให้ช่วยคุ้มครอง เสือจึงทำร้ายนางไม่ได้ แต่นางก็สิ้นใจเพราะความเหนื่อยและความกลัว

ตำนานเมืองเชียงตุง

- พระญามังรายเป็นบุตรเจ้าเมืองฝาง ต่อมาได้สร้างเมืองเชียงราย และสร้างบ้านเต่าร้อย
- พระอินทร์ให้เทวดาลงมาเกิดในฝักส้มป่อยในอุทยานของมังราย
- เมื่อครบ ๑๐ เดือนแตกออกเป็นนางทิพย์ มังรายจึงรับนางเป็นชายา
- นางมีบุตร ๔ คน
- มังรายไปเที่ยวป่าหิมพานต์ และได้บัววันปากลงที่หินก้อนใหญ่
- แม่หมีมากินน้ำบัววันปาก ต่อมาตั้งครรภ์และลูกเป็นมนุษย์ผู้ชาย
- เมื่อเด็กโตขึ้นไปตามหาพ่อคือ พระญามังรายที่เมืองเชียงราย
- พระญามังรายรับเป็นลูกตั้งชื่อว่า ชุนทิง
- เมื่ออายุ ๑๖ ชุนทิงไปเยี่ยมแม่ และได้พบธิดาพญานาค ชุนทิงได้นางเป็นเมีย
- วันหนึ่งนางนาคไปเล่นน้ำจึงเย็บมุ้งชุนทิงไว้
- ชุนทิงแอบออกมาเห็นนางเล่นน้ำกับนางนาคอื่นๆ
- นางนาคเห็นว่าคงอยู่ด้วยกันไม่ได้ จึงมอบลูกหุ้มไว้ในไม้ทิ้งให้ไป
- เมื่อกุมารอายุ ๑๖ ปี ก็ขอไปตามหาแม่
- นางนาคพาบุตรไปเมืองนาง แล้วให้ของวิเศษลูกไปนครมิตเมืองเวียงห้วยขึ้น

เทวรินทร์ชาดก

- พระยัยักษ์จับพระราชากินแล้วปลอมเป็นพระราชายู่ในเมือง
- พระโอรสและพระธิดาคือ เทวรินทร์และชนิษฐาหนีออกจากเมือง และไปพักที่ปราสาทร้างแห่งหนึ่ง
- ชนิษฐาพบโอรสเจ้าเมืองซ่อนอยู่ในกลอง ทั้งสองได้เสียกัน
- ชนิษฐาตั้งครรภ์และกลัวพี่ชายรู้ จึงร่วมมือกับสามียพยายามฆ่าเทวรินทร์
- ทั้งสองฆ่าเทวรินทร์ไม่สำเร็จ เมื่อเทวรินทร์รู้ความจริงก็ให้อภัย
- เทวรินทร์รวบรวมบริวารสัตว์ไปตีเมืองคืนและฆ่ายักษ์ได้
- เทวรินทร์ออกเดินทางหาคู่ จนได้กับนางสุวรรณเกษรา ธิดาพระเจ้ายศบดี
- เทวรินทร์พานางหนีกลับเมือง ก่อนถึงเมืองให้นางรอกอยู่นอกเมืองเพื่อนำกระบวนมาต้อนรับ
- มีนางยักษ์จับนางสุวรรณเกษรายืนลงน้ำแล้วแปลงเป็นนางแทน

- เทวินทร์ทราบความจริง นางยักษ์ถูกบริวารกุมภัณฑ์ของเทวินทร์จับไปเป็นภรรยา
- สุวรรณเกษราคลอดไอโรส ๒ คน คือ สมุทรสาครและสหัสสระ ต่อมาออกไปเรียนวิชากับฤๅษีจนสำเร็จ
- ระหว่างเดินทางกลับเมือง พระยายักษ์ภูันตราชอุ้มทั้งสองไปให้ธิดาคือ นางอสุรินทา
- นางอสุรินทาเลือกพระสมุทรสาคร
- ล้างพันธักษ์ราชชยกทัพมาล้อมเมืองยักษ์ ทั้งสองกุมารช่วยรบจนชนะ
- ทั้งสองกลับเมืองและพานางอสุรินทาไปด้วย
- กษัตริย์เมืองต่างๆ ยกทัพมาช่วงชิงนางสุวรรณประภาธิดาซึ่งเป็นองค์สุดท้ายของเทวินทร์ แต่แพ้ฤทธิ์ของสหัสสระ
- เสนาอำมาตย์อภิเชกนางสุวรรณประภากับสหัสสระ

ป่าตะเพียนทอง

- สามีภรรยาคนหนึ่งมีอาชีพทำไร่ ต่อมาภรรยาตั้งครรภ์และคลอดลูกเป็นปลาตะเพียนทอง
- สามีภรรยาขายปลาให้แก่พ่อค้าสำเนา
- เมื่อถึงกลางทะเล มีนางออกจากปลามาชมทะเล นายสำเนาจึงนำนางไปถวายท้าวมাতตุลี
- นางตะเพียนทองออกจากร่างปลาได้เฉพาะตอนกลางคืน
- ท้าวมাতตุลีมีชายอยู่แล้วชื่อ นางภาวี อัจฉรนางตะเพียนทองจึงให้คนไปลักปลามาแกง
- พระอินทร์แปลงเป็นกามาแย่งนางไป เนมิตปราสาทให้อยู่ แล้วให้แหวนที่สามารถแปลงเป็นชายได้
- ท้าวมাতตุลีสื่ออกตามนางจนพบและพากลับมาอภิเชกเป็นมเหสี
- บุโรหิตพ่อนางภาวีโกรธที่ท้าวมাতตุลีขังลูกสาวจึงส่งสาส์นไปอีกเมืองหนึ่งให้มารบ โดยบอกว่าท้าวมাতตุลีสืมน้องสาวสวยและตนจะเป็นไส้ศึก
- ท้าวทสสะยกทัพมา แต่บุโรหิตถูกจับได้ก่อน บุโรหิตถูกฆ่าตัดหัวเสียบประจาน
- กษัตริย์ทั้งสองปรับความเข้าใจกันได้
- นางตะเพียนทองคลอดลูกชื่อสุวรรณวงศ์ ชอบดำนํ้าและดำแก่ง
- สุวรรณวงศ์ดำนํ้าตามมังกรไปโผล่ที่อุทยานซึ่งเงาะเฝ้าอยู่
- สุวรรณวงศ์รบกับเงาะชนะ เงาะชี้ทางไปถ้ำที่มีอาวุธดีให้
- สุวรรณวงศ์ฆ่าลูกชายยักษ์ตายและปลอมตัวเป็นยักษ์นั้น แล้วไปที่เมืองยักษ์
- สุวรรณวงศ์ได้นางมาลาลูกสาวยักษ์
- มีอีกเมืองหนึ่งยกทัพมาขอนางมาลาให้ลูกชาย แต่ถูกสุวรรณวงศ์ฆ่าตาย
- สุวรรณวงศ์พานางมาลาหนี มียักษ์มาลักนางมาลาซึ่งแปลงเป็นชาย
- นางมาลาฆ่ายักษ์ตายแล้วเอาของวิเศษหนีกลับเมืองของสุวรรณวงศ์
- สุวรรณวงศ์ได้นางแก่นจันทิดายักษ์ และฆ่าคนที่มาสู่ขอนางตาย
- สุวรรณวงศ์พานางแก่นจันกลับเมือง
- อภิเชกสุวรรณวงศ์กับนางมาลาและนางแก่นจัน

พรหมจักร

ตอน กำเนิดทรมาร

- มีควายหนุ่มมาทำลายไร่นาของชาวเมืองกาสิ ท้าวกาสิกราชไปรบกับควายในถ้ำ
- พญากาสีรบชนะควายฆ่าควายตาย เลือดควายได้ไหลปนกับน้ำออกมาจากถ้ำ
- พญากาสีรบชนะกับเสนาหนึ่งกว่าพี่ชายตายจึงช่วยกันปิดถ้ำแล้วกลับเมืองพาราณสี
- พญากาสีทำลายถ้ำออกมาและขับไล่พญากาสีออกจากเมือง
- พญากาสีหนีออกไปอยู่ป่าและได้นางวานรเป็นเมีย
- มีลูกชื่อ ทรมาร

ตอน สร้างสะพานไปลงกา

- พรหมจักรสร้างสะพานไปลงกา
- มีสัตว์ร้ายมาทำร้ายบริวารที่สร้างสะพานจนล้มตายเป็นจำนวนมาก
- พรหมจักรให้ทรมารไปรักษาการณ์ในน้ำ
- นางนาคมาลิกาได้ดูकिनน้ำปนเหงื่อและปัสสาวะของทรมารจึงตั้งครรภ์
- มีลูกชื่อ ทริย

วงศ์สุวรรณค์

- วงศ์สุวรรณค์เป็นโอรสของท้าวพรหมทัตกับนางอำพรแห่งเมืองเหมราช
- มีคนทำหงส์ย่นต์มาถวายท้าวพรหมทัต ท้าวพรหมทัตจึงยกให้วงศ์สุวรรณค์
- วงศ์สุวรรณค์แอบนำหงส์ย่นต์ไปขี้เล่นและตกลงมาตาย พระอินทร์ช่วยชุบชีวิตและประทานสายเพชรให้
- วงศ์สุวรรณค์พบฤๅษีคนหนึ่ง ได้ดาบทิพย์จากฤๅษี และได้ลงอาบน้ำในบ่อน้ำทิพย์ทำให้เหาะได้
- ฤๅษีคนหนึ่งเลี้ยงเด็กผู้หญิงซึ่งเกิดในดอกจันไว้ ตั้งชื่อว่า ระชีทอง
- ฤๅษีปาวประกาศหาคู่ให้ระชีทอง โดยให้ยกไม้เท้า
- วงศ์สุวรรณค์แปลงเป็นคนแก่ยกไม้เท้าได้ จึงได้นางระชีทอง
- วงศ์สุวรรณค์อยู่กับนางในป่า ๖ ปี จากนั้นจึงพานางกลับเมือง
- ขณะแหวนอนพัก มียักษ์ตนหนึ่งลักนางระชีทองไป นางฆ่ายักษ์ตายแล้วออกตามหาวงศ์สุวรรณค์
- พระอินทร์มอบแหวนที่สามารถแปลงเป็นชายให้นางระชีทอง เมื่อเป็นชายนางมีชื่อว่า จักรธนูสิงห์
- วงศ์สุวรรณค์ตามหานางระชีทองไปจนถึงเมืองจันตะบุรี ซึ่งกำลังเดือดร้อนเพราะยักษ์ที่สิงอยู่ในเสาหินต้นหนึ่ง
- วงศ์สุวรรณค์อาสาฆ่ายักษ์จนยักษ์ตาย ในเสาหินมีดาบของพระพรหม วงศ์สุวรรณค์ยกดาบและควักแก้วตายักษ์ให้จันทวาดโอรสของเจ้าเมือง
- วงศ์สุวรรณค์อยู่ที่เมืองนี้ ๓ ปี แล้วขอลาออกไปตามหานางระชีทอง เจ้าเมืองให้จันทวาดตามไปด้วย
- วงศ์สุวรรณค์และจันทวาดเหาะมาถึงเมืองไกลาศของสุพรรณยักษ์
- วงศ์สุวรรณค์แปลงเป็นนกสาริกา บินไปเข้าหานางสุนธราธิดาพระยายักษ์ และได้เสียกับนาง
- สุพรรณยักษ์จับได้ เกิดรบกัน วงศ์สุวรรณค์และจันทวาดหนีไป และได้พบกับจักรธนูสิงห์
- ทั้งสามกลับมารบใหม่ จักรธนูสิงห์ฆ่าสุพรรณยักษ์ตาย วงศ์สุวรรณค์ได้ครองเมือง

- จักรณูสิงห์เห็นวงศ์สุวรรณค์ไม่ออกตามหาทางระชีทอนจึงน้อยใจ และหนีไปออกบวช
- วงศ์สุวรรณค์กับจันทวาดออกตามจนพบแล้วพานางกลับเมือง
- ระหว่างทางพบนางยักษ์รักขามหาสมุทรชื่อ พรายกะสินธุ์ นางยักษ์ลักจันทวาดไป
- นางยักษ์แปลงเป็นหญิงงาม จันทวาดได้นางเป็นภรรยา ต่อมารู้ความจริงว่านางเป็นยักษ์จึงออกอุบายหนีนางยักษ์ไป
- ระหว่างหนี จันทวาดพบนางรัตนธิดาทำวรวงศ์อาทิตย์ ทั้งสองได้อภิเษกกัน จากนั้นจันทวาดพานางกลับเมือง
- วงศ์สุวรรณค์กับนางระชีทอนตามหาจันทวาดไปจนถึงเมืองเหมราชและทางเมืองก็ได้จัดพิธีอภิเษกกับขวัญทั้งสอง

นวนวนชาดก

- มเหสีรองแอบเอานวนวนไปฝังใต้ต้นจันทน์แดงขณะที่พระบิดาออกไปทำสงคราม แล้วเอาท่อนไม้คลุกเลือดมาแทน กษัตริย์จึงให้นำมารดาไปประหาร แต่สุดท้ายให้เป็นนางทาสี
- เทวดาช่วยเลี้ยงดูนวนวน ต่อมาให้ไปเรียนวิชากับฤๅษี
- นวนวนได้รับราชสมบัติโดยการเสวยราชรถ โดยเมืองนั้นมีพระเทวีห้ายปกรครองอยู่
- นวนวนถูกบุโรหิตอิจฉา ต่อมาจึงถูกผลักตกเหว
- เทวดาช่วยนวนวนขึ้นมาจากเหว นวนวนเดินทางต่อจนถูกยักษ์จับขังในกรงนาน ๒ ปี
- พระยากินนรธาผู้รักรวม จนมาพบนวนวนจึงพาออกไปแสดงธรรมจนเป็นที่ชื่นชอบ
- พระยากินนรธาชยกพระธิดาชื่อ นางสุวรรณคีรี ให้
- ทั้งสองเดินทางกลับมายังเมืองพระเทวีห้ายซึ่งเป็นมารดาเลี้ยง
- นวนวนเดินทางมาหามารดาที่เป็นทาสีและช่วยปลดปล่อยนาง
- นวนวนยกทัพมาทำยุทธหัตถีกับโอรสของมเหสีรองจนได้ชัยชนะ

วรรณุชาดก

- นางกนิรีชื่อ สุกัททา ไปเล่นน้ำ ถูกพรานลักปีกหางและเครื่องประดับไป จึงบินกลับไม่ได้
- พระเจ้ากาลิก มาพบเข้าจึงพานางกลับไปเป็นมเหสี
- นางสุกัททาคลอดโอรสเป็นชาย ๒ คน
- มเหสีเดิมแอบเอาโอรสองค์หนึ่งคือ วรรณุชไปฝัง และเอาอีกองค์หนึ่งคือ วรรณุช ไปลอยน้ำ
- เทวดานำวรรณุชไปเลี้ยงไว้ เมื่อโตขึ้นส่งไปเรียนวิชากับฤๅษี
- ฤๅษีมีธิดาบุญธรรมเกิดในดอกบัวชื่อ บุชบา ฤๅษียกนางบุชบาให้วรรณุช
- มียักษ์นำวรรณุชไปเลี้ยง และต่อมาได้เรียนวิชากับฤๅษี
- เมื่อเรียนเสร็จ วรรณุชออกเดินทางตามหามารดา
- ทำวรวงศ์นาคพบวรรณุชจึงอุ้มไปนาคพิภพ และยกธิดาชื่อ สมุทพา ให้เป็นชายา
- วรรณุชลอบหนีออกจากนาคพิภพไปตามหามารดา
- ระหว่างทาง เทพารักษ์อุ้มสมวรรณุชไปได้กับนางคันธธิดาพญายักษ์

- พญายักษ์รัฐเข้าจึงได้รบกัน วรรณชเป็นฝ่ายชนะ
- มเหสียักษ์จะเผาศพพญายักษ์ แต่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายศพได้จึงตามให้นางคันธากับวรรณชมาขอขมา
- อภิเษกวรรณชกับนางคันธา ต่อมาม้าเตือนให้หนีถึงมารดาจึงออกตามหามารดาต่อ
- วรรณชเดินทางถึงเมืองสาครและได้พบกับมารดาและวรรณตร
- พระยาช้างแกล้งเหาะไปเมืองของท้าวกาลิกและยอมให้จับ
- วรรณชตามช้างมาและเกิดรบกับท้าวกาลิก ต่อมาทราบว่าเป็นพ่อลูกกันจึงพาไปพบมารดาที่เมืองสาคร

สุธนชาดก

- ท้าวอาทิตย์จวงศ์แห่งเมืองอุดรปัญจาลมีมเหสีนามว่า จันทาเทวี มีโอรสองค์หนึ่งชื่อว่า สุธนกุมาร
- ทางทิศประจิมของเมือง มีสระของพญานาคชื่อ ชมพูจิตร์ อำนาจของพญานาคทำให้บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์
- เมืองมหาปัญจาลที่อยู่ใกล้เคียงเกิดข้าวยากหมากแพง คนอพยพไปอยู่ที่เมืองอุดรปัญจาล กษัตริย์จึงให้ทหารพราหมณ์ไปฆ่าพญานาค
- พญานาคแปลงเป็นมาณพขอให้พราหมณ์ทริกที่ผ่านไปแถวนั้นช่วย
- พราหมณ์จับให้พราหมณ์คลายมนต์แล้วฆ่าเสีย
- พญานาคพาพราหมณ์ไปเที่ยวเมืองบาดาล มอบแก้วแหวนเงินทองให้
- พราหมณ์ปล้ำสัตว์ในป่าพบฤๅษี และทราบว่าวันขึ้น ๑๕ ค่ำจะมีนางกนิรีมาเล่นน้ำในสระจึงแอบดู
- พราหมณ์คิดจะนำนางกนิรีไปถวายพระสุธน จึงถามวิธีจับจากฤๅษี
- พราหมณ์มีบ่วงนาคบาศจากพญานาคมาคล้องได้นางมโนห์รา
- นางเทพกนิรีพาบริวารออกตามหานางมโนห์รา
- พราหมณ์ถวายนางมโนห์ราแต่พระสุธน ท้าวอาทิตย์จวงศ์จัดพิธีอภิเษกให้พระสุธนกับนางมโนห์รา
- พระสุธนให้สัญญากับพราหมณ์คนหนึ่งว่าถ้าขึ้นครองราชย์จะให้พราหมณ์ผู้นี้เป็นปุโรหิต
- ปุโรหิตคนเดิมทราบก็โกรธและอาฆาตพระสุธน
- มีข้าศึกยกมาตีชายแดน พระสุธนออกไปรบ
- ท้าวอาทิตย์จวงศ์ฝันร้าย ปุโรหิตทำนายว่าจะเกิดภัยอันตรายใหญ่หลวงต้องบูชาสัตว์และนางกนิรี
- นางมโนห์ราทราบจึงออกอุบายขอปีกทางมารายรำก่อนตาย แล้วบินหนีไป
- นางมโนห์ราฝากผ้า แหวน และสิ่งความถึงพระสุธนไว้กับฤๅษีแล้วบินกลับเมืองไกรลาส
- พระสุธนออกตามนางมโนห์ราพบกับฤๅษี ฤๅษีมอบของที่นางมโนห์ราฝากไว้ให้พระสุธน
- พระสุธนเดินทางฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ อยู่ ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน มาถึงต้นไม้ที่พญานาคอาศัยอยู่
- พระสุธนได้ยินเสียงนกกุญแจกันว่าจะไปกินอาหารในพิพิธธาระล้างนางมโนห์รา จึงแอบเข้าไปซ่อนในชนน
- พระสุธนแอบเอาแหวนใส่ในหม้อน้ำที่จะเอาไปสรองนางมโนห์รา นางมโนห์ราได้แหวนก็ไปหูลบิตามารดา
- ท้าวทุมราชให้พระสุธนทดสอบยงธนู และให้เลือกนางมโนห์ราจากหมู่พี่น้องที่หน้าเหมือนกัน
- พระอินทร์แปลงเป็นแมลงวันทองมาช่วย
- พระสุธนพานางมโนห์รากลับเมือง ท้าวทุมราชพาไพร่พลมาส่งด้วย
- ท้าวอาทิตย์จวงศ์มอบสมบัติให้พระสุธน ส่วนพระองค์ออกบวชเป็นดาบส

สุธนุชาดก

- พระนางเกษนิมเทสีพระเจ้าพรหมทัตแห่งเมืองพาราณสีรักษาศีลเพื่อหวังจะได้พระโอรส
- ท้าวสักกะอัญเชิญเทพบุตรจุติลงมาปฏิสนธิในครรภ์พระนาง และในวันเดียวกันนั้นท้าวสักกะแปลงเป็นเหยี่ยวนำผลพุทรามาให้พระนางเสวย ส่วนเมล็ดที่ทิ้งไปมีม้าแກ້รับไปกิน
- พระนางประสูติโอรสชื่อ สุธนุ ม้าคลอดดลูกชื่อ มณีกักขิ
- ม้าพาสุธนุเหาะออกจากเมืองในวันที่จะอภิเษกครองราชย์
- พระสุธนุได้ยินข่าวความงามของนางจิริปภา ม้าอาสาพาสุธนุไปส่งที่ปราสาทนางจิริปภา
- สุธนุคล้องม้ายัวไว้ที่มือนางจิริปภาและลูบไล้กายนางด้วยเครื่องหอมขณะที่นั่งหลับ ทำเช่นนี้อยู่ ๓ ครั้งจนครั้งที่ ๔ จึงถูกนางจิริปภากับพี่เลี้ยงจับได้
- สุธนุได้นางจิริปภา
- พระเจ้าเสตราชบิดานางจิริปภาให้สุธนุลงวิชาธนู สุธนุผ่านการทดสอบจึงได้อภิเษกกับนางจิริปภา
- สุธนุพานางจิริปภาเดินทางกลับเมือง ระหว่างทางแวะที่ศาลาแห่งหนึ่งพบยักษ์ฉันทารจะจับกิน ทั้งสองจึงหนีไปที่ริมฝั่งน้ำ
- ทั้งสองขอโดยสารเรือสำเภานายวาณิช ต่อมาเรืออัปปาง ขอนที่ทั้งสองเกาะอยู่ขาดเป็นสองท่อน สุธนุกับนางจิริปภาจึงพลัดกัน
- นางจิริปภาขึ้นฝั่งที่เมืองอินทปัตย์ ได้พักอยู่กับหุคตเศรฐี
- นางชายธัมรงค์ นำทรัพย์มาสร้างโรงงานและให้เขียนภาพเรื่องราวของนางกับสุธนุ
- พระสุธนุได้ธิดายักษ์ฉันทาร ๑๖ นางเป็นภรรยา ต่อมาได้นางอัญชนวดีน้องสาวพระยายักษ์ด้วย
- สุธนุหลบหนีนางยักษ์ไปขณะที่พวกนางเมาสิ้นสติ
- สุธนุมาถึงเมืองอินทปัตย์เห็นภาพจิตรกรรมที่โรงงาน จึงได้พบกับนางจิริปภา
- เจ้าเมืองยกสมบัติให้สุธนุ แต่สุธนุไม่รับ และได้พานางจิริปภากลับเมืองพาราณสี

สุชวันณะวิวหลวง

- มเหสีท้าวชมพูตลอดโอรสองค์แรกชื่อ คันธกุมาร องค์ที่ ๒ ชื่อ สุชวันณะจักกกุมาร
- เมื่อโตขึ้นบิดาจะให้แต่งงาน แต่สุชวันณะจักกกุมารขอหาชายาเอง
- มีพญาว้าวตัวหนึ่งกินสับปะรดไม่ทันหมดลูก สับปะรดก็หลุดลอยน้ำไป
- ทูญิงม่ายชื่อ เขมวาที เก็บสับปะรดได้ก็เอาไปกินต่อ
- นางตั้งครรภ์ คลอดลูกเป็นทูญิงชื่อ นางอุมาทันตี
- เมื่อโตขึ้น นางอุมาทันตีไปเที่ยวงานในเมืองและถูกรุมด่าว่าเป็นลูกว้าว
- นางกลับมาถามแม่ เมื่อทราบความจริงจึงขอไปตามหาพ่อ
- มีเทวดาแปลงเป็นกวางทองพานางไปหาพญาว้าว เมื่อพบ นางได้อยู่ปรนนิบัติพญาว้าว
- พญาว้าวสร้างปราสาทให้นางอุมาทันตี โดยใช้เขาวัว
- สุชวันณะจักกมาเที่ยวป่าและหลงมาถึงที่พักของนางอุมาทันตี
- นางทนายปริศนาธรรมสุชวันณะจักก สุชวันณะจักกตอบได้ นางจึงตกลงอยู่ด้วยกัน
- ทั้งสองอยู่ด้วยกัน จนไม่ได้ไปปรนนิบัติพญาว้าว พญาว้าวมาดู นางก็เล่าความจริงให้ฟัง

- พญาว้าวเห็นว่าสุชวณฉกักเป็นพระโพธิสัตว์จึงตกลงให้อยู่ด้วยกันบนปราสาท
- สุชวณฉกักจะกลับบ้านเมืองจึงชวนพญาว้าวไปด้วย แต่พญาว้าวไม่อาจทิ้งบริวารไปได้
- สุชวณฉกักอธิษฐานพระอินทร์ให้ปราสาทตามไป พระอินทร์แนะนำให้รับนางเขมาดีไปด้วย
- เจ้าสุชวณฉกักกับนางอุมาทันตีขี่ม้า มีนางเขมาดีอยู่ในปราสาท และฝูงว้าวเหาะตามไปยังเมืองชมพู

สุพรมโหมกชะหมาเก้าหาง

- พระโพธิสัตว์จุติลงมาเกิดเป็นชายในตระกูลเชษฐโณชื่อ สุพรมโหมกชะ อาศัยอยู่นอกเมืองมาตุลนคร
- ก่อนบิดาเสียชีวิต สั่งให้สุพรมโหมกชะเอาศพไปทิ้งในป่าช้า เมื่อศพเน่าให้เอาเชือกผูกกะโหลกกลากไป ทากกะโหลกค้างที่ไหนก็ให้ทำที่นั่น และให้ก่อสร้างสถูปบรรจุกะโหลกไว้ที่กลางไร่
- สุพรมโหมกชะทำตามที่บิดาสั่งและปลุกกระท่อมอยู่กับหมาเก้าหาง ส่วนไร่นั้นมีผู้มาถางและปลุกพืชให้โดยไม่รู้ว่าเป็นใคร
- พระอินทร์เนรมิตไขพรางและเชิณางเทพธิดาชื่อ จันทิมพรหมา เข้าไปอยู่ แล้วนำไปไว้ใกล้สถูป
- สุพรมโหมกชะมาพบจึงนำไปไว้ที่บ้าน
- เมื่อสุพรมโหมกชะไม่อยู่ นางจันทิมพรหมมาออกจากไขมาทำงานบ้าน
- สุพรมโหมกชะสงสัยจึงคอยแอบดู เมื่อเห็นนางออกมาจากไขจึงจับนางไว้ และตกลงอยู่กินเป็นสามี ภรรยา
- เจ้าเมืองทราบข่าวถึงความงามของนางจึงคิดอุบายแย่งนางมา โดยทำชนไก่ วัว และช้าง
- สุพรมโหมกชะได้นางจันทิมพรหมมาคอยช่วยเหลือให้ชนะทุกครั้ง
- เจ้าเมืองสั่งให้สุพรมโหมกชะไปเอาดอกบัวในสระใหญ่ที่มีสัตว์ร้ายอาศัยอยู่ นางจันทิมพรหมมาช่วยบอกทางลัดให้ จึงนำดอกบัวมาได้
- เจ้าเมืองสั่งให้ไปเอาดอกบัวหอมในเมืองนาคมาอีก นางจันทิมพรหมมาช่วยบอกทางและวิธีการให้
- สุพรมโหมกชะเดินทางไปถึงเมืองมดงาม และได้ช่วยชีวิตพระธิดามดงาม จึงได้แต่งงานกับนาง
- สุพรมโหมกชะเดินทางต่อไปถึงเมืองยักษ์ และได้ช่วยรักษาธิดาพญายักษ์ที่ถูกหนามไม้เฝ้ายางจนตาบอดได้หายเป็นปกติ และได้แต่งงานกับนาง
- สุพรมโหมกชะช่วยซื้องูใหญ่ที่ถูกทุบตี และช่วยรักษาบาดแผลให้
- พญานาคให้บริวารมารับพระธิดา ซึ่งก็คืองูใหญ่นั้น แต่ก็ไม่อาจรักษากระดูกที่หักได้
- สุพรมโหมกชะเดินทางต่อไปถึงเมืองนาค และช่วยรักษาพระธิดาพญานาคจนหาย และได้แต่งงานกัน
- สุพรมโหมกชะได้ออกดอกบัวหอมจากเมืองนาค เดินทางกลับเมืองพร้อมภรรยาทั้งสามคน
- เจ้าเมืองคิดอุบายจะแย่งภรรยาทั้งสามอีก แต่ภรรยาทั้งหมดก็ช่วยแก้ไขได้
- เจ้าเมืองรู้ความลับของภรรยาสุพรมโหมกชะ จึงให้คนนำไข เนื้องู เนื้อยักษ์ และไขมดมาให้ สุพรมโหมกชะกิน ภรรยาทั้งหมดจึงกลับเมืองไป
- สุพรมโหมกชะกับหมาเก้าหางออกติดตามนางจันทิมพรหมมา และได้ข้ามแม่น้ำ โดยสุพรมโหมกชะ เกาะหางหมาไปจนหางหมาหลุดที่ละหาง เมื่อหางหลุดหมดหมาก็ตาย
- แมลงวันชอกกินซากหมาแล้วตอบแทนโดยพาไปหาฤาษี
- ฤาษีให้ศิษย์ไปส่งสุพรมโหมกชะจนพบกับนางจันทิมพรหมมาและได้อภิเษกกัน

- สุพรรณโมกษาพานางจันทิมพรหมากลับเมือง นางจันทิมพรหมมาเรียกภรรยาอีกสามคนกลับมาด้วย
- ทั้งหมดช่วยกันรบกับเจ้าเมืองจนชนะ สุพรรณโมกษาได้ขึ้นครองเมืองแทน

สุวรรณเมกษะหมาชนคำ

- ท้าวสุทศคามิมเหสี ๒ คนชื่อ ปทุมมาและภะคิยา
- ปทุมมามีโอรสชื่อ สุวรรณเมกษะกับหมาชนคำ
- นางภะคิยามีธิดาชื่อ จันทราเกษี และโอรสชื่อ ไชยา
- ต่อมานางปทุมมาตาย นางภะคิยาได้เป็นมเหสีเอกแทน
- นางภะคิยายุงให้กษัตริย์พาโอรสทั้งสองไปปล่อยป่า
- ฤๅษีได้เด็กหญิงจากดอกบัวมาเลี้ยงไว้ชื่อ คันธมาลา
- สุวรรณเมกษะได้แต่งงานกับนางคันธมาลาในป่า ฤๅษีมอบดาบและธนูทิพย์ให้
- นางจันทราเกษีถูกนำไปไว้บนศาลาให้ยักษ์กิน
- สุวรรณเมกษะกับหมาชนคำมาช่วย ทั้งสองรบชนะยักษ์ ยักษ์ถวายนไม้เท้าตันชี้ตายปลายชี้เป็น
- สุวรรณเมกษะแต่งงานกับนางจันทราเกษี
- ท้าวสุทศคามินางภะคิยา และเจ้าไชยาอพยพผู้คนออกจากเมืองเพราะกลัวเจ้าสุวรรณเมกษะกับหมาชนคำ
- ชาวเมืองเชิญนางจันทราเกษีเป็นเจ้าเมือง
- เจ้าสุวรรณเมกษะซบชีวิตคนที่ยักษ์เคยฆ่าตายให้ฟื้นคืนมา
- พระอินทร์แรมเมืองให้ ให้ตันกัลปฤๅษีและเสื้อผ้าแพรพรรณ
- พระอินทร์ให้หมาชนคำกนิยาทิพย์ ร่างหมาก็หายไป และเอารางคำรับน้ำทิพย์ที่รดตัว หมาชนคำจึงกลายเป็นคน ได้ชื่อว่า สุวรรณรางคำ
- นางจันทราเกษีพาเสนามาเฝ้าเจ้าสุวรรณเมกษะ เมื่อได้พบกัน ทั้งหมดก็ดีใจจนสลบไป
- พระอินทร์บันดาลให้ฝนตกจนทุกคนฟื้น
- เสนาเชิญเจ้าสุวรรณเมกษะไปครองเมืองพาราณสีพร้อมกับนางคันธมาลาและสุวรรณรางคำ

สุวรรณวงศชาติ

- สุวรรณวงศ์ยกราชสมบัติให้พระเจ้าอา
- สุวรรณวงศ์เดินป่า ได้นางเอกปุณณีย์ ซึ่งหลบหนีจากเมืองเพราะบิดาทำโทษเป็นชญา
- พระเจ้าอาอยากได้นางเอกปุณณีย์ จึงใช้สุวรรณวงศ์ไปเอาดอกบัวจากนาคพิภพมาถวาย
- สุวรรณวงศ์ฆ่าผีเสื้อน้ำเพื่อช่วยนางเตยทอง และได้นางเป็นชญา
- สุวรรณวงศ์ฆ่าอินทรีช่วยนางสุวรรณเกียรที่ซ่อนอยู่ในกลอง และได้นางเป็นชญาอีก
- สุวรรณวงศ์ช่วยพญานาคจับครุฑ นาคจึงมอบธิดาชื่อ นางสุวรรณนาคี และดอกบัวให้
- สุวรรณวงศ์เดินทางกลับ มีท้าวสักกะนำไปยังรัตนนิมานซึ่งเป็นที่อยู่ของนางอัปสรคนหนึ่ง
- สุวรรณวงศ์ได้นางอัปสรเป็นชญา
- นางสุวรรณนาคีตามมา

- สุวรรณวงศ์ไปรับชายอีก ๒ คนมา และพากันกลับเมือง
- พระเจ้าอาคิดจะฆ่าสุวรรณวงศ์แต่ตกจากวิมานตาย
- สุวรรณวงศ์ออกตามหาทางเอกปฐพีที่หนีออกจากเมืองเพราะกลัวพระเจ้าอา และได้พบกัน
- สุวรรณวงศ์พาทางเอกปฐพีและโอรสเดินเลียบน้ำ นางยักษ์แปลงเป็นหญิงชราพายเรืออาสาไปส่ง
- นางยักษ์แอบปลักทางเอกปฐพีตักน้ำ แล้วแอบแปลงเป็นนางเอกปฐพีแทน
- เทวดารักษาสมุทรมาเข้าผ่นแจ้งเรื่องราวแก่สุวรรณวงศ์
- สุวรรณวงศ์กลับไปหาทางเอกปฐพีจนพบ และได้ประหารนางยักษ์
- นางเอกปฐพีชวนสามีและชายอื่นๆ ไปเยี่ยมบิดา โดยแกล้งปลอมเป็นชายเพื่อล่อใจบิดา
- เมื่อรู้ว่าบิดาไม่โกรธ นางจึงเปิดเผยความจริง จากนั้นก็เดินทางกลับพระนคร

สุวรรณะจก้าคำ

- หญิงเชิญใจมีอาชีพขอทาน กราบไหว้เทวดาเพื่อขอบุตรผู้ประเสริฐทุกวัน
- พระอินทร์สั่งให้เทพบุตรลงมาเกิด มีหญิงเชิญใจฝันว่ามีบุโรหิตเอาดอกบัวมาให้ และนางรับมาไว้เหนือก
- ต่อมาหญิงเชิญใจตั้งครรภ์และคลอดลูกออกเป็นจก้า (กิ้งก่า)
- มเหสีของเจ้าเมืองตั้งครุฑ คลอดลูกมาเป็นหญิงชื่อว่า ปทุมมา
- เมื่อโตขึ้นพญาจัมปาให้สร้างปราสาทให้พระธิดาและจัดมหรสพฉลอง สุวรรณะจก้าคำมาเที่ยวงานและลอบปีนปราสาทเข้าหาพระธิดา
- สุวรรณะจก้าคำกลับมาบอกแม่ให้ไปขอพระธิดาให้
- พญาจัมปาตั้งเงื่อนไขให้สร้างสะพานทองพาดตั้งแต่บ้านของสุวรรณะจก้าคำไปถึงปราสาทนางปทุมมา
- สุวรรณะจก้าคำขอให้ชาวบ้านช่วยสานไซขนาดใหญ่เพื่อดักจับแม่มดซึ่งเป็นสัตว์ที่ถ่ายมูลเป็นทอง
- จับครั้งที่ ๑ - ๒ ไม่ได้ ในครั้งที่ ๓ พระอินทร์ให้พระวิษณุกรรมแปลงเป็นแม่มดมาให้จับ
- เมื่อได้มูลแล้วแต่ไม่มีคนสร้าง พระอินทร์พร้อมด้วยพระวิษณุกรรม มาตลีและท้าวจตุโลกบาลมาช่วยกันสร้างสะพานทองจนสำเร็จ
- พญาจัมปายอมยกนางปทุมมาให้อภิเษกกับสุวรรณะจก้าคำ
- นางปทุมมาให้สุวรรณะจก้าคำอยู่นอกห้อง และนางตรอมใจไม่ยอมกินอาหาร
- สุวรรณะจก้าคำถอดรูปมาลองใจ ถามว่านางมีสามีหรือยัง นางว่ายังไม่มี
- พระโพธิสัตว์หายไป กลับเป็นกิ้งก่ามาหานาง แต่ถูกนางขบไล่และตัดพ้อต่อว่า
- สุวรรณะจก้าคำแสดงให้เห็นว่าชายหนุ่มรูปงามออกมาจากกิ้งก่า แล้วลางนงไปเฝ้าพระอินทร์ซึ่งเป็นพ่อ
- นางปทุมมาเฝ้ารังกิ้งก่า เมื่อสุวรรณะจก้าคำกลับมา นางก็แต่งพานขอขมา
- พญาจัมปาทราบเรื่องจึงเชิญให้ไปเฝ้า และมอบราชสมบัติให้ มีเมืองต่างๆ แต่งบรรณาการมาถวาย และพระโพธิสัตว์ได้ให้โอวาทแก่เจ้าเมืองทั้งหลาย

หงส์หิน

- เจ้าเมืองมีภรรยา ๗ คน ภรรยา ๖ คนคลอดลูกเป็นชาย
- ภรรยาหลวงคลอด โจรทำนายว่าพระโพธิสัตว์จะลงมาเกิด
- เมื่อคลอด เมียน้อยเอาลูกหามาเปลี่ยน เมียหลวงจึงถูกไล่ออกจากวังไปอยู่กับตายาย
- พระอินทร์มารับบุตรไปเลี้ยงบนสวรรค์
- กุมารขอลงไปหาแม่ พระอินทร์มอบดาบและหงส์ให้
- กุมารไปเล่นสะบ้ากับทกกุมาร ชนะทุกครั้ง
- กุมารปราบยักษ์กินคนได้ แต่ทกกุมารรับสมอ้าง
- เจ้าเมืองให้ทกกุมารไปตามหาย่าที่ถูกลักไป ทกกุมารจ้างกุมารน้อยไปด้วย
- กุมารน้อยซึ่งหงส์ไปถึงเมืองยักษ์ เจ้าเมืองมอบลูกสาวให้คือ นางมุกชวดี จุละกันชา และสะหลีจันทา
- กุมารน้อยไปเมืองย่า รบกับยักษ์มากมายจนชนะ และพายามาไว้ที่ปราสาทกับนางทั้งสาม
- กุมารน้อยให้นางทั้งสามคอยอยู่ แล้วพายาไปหาทกกุมาร แต่ถูกทกกุมารฆ่าตายแล้วพายาไป
- นางทั้งสามอธิษฐานให้ปราสาทลอยตามหงส์หิน มาพบศพกุมารน้อย
- พระอินทร์แปลงกายมาล่องใจนางทั้งสาม แต่ไม่ได้ผลจึงชุบชีวิตให้กุมารน้อย
- เจ้าเมืองจัดงานรับขวัญพระมารดา พระมารดาเล่าเรื่องกุมารซึ่งหงส์หินให้ฟัง
- ย่ากับกุมารน้อยได้พบกัน
- ประหารชีวิตแม่ลูกทั้งสิบสองคน และทั้งหมดยังถูกแผ่นดินสูบ
- อภิเษกกุมารกับนางทั้งสาม

หอรพะมาน

ตอนกำเนิดหอรพะมาน

- พระยารัตน์ภูษะ พ่อของภารีสุครีพ เมื่อยังครองเมืองพาราณสี ทาคนปราบนันทยักษ์ที่มีนิวศิษ
- นางยักษ์ศรพัทพ้อสาขยัวให้นันทยักษ์รำตามแบบนาง เมื่อรำถึงท่าซึ้งระหม่อม นันทยักษ์ซึ้งระหม่อมตนเองจนตาย
- พระยารัตน์ภูษะ ให้นางยักษ์มารำให้ดู
- เมื่อเห็นนางรำสวยก็เกิดปฏิพัทธ์จนน้ำสุจไหล
- นางยักษ์เอามือรองรับ แล้วนำน้ำสุจินั้นไปใส่ปากหญิงตาบอดที่นอนอำปากรอลูกมะเดื่อ
- นางตาบอดตั้งครรภ์ คลอดลูกชื่อ "น้ำห่อมาน" หรือหอรพะมาน
- วันหนึ่งหอรพะมานเหาะไปจับพระอาทิตย์จะมากินเพราะนี่ถือว่าเป็นลูกมะเดื่อจึงถูกรัศมีพระอาทิตย์เผา
- พระอาทิตย์ชุบหอรพะมานขึ้นมาใหม่กลายเป็นผู้มีฤทธิ์มาก
- สุครีพถวายของค์คุด วยยศและหอรพะมานให้เป็นข้าของพระราม

ตอน กำเนิดหทัย

- พระรามจงถนนข้ามสมุทรไปลังกา ให้หอรพะมานเป็นหัวหน้า
- การทำถนนนั้นมีเสียงกระเทือนไปถึงเมืองปัตตพลุ่มที่อยู่ใต้มหาสมุทร
- พระยาปัตตพลุ่มให้ธิดาไปดู

- ทอระมานวิงขึ้นลงตอกหลักสร้างทาง มีเหืองไหลปนน้ำในมหาสมุทร
- นางนาคมัลลิกากินน้ำปนโคลนนั้น จึงตั้งครรภ์ มีบุตรชายชื่อ ทัททยี่ มีอำนาจมาก

อุสสาบารส

- พระอินทร์อัญเชิญปลาหกเหวบุตรไปปฏิบัติในครรภ์ของนางเทพมาลี มเหสีพญาพิมพิสาร
- คลอดโอรสชื่อพระบารส ขณะคลอดมีกลิ่นหอมตลบไปทั่วแผ่นดิน
- นางเทพมาลีทรงครรภ์อีก ๒ ครั้ง มีโอรสชื่อ ไทยราชกุมาร และธิดาชื่อ สิริปทุมมา
- บารสมีเกือกทิพย์ ธนูทิพย์ และดาบสรีร์กัญไชยเป็นอาวุธคู่บุญ
- เมื่อโตขึ้นได้ตามไปปรนนิบัติลุงที่ออกบวช
- ได้นางเทพธิดาชื่อ มาณวิกา สังขเทวดา และสิริมาเป็นชายา
- ช่วยพญานาคและพญาครุฑได้ดีกัน จึงได้ “นาคบ่วงบาศก์” และ “น้ำต้นคัณฐีทิพร” จากพญานาค และธนู ขวานฟ้า และเกือกทิพย์จากครุฑ
- บารสใช้นาคบาศก์จับนางกนิริธิดาทำวอหุมพรแห่งไกรลาสเป็นชายา ๗ นาง
- พระอินทร์นำนางพรหมธิดามาไว้ในปราสาทดอกบัวใกล้อาศรมฤๅษี
- ฤๅษีได้เลี้ยงดูนางไว้ เมื่อโตขึ้นแกร่งคนตวจินจึงนำนางไปถวายพญาพานพรหมทัตต์
- กษัตริย์เมืองต่างๆ อยากได้นางอุสสาแต่พญาพานให้ขึ้นสายสหัสสถานมหาธนูและยิงให้ได้ก่อน
- พระอินทร์เนรมิตทวงทองพารสมาทานางอุสสาและลักลอบได้เสียกัน
- บารสไปขึ้นสายธนูและยิงได้ พญาพานให้บารสไปเอาบรรณาการมาก่อน
- ระหว่างทาง บารสได้นางลังกาเทวธิดาเป็นชายาอีก
- พญาพานให้คนไปฆ่าบารส แต่ฆ่าไม่ได้จึงออกอุบายขังบารสไว้ในกรงเหล็ก
- พระนารายณ์เนรมิตตนเป็นช้างทำลายกรงเหล็กและป้อมเมืองทั้ง
- พระยาปิตตราชเตรียมเครื่องบรรณาการมาถวายมาเพื่อขอสมათุโษและขอนางอุสสา แต่พญาพานไม่ยอมรับ
- ทัพบารสรบกับพญาพาน บารสกับขุนไทยช่วยกันสังหารพญาพานจนตาย
- พระยาปิตตราชอภิเษกลูกชายของพญาพานเป็นกษัตริย์ และยกนางสิริปทุมมาให้ด้วย

ภาคีสาน ๑๙ เรื่อง

กาละเกต

- กาละเกตโอรสท้าวสุริยวงศ์เกษนุราชและนางกาละ ซีม่ามณีกาบไปประพาสป่า
- เดินทางไปถึงเมืองยักษ์ของท้าวผิมนต์ และแอบเข้าหานางมาลีจันทร์ธิดายักษ์
- ท้าวผิมนต์รู้จึงให้ผูกยนต์ไว้ที่ประตู
- เมื่อกาละเกตมาจึงถูกยนต์ตายพร้อมม้ามณีกาบ
- ก่อนตายกาละเกตขอให้เอาศพตนกับม้าลอยแพไป

- ท้าวสุบรรณเจ้าเมืองครุฑคาบศพกาละเกิดกับม้าไปที่อาศรมฤๅษี
- พระอินทร์เอาศพรพระขรรค์แก้วมาให้ฤๅษีถวายเป็นกาละเกิด และบอกมนต์ชุบชีวิต
- เมื่อฟื้น กาละเกิดกับพญาครุฑไปหานางมาลีจันทร์และปราบพวักษ์ได้
- เมื่อกาละเกิดพานางมาลีจันทร์กลับเมือง ระหว่างทางได้ฆ่ายักษ์พาลและสั่งสอนยักษ์ให้อยู่ในศีล
- นางกินรี ๓ พี่น้องลักกาละเกิดไปเป็นสามี
- ม้ามณีกาบให้นางมาลีจันทร์คอยอยู่ แล้วตัวเองออกไปตามหากาละเกิด
- ม้ามณีกาบหลงทางมาพบฤๅษีจึงอยู่กับฤๅษี
- ท้าวอิศูรย์รับนางมาลีจันทร์ไว้ในเมืองและให้คอยสามีอยู่ที่นี้
- ท้าวกาละเกิดหลงนางกินรีอยู่ ๒ ปี จึงนึกถึงนางมาลีจันทร์ขึ้นมาได้
- กาละเกิดลานางกินรีมาตามหานางมาลีจันทร์ พบม้ามณีกาบแล้วจึงพากันตามหานางต่อจนมาถึงเมืองอิศูรย์
- กาละเกิดพบนางมาลีจันทร์ จากนั้นจึงพานางกลับเมืองพาราณสี
- ระหว่างทางพบยักษ์ไซโน เกิดรบกัน ไม่มีใครแพ้ชนะ ยักษ์ไซโนจึงขอให้ยักษ์พานสรวงมาช่วย
- กาละเกิดแผลงศรฆ่ายักษ์ตายหมด แล้วจึงชุบชีวิตขึ้นมาใหม่และได้สั่งสอนพวักษ์ให้เลิกประพฤติพาล
- กาละเกิดเดินทางต่อมาถึงเมืองท้าวกุมพล (ยักษ์) ท้าวกุมพลเป่ามนต์สะกดกาละเกิดและม้า แล้วอุ้มนางมาลีจันทร์ไปไว้ในปราสาท
- กาละเกิดรบกับท้าวกุมพล ท้าวกุมพลเรียกสหายมาช่วย รวมทั้งท้าวสุบรรณ
- ท้าวสุบรรณบอกว่ากาละเกิดเป็นพระสัพพัญญูมาเกิด พวักษ์จึงยอมอ่อนน้อม
- กาละเกิดชุบชีวิตยักษ์ที่ตาย แล้วอบรมสั่งสอนให้ประพฤติอยู่ในธรรม
- ท้าวกุมพลถวายลูกสาวชื่อ นางกากี ให้กาละเกิด
- กาละเกิด นางมณีจันทร์ และม้ามณีกาบเข้าเมืองพาราณสี มีกษัตริย์เมืองต่างๆ ครุฑ นาค ยักษ์ตามแห่เข้าเมือง
- ท้าวเกสหนุราชมอบเมืองให้กาละเกิดครอง

ไก่อแก้ว

- อ้ายกำพร้าวอาศัยอยู่กับแม่มีอาชีพขอทาน
- ชาวบ้านชวนอ้ายกำพร้าวไปต่อไก่อ
- อ้ายกำพร้าวไปต่อไก่อแก้วตัวหนึ่ง แต่ได้มาเฉพาะขน
- พระราชาได้กลิ่นขนไก่อ จึงให้ทหารออกตามหา พบขนทางไก่อทองของอ้ายกำพร้าว
- พระราชาให้อ้ายกำพร้าวไปตามหาไก่อแก้ว
- อ้ายกำพร้าวทำสายยนต์นั่งไปถึงเมืองบาดาล
- พบนางสีดาธิดาพญานาคที่แปลงเป็นไก่อแก้ว เพื่อตามหาคู่ครองคืออ้ายกำพร้าว
- อ้ายกำพร้าวแต่งงานกับนางสีดา อยู่ในเมืองบาดาลได้ ๑ ปี
- อ้ายกำพร้าวพานางสีดากลับเมืองมนุษย์

- นางสีดาถูกยนต์ชักขึ้นไปคนเดียวเพราะอ้ายกำพร้ากลับไปเอาของนางสีดาที่ลืมไว้
- พระราชาอภิเษกนางสีดาเป็นมเหสี แต่ถูกต้องตัวนางไม่ได้
- บิดานางสีดาอุ้มอ้ายกำพร้าหรือท้าวไถ่แก้วมาส่งที่เมืองมนุษย์ ท้าวไถ่แก้วเดินทางไปจนถึงเมืองยักษ์
- ท้าวไถ่แก้วพบนางอำคา (เป็นมนุษย์) ธิดาท้าวกันดารและได้นางเป็นชายา
- เมื่อท้าวกันดารนอนหลับ ท้าวไถ่แก้วขโมยเกือกแก้วและดาบกายสิทธิ์ของท้าวกันดาร แล้วหนีออกจากเมืองไป
- ท้าวกันดารตามมารบกันและถูกไถ่แก้วฆ่าตาย
- ไถ่แก้วซบชีวิตท้าวกันดารและขอร้องไม่ให้กินคนอื่น
- ท้าวไถ่แก้วและนางอำคาได้หมากพิเศษจากท้าวปากเข็ด เหาะไปจนถึงเมืองผาจง
- ท้าวไถ่แก้วช่วยรักษานางจันทาธิดาเจ้าเมืองที่ถูกงูกัดให้ฟื้นจึงได้แต่งงานกับนาง
- ท้าวไถ่แก้วเดินทางต่อมาถึงเมืองโคดม พบศพนมารดาจึงซบชีวิต และไปยังที่ฝั่งศพบิดา ซบชีวิตบิดาต่อมาได้เนรมิตเมืองให้บิดามารดาอยู่
- ท้าวไถ่แก้วแกล้งทำตัวเป็นคนยากจน ส่วนชายทั้งสองแต่งกายงดงามเช่นนางกษัตริย์ พาทั้งเข้าเมืองโคดม
- ท้าวบุญชินให้ทหารมาจับตัวท้าวไถ่แก้ว แต่ทหารถูกไถ่แก้วสาปเป็นหินหมด
- ท้าวบุญชินยกทัพมาเอง ท้าวไถ่แก้วเสกท้าวบุญชินให้เป็นหิน แล้วบันดาลให้น้ำท่วมยกเว้นที่ปราสาทนางสีดา
- ท้าวไถ่แก้วพบนางสีดาจึงเสกให้น้ำแห้ง และซบชีวิตท้าวบุญชินกับชาวเมืองที่ล้มตาย
- ท้าวไถ่แก้วกับชายทั้งหมดกลับไปครองเมืองอย่างมีความสุข

ขุนทึ่ง

- ขุนทึ่งประพาสป่าไปถึงหนองน้ำซึ่งมีทางลงไปเมืองบาดาล
- พบลูกสาวพญานาค ได้เสียกัน จึงตามนางไปอยู่เมืองบาดาล
- นางนาคลาขุนทึ่งไปเล่นน้ำ ขุนทึ่งแอบดูเกิดเมื่อจึงคิดกลับเมืองมนุษย์
- นางนาคมอบลูกที่ยังไม่ครบกำหนดคลอด แต่นางล้วงออกมาห่อใบตองให้ขุนทึ่งเอาไปเลี้ยงด้วย
- นางนาคดีเมียขุนทึ่งไม่พอใจ ให้สามีเอาเด็กไปทิ้งเสีย
- ขุนทึ่งให้เอากุมารไปผูกอุ้วไว้ใต้ต้นไม้ใหญ่ มีเทวดาและสัตว์ป่ามาช่วยเลี้ยง
- ต่อมาขุนทึ่งกลับไปรับลูกมาเลี้ยงเอง ตั้งชื่อว่า ขุนทึ่ง
- เมื่อเติบโตใหญ่ขึ้น ขุนทึ่งลาบิดาไปเยี่ยมมารดาที่บาดาล ขากลับได้ของขวัญพิเศษ คือ หม้อทอง ขอบคำ และดาบจักรวาล
- ขุนทึ่งใช้ขอบคำเกี่ยวติดที่แห่งหนึ่ง มีนาคมาสร้างเมืองให้ เมืองนี้ได้ชื่อว่า ศรีสัตตนาคนหุต
- ขุนทึ่งได้เมีย ๒ คนจากหม้อทองคำ
- ขุนทึ่งประพาสป่า พบนางชะนี ซึ่งเป็นเนื้อคูในชาติปางก่อน
- ขุนทึ่งถูกนางชะนีทำเสน่ห์ จึงอยู่กินกันในป่า จนมีลูก ๑ คนคือ ท้าวอำคำ
- เมื่อท้าวอำคำโตขึ้น ขุนทึ่งพาท้าวอำคากลับเมืองและสัญญากับชะนีว่าจะอีก ๘ เดือนจะมารับ

- นางชนะนิมอบผลไม้พิเศษช่วยรักษาโรคให้จำนวนมากเพื่อรักษาประชาชนที่เจ็บป่วย
- ครบแปดเดือน ขุนทิงส์ขบวนไปรบ เมื่อจะถึงเมืองมีหญิงพาลแก๊งปล่อยสุนัขเดินผ่านขบวน
- นางชนะนิกล้วยสุนัข จึงหนีกลับไปอยู่ป่าตามเดิม
- ขุนทิงส์ครองราชย์ได้ ๕๐๐ ปี อำนาจผลไม้พิเศษหมดจึงป่วย และให้ท้าวอำคาไปขอจากนางชนะนิ
- นางชนะนิให้มา ๓ ลูก เพราะน้อยใจที่ปล่อยให้สุนัขมาไล่ตน
- ขุนทิงส์กลับเป็นหนุ่ม อายุได้พันปีก็ป่วยอีก จึงให้ท้าวอำคาไปขอผลไม้พิเศษมาอีก
- เมื่อท้าวอำคาไปถึงป่านางชนะนิตายไปแล้ว ขุนทิงส์จึงสิ้นอายุขัย
- ท้าวอำคาได้ครองเมืองสัตนาคนหุตต่อมา

ท้าวกำพริำฝีน้อย

- ท้าวกำพริำทำนออยู่ที่ชายป่า ซึ่งมีผีดูและมีสัตว์ร้ายมาก
- เทวดา ๘ องค์และนางผีสรวยชื่อ ย่างาม มาคอยคุ้มภัยให้อ้ายกำพริำ เพราะรู้ว่าต่อไปอ้ายกำพริำจะเป็นพระพุทธเจ้า
- ท้าวกำพริำไปดักปลาแต่มีผู้ขโมยปลาไปทุกครั้ง
- ฝิย่างามถอนขนในที่ลับมาให้ทำบ่วงดักขโมย
- ท้าวกำพริำดักได้ ฝีน้อย อีเห็น เสือ และนาค
- มีช้างมากินพืชไร่ ท้าวกำพริำก็ใช้บ่วงดักได้อีก
- ช้างให้ตัดงาช้างขายไปทำหมอน
- มีนางออกมาจากงาช้างช่วยทำความสะอาดกระท่อมและทำอาหารให้
- ท้าวกำพริำแอบดูนาง และได้นางเป็นภรรยา
- พระราชาทราบเรื่อง อยากได้นางเป็นภรรยา
- พระราชาทำพนันชนไก่ ควาย ชนช้าง
- ท้าวกำพริำให้บริวารช่วย และชนะพระราชาทุกครั้ง
- พระราชาทำแข่งเรือเอาบ้านเมือง นาคแปลงเป็นเรือ ชนเรือพระราชาล่ม พระราชาจมน้ำตาย
- พระราชาเป็นผีแถน เรียกประชุมสัตว์ต่างๆ มาฆ่าเมียของท้าวกำพริำ
- ฝีน้อยคอยช่วยเป็นสายลับให้
- สุดท้ายส่งนกเค้ามาร้องเรียกเอาขวัญนาง แต่ฝีน้อยแอบยิงนกเค้าเสียก่อน
- ท้าวกำพริำชนะได้ครองเมืองอยู่กับนางอย่างมีความสุข

ท้าวคำฟอง

- ท้าวคำฟองทราบข่าวความงามของนางบัวทองจึงเดินทางไปหา
- ท้าวคำฟองพบนางบัวทองและได้เป็นสามีภรรยา
- ท้าวคำฟองลากลับบ้านเพื่อให้พ่อแม่มาสู่ขอนางบัวทอง
- ระหว่างทางพายุพัดเรือล่ม ท้าวคำฟองจมน้ำตาย
- นางบัวเครือธิดาพญานาคช่วยท้าวคำฟองให้ฟื้น

- พญานาคจัดงานแต่งงานให้ท้าวคำฟองกับนางบัวเครือ
- ท้าวคำฟองพานางบัวเครือกลับบ้าน
- เมื่อกลับถึงบ้าน ปรากฏว่านางบัวทองตายแล้ว (ฆ่าตัวตาย)
- นางบัวเครือรำยมนต์ทำให้นางบัวทองฟื้น
- พญานาคเนรมิตรเมืองพรหมาให้ท้าวคำฟองปกครองร่วมกับนางบัวเครือและนางบัวทอง

ท้าวคัชนาม

- ชาวบ้านแบ่งนาให้หญิงหม้ายคนหนึ่งทำอยู่ตรงกลางนาของคนอื่นๆ
- มีรอยเท้าช้างเหยียบย่ำข้าวในนาของนางคนเดียว
- นางตามรอยเท้าช้างเข้าไปในป่า พบรอยเท้าช้างมีน้ำขังอยู่เต็ม
- นางดื่มน้ำในรอยเท้าช้าง ซึ่งเป็นน้ำปัสสาวะของพระอินทร์ที่จำแลงเป็นช้าง
- นางตั้งครรภ์และคลอดบุตรเป็นชาย มีตาบพระชรรค์ช้ยออกมาด้วย บุตรชื่อ คัชนาม
- เมื่อโตขึ้น ท้าวคัชนามชวนมารดาไปตามหาบิดา
- ระหว่างอยู่ในป่า ยักษ์มาจับตัวมารดาไป
- ท้าวคัชนามรบกับยักษ์จนชนะ ยักษ์ให้ "น้ำเต้าแก้ว" และบอกแหล่งหลุมเงินหลุมทอง
- ท้าวคัชนามได้เงินทองมากมาย และแบ่งไปแจกจ่ายชาวบ้าน
- พระราชาจับท้าวคัชนามเป็นอุปราช
- ท้าวคัชนามออกตามหาดาอีก ได้บิรารคือชายไม่ร้อยกกับชายเกวียนร้อยเล่ม
- ท้าวคัชนามต่อสู้กับยักษ์ชนะ ได้ไม้เท้าวิเศษและพิณวิเศษจากยักษ์
- ท้าวคัชนามเดินทางถึงเมืองร้างพบกลองใบใหญ่
- ท้าวคัชนามกรีดกลอง พบนางกลองศรีซึ่งบิดาซ่อนไว้ในกลองเพื่อให้พ้นภัยจากงูชวง
- ท้าวคัชนามปราบงูชวงและชุบให้ชาวเมืองฟื้นคืนชีวิตขึ้นมา
- ท้าวคัชนามได้อภิเษกกับนางกลองศรีและได้ครองเมือง
- ท้าวคัชนามกับชายเกวียนร้อยเล่มเดินทางต่อจนมาถึงเมืองชวาตะบุรีซึ่งเป็นเมืองร้าง
- พบนางคำสิงวรรณซ่อนตัวอยู่ในเสาซึ่งบิดาซ่อนไว้ให้พ้นภัยจากฝูงนกเหยี่ยวรุ่ม
- ท้าวคัชนามก่อไฟล่อนกเหยี่ยวรุ่ม เมื่อฝูงนกบินมาจึงใช้ไม้เท้าชี้ไปที่นกจนนกตายหมด
- ท้าวคัชนามชุบชีวิตชาวเมืองที่ถูกฆ่าตายขึ้นมา
- พระยายกเมืองและธิดาให้ท้าวคัชนาม
- ท้าวคัชนามออกตามหาดาต่อไปจนถึงเมืองจำปานคร ได้พักอยู่กับย่าจำสวน
- ได้นางศรีเวธิตาเศรษฐีเป็นภรรยา มีบุตรชื่อ คัชเนก
- มียักษ์ตนหนึ่งจับพระยาจำปาไว้ พระยาจำปาขอให้ปล่อยแล้วจะหาคนมาให้กินแทน
- พระยาจำปานึกสลดใจจะไปให้ยักษ์กิน แต่นางสีดาธิดาขอไปแทน
- ท้าวคัชนามทราบเรื่องจึงไปช่วยนางสีดา แต่เมื่อไปถึงยักษ์ตายเสียก่อน ท้าวคัชนามกับนางสีดาได้แลกของกันไว้
- ชายเลี้ยงม้าพบศพยักษ์จึงคิดว่าตนเป็นคนฆ่ายักษ์ พระยามอบรางวัลให้มากมาย

- นางสีดาเล่าความจริงให้ฟัง เจ้าเมืองประกาศหาคนที่ช่วยนางสีดา
- ท้าวคชนามได้อภิเษกกับนางสีดา ต่อมาเมื่อโอรสชื่อ ท้าวคชจันทร์
- ท้าวคชนามเดินทางหาบิดาต่อและได้มาถึงเชิงเขาพระสุเมรุ
- พระอินทร์แปลงเป็นช้างหัทธินต์มาเดินอยู่บริเวณเชิงเขา
- ท้าวคชนามเข้าไปวัดรอยเท้าและรู้ว่าตนเป็นบิดา
- ช้างมอบงาววิเศษให้และสิ้นใจตาย เมื่อท้าวคชนามถอดงาออกช้างก็หายวับไป
- ท้าวคชนามเดินทางมาถึงเมืองตักสิลา ถูกเจ้าเมืองหลอกเอาไม้เท้าซึ่งจนตายกลายเป็นแท่นทองอยู่ท้ายวัง
- ท้าวคชจันทร์ชวนท้าวคชเนกออกตามหาบิดา แต่ท้าวคชเนกไม่ไป
- ท้าวคชจันทร์ได้ดาบกายสิทธิ์ของพระอินทร์
- ท้าวคชจันทร์เดินทางถึงเมืองตักสิลา ฆ่าเจ้าเมืองตายและได้ครองเมืองแทน
- วันหนึ่งท้าวคชจันทร์พบแท่นทองและของวิเศษของบิดาที่เจ้าเมืองซ่อนไว้ ท้าวคชจันทร์ใช้ไม้เท้าซึ่งแท่นทองท้าวคชนามจึงฟื้นขึ้นมา
- ท้าวคชนามมอบงาววิเศษให้ท้าวคชจันทร์และให้เดินทางกลับเมือง
- ท้าวคชเนกขอแบ่งของวิเศษแต่ท้าวคชจันทร์ไม่ให้ ทั้งสองจึงต่อสู้กันแต่ไม่มีใครแพ้ชนะ
- เทวดาไปทูลพระยาแณ พระยาแณเห็นว่าท้าวคชเนกกำลังจะสิ้นบุญ จึงบันดาลลมมืดแฉไปพันท้าวคชเนกเสียชีวิต
- ท้าวคชจันทร์อภิเษกเป็นพระยาจักรพรรดิราช ท้าวคชนามเดินทางมาร่วมพิธีด้วย เมื่อท้าวคชนามกลับตักสิลานครได้พานางสีดาไปด้วย

ท้าวจักร์ชินพรหมริน

- ท้าวพรหมรินโอรสพระเจ้าพรหมทัตไปเรียนเวทมนต์จากพระฤๅษี
- ได้รู้จักสนิทสนมกับท้าวจักร์ชิน
- เมื่อเรียนจบ ฤๅษีให้เสี่ยงบุญเนื้อคู่กับลูกสาวบุญธรรม โดยถอนดอกบัวในสระ เนื่องจากนางปทุมไภษรมีกำเนิดจากดอกบัว
- ท้าวพรหมรินถอนดอกบัวได้ จึงได้นางปทุมไภษร
- ระหว่างเดินทางกลับเมือง ท้าวจักร์ชินถอดดวงจิตนางปทุมไภษรใส่ดอกบัวแล้วพากลับเมือง
- เมื่อถึงเมือง ท้าวจักร์ชินเอาดอกบัวพุดได้ไปอวดชาวเมือง
- นางปทุมไภษรกลายเป็นคนใบ้มีสติ ไม่มีชีวิตจิตใจ
- ท้าวพรหมรินพานางไปฝากบิดามารดาไว้ แล้วตามไปรบเอาดวงใจนางคืนมา
- ท้าวพรหมรินฆ่าท้าวจักร์ชินตาย
- เมื่อกลับถึงบ้านเมือง ปรากฏว่าบิดามารดาเอานางปทุมไภษรไปถ่วงน้ำแล้ว
- เทวดาช่วยให้นางพบกับยาจำสวน และยาจำสวนนำนางไปเลี้ยงไว้
- ยาจำสวนนำนางมามอบคืนให้ท้าวพรหมริน

ท้าวเต๋า

- กษัตริย์นั้นหาเจ้าเมืองจัมปา มีธิดา ๗ องค์ องค์เล็กนามว่า ไกเซอร์
- ยายจำสวนมีลูกสาวชื่อ กองแพง
- กองแพงไปหาปลา ขณะนั้นเวสสุวรรณเทพบุตรมาเกิดในท้องนาง
- กองแพงตั้งครรภ์และคลอดบุตรเป็นเต๋า
- เมื่อโตขึ้นเต๋ายากได้แคน ยายซื้อให้ เต๋าเป่าแคนเพราะมาก
- เต๋าทำสวนปลูกแตง และให้ยายเอาแตงไปสุ่ของนางไกเซอร์
- เต๋าได้นางไกเซอร์เป็นภรรยา
- เต๋าพานางไกเซอร์ไปทำนา
- เต๋านรมิตทุ่งนาให้เป็นปราสาทราชวัง และได้ครองเมืองต่อมา

ท้าวไพรยราช (จับตอนท้าวไพรยราชโต)

- ท้าวไพรยราชเดินทางเพื่อเสาะหาแม่เหล็ก
- กิณรี ๗ นางลูกสาวเจ้าเมืองไกรลาสมาเที่ยวป่า และถูกยักษ์จับขังไว้
- ท้าวไพรยราชมาพบ และช่วยเหลือนางทั้งเจ็ด
- นางทั้งเจ็ด ยอมเป็นข้ารับใช้
- ท้าวไพรยราชเอาเม็ดทรายมาเสี่ยงทายว่าใครจะได้เป็นแม่เหล็ก
- เสี่ยงทายได้นางลุน คนที่ ๗
- ท้าวไพรยราชพานางเดินทางกลับเมือง
- ระหว่างทางถูกวิทยากรแย่งนางไป วิทยากรฟันแขนท้าวไพรยราชขาด ๑ ข้าง
- นางลุนใช้เล่ห์ฆ่าวิทยากรตายและออกตามหาท้าวไพรยราช แต่เมื่อพบกันท้าวไพรยราชก็สิ้นใจตาย
- พระอินทร์มาช่วยให้ฟื้น
- ท้าวไพรยราชกับนางลุนไปไหว้บิดาที่เขาไกรลาส ท้าวไกรลาสยกเมืองให้ปกครอง
- ท้าวไพรยราชพานางลุนกลับเมืองปะโค ระหว่างทางนางลุนกินผลไม้เสียชีวิต
- พระอินทร์ให้นางสุชาดามาลองใจท้าวไพรยราชว่ามีใจเดียวหรือไม่ ปรากฏว่าท้าวไพรยราชมั่นคงต่อนางลุน พระอินทร์จึงชุบชีวิตนางลุน
- ท้าวไพรยราชกับนางลุนกลับถึงเมืองปะโค มีการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ ต่อมาท้าวไพรยราชได้ปกครองบ้านเมืองด้วยความร่มเย็น

ท้าวลิ้นทอง

- ท้าวฤๅษามีโอรสชื่อ ท้าวลิ้นทอง
- เศรษฐีมีบุตรชื่อ ท้าวการะสา อายุรุ่นเดียวกับท้าวลิ้นทอง บิดาสอนให้ลูกเลือกคบคน
- ท้าวการะสาได้เล่นตีคลีกับลิ้นทอง แต่ไม่มีใครชนะ
- เศรษฐีทราบเรื่องจึงเขียนตีการะสา การะสาจึงหนีออกจากบ้าน
- การะสาได้เรียนวิชาอาคมกับท้าวเสตราชและได้ธนูวิเศษ ได้เรียนวิชากับพิทยาธรและได้พระขรรค์ชัย

- การระสำไ้รักษาพญานาค พญานาคยกบ้านเมืองให้แต่การสาประสงค์จะเดินทางต่อ
- การเสารเรียนวิชากับยักษ์กันดารและได้ไม้เท้าวิเศษ
- การเสารไปแย่งชิงเมืองกุตราชและจะฆ่าท้าวลันทอง
- พระอินทร์อุ้มลันทองไปไว้ในป่า
- การเสารได้ครองเมืองกุตราช มีโอรสชื่อ ท้าวการะเพชร
- ท้าวลันทองได้นางสุวรรณมาลา ซึ่งถือกำเนิดมาจากต้นกรณีการ์
- ฤาษีสอนวิชาและมอบพระขรรค์ชัยวิเศษให้ลันทอง
- ท้าวลันทองพานางสุวรรณมาลากลับเมือง
- นางกินรีสองพี่น้องลักพาตัวลันทองไป
- ท้าวลันทองออกตามหานางสุวรรณมาลา และได้นางบับพา
- นางสุวรรณมาลาไปอยู่กับฤาษิมะไลโยโกฏี และคลอดโอรสชื่อ สุวรรณคีรี
- ลันทองกลับเมืองกุตราชพบมารดาและรู้ว่าบิดาลิ้น จึงทำพิธีชุบชีวิตบิดา
- ลันทองต่อสู้กับการเสารหลายครั้งแต่ยังไม่มีใครแพ้ชนะ ระหว่างนั้นลันทองได้ชายอีก ๓ คน
- ครั้งสุดท้ายลันทองให้ทหารไปหลอกเอาคานแก้วคณชูมาจากเมียท้าวไขโสนสหายของการเสาร นำมารดอาวุธ ใช้ฆ่าการเสารจนตาย
- ท้าวลันทองทำพิธีศพท้าวการเสาร แล้วจึงรับบิดา มารดา และชายทั้งหมดเข้าวัง ปูนบำเหน็จให้ทหารและสั่งสอนยักษ์ที่ยอมอ่อนน้อม
- สุวรรณคีรีออกตามหาบิดาจนมาถึงเมืองกุตราช
- สุวรรณคีรีประลองธนูกับลันทอง ธนูกลายเป็นดอกไม้ จึงรู้ว่า เป็นพ่อลูกกัน
- ลันทองไปรับนางสุวรรณมาลาและโอรสเข้าเมือง

ท้าวสีทน

- พระยาอาทิตยครองเมืองเบ็ญจาน มีโอรสชื่อ สีทน ตอนประสูติมีธนูออกมาด้วย
- พรานคนหนึ่งได้ช่วยพญานาคปราบยักษ์ผีเสื้อที่จับลูกสาวพญานาคไป
- พญานาคให้ข้าวของเงินทองตอบแทนมากมาย
- พรานเห็นนางกินรีมาเล่นน้ำ
- พรานขอบ่วงบาศจากพญานาคมาจับนางกินรี
- พรานจับได้นางมโนห์รา และนำมาถวายท้าวสีทน
- ท้าวสีทนออกไปปราบโจร
- พระยาอาทิตยฝันร้าย โหรให้บูชาญนางมโนห์รา
- นางมโนห์ราหนีกลับเมือง
- ท้าวสีทนออกติดตามนางมโนห์รา และพบกับฤาษี
- ฤาษีบอกความที่นางมโนห์ราสั่งไว้ และมอบแหวนของนางให้
- ท้าวสีทนเดินทางจนมาถึงภูเงิน พบพระยาหลวงเจ้าภูเงิน
- พระยาหลวงเจ้าภูเงินให้ท้าวสีทนลองฤทธิ์

- ท้าวสีหนประลองศาสตร์ศิลป์จนเป็นที่พอใจ
- พระยาหลวงเจ้าภูเงินให้เลือกนางมโนห์รารากพี่น้องทั้งเจ็ด ท้าวสีหนเลือกได้ถูกต้อง
- พระยาหลวงอภิเชกท้าวสีหนกับนางมโนห์ราให้อยู่ที่ภูเงิน
- ต่อมาท้าวสีหนคิดถึงบ้านเมืองจึงลาพระยาหลวง พานางมโนห์รากลั้บเมืองของตน

ท้าวໄສວັຕຣ

- นางจันทามเหสีท้าวพรหมทัต คลอดโอรสออกมาชื่อ ท้าวໄສວັຕຣ พร้อมพระขรรค์และมณีกาบ
- นางปทุมมาลาวดี กำเนิดในดอกบัว มีฤๅษีช่วยเลี้ยงดู
- นางปทุมมาลาวดีเขียนสารใส่พวงดอกไม้ลอยไปหาเนื้อคู่
- ท้าวໄສວັຕຣพบนางดอกไม้ และขี้ม้ามณีกาบออกตาม
- พบนางปทุมมาลาวดีและได้เสียกัน
- ท้าวໄສວັຕຣกับนางปทุมมาลาวดีไปชมป่า ท้าวໄສວັຕຣถูกพรานยิงตาย
- พรานพานางปทุมมาลาวดีไป นางใช้เล่ห์ฆ่าพรานตาย
- ฤๅษีชุบชีวิตท้าวໄສວັຕຣ
- ท้าวໄສວັຕຣตามนางปทุมมาลาวดีไปถึงเมืองยักซ์ และได้นางศรีศุภลักษณ์ธิดายักซ์
- ท้าวໄສວັຕຣเดินทางออกจากเมืองไป
- นางศรีศุภลักษณ์เดินทางตามหาท้าวໄສວັຕຣ และได้พบกับนางปทุมมาลาวดี
- นางปทุมมาลาวดีคลอดโอรสแล้วถูกงูกัดตาย
- นางศรีศุภลักษณ์อุ้มโอรสนางปทุมมาลาวดีไปอยู่ที่เมืองกุมารี
- พระยาชมชื่นพบนางปทุมมาลาวดีจึงพยายามเป่าไล้พิษ
- นางปทุมมาลาวดีไปอยู่กับพระยาชมชื่นแล้วออกบวช
- ท้าวໄສວັຕຣช่วยนาคจากครุฑ
- นาคอภิเชกธิดาคือ นางจันทะศรี ให้ท้าวໄສວັຕຣ
- ท้าวໄສວັຕຣออกตามนางปทุมมาลาวดีจนพบ
- ท้าวໄສວັຕຣพานางปทุมมาลาวดีไปตามนางศรีศุภลักษณ์กับโอรสจนพบ
- ท้าวໄສວັຕຣได้นางกัลยาเทวี แม่เมืองกุมารี
- ท้าวໄສວັຕຣพามเหสีทั้งหมดพร้อมโอรสกลับเมือง

นางແຕງອ່ອນ

- เจ้าเมืองมีโอรสชื่อ มหาวงศ์ ชอบกีฬาไก่
- วันหนึ่ง มหาวงค์ออกไปต่อไก่ พบนางແຕງອ່ອນธิดาจะเข้และได้เป็นมเหสี
- ขณะที่นางແຕງອ່ອນประสูติโอรส มเหสีอื่นๆ เหาลูกจะเข้ามาเปลี่ยน
- นางແຕງອ່ອນถูกไล่ออกจากเมือง ส่วนโอรสนางเทพธิดาเอาไปเลี้ยง ตั้งชื่อว่า สุริยง
- นางແຕງອ່ອนกลับเมืองนาค
- กุมพาพี่ชายແຕງອ່ອนกับนางແຕງອ່ອนบวชเป็นฤๅษี เพื่อเรียนศิลปศาสตร์ไปแก้แค้นมหาวงศ์

- สุริยงออกติดตามมารดา ซึ่งต่อมาถูกหัตถจักรจับตัวไป
- สุริยงเดินทางมาถึงเมืองของหัตถจักร เกิดรบกัน สุริยงฆ่าหัตถจักรตาย
- สุริยงได้นางปทุมมาซึ่งเกิดจากดอกบัว รวมทั้งได้นางอินทรวงศ์ นางหยาดคำ นางคำไหล ซึ่งทั้งหมดถูกหัตถจักรลักพาตัวมา
- สุริยงพามารดาและชายาทั้งสี่กลับเมือง
- ท้าวมหาวงศ์อภิเษกให้สุริยงเป็นเจ้าเมืองสืบไป

นางผมหอม

- นางสีดาไปเที่ยวปากกับเสนาอำมาตย์ บังเอิญหลงทางและได้ดื่มน้ำในรอยเท้าช้างใหญ่
- นางสีดาตั้งครรภ์ คลอดลูกสาว ๒ คน คนแรกผมหอมจึงได้ชื่อว่า นางผมหอม อีกคนชื่อ นางลุน
- เมื่อสองนางโตขึ้นถูกล้อว่าเป็นลูกสัตว์ จึงออกเดินทางตามหาพ่อ
- พบช้างพ่อ ช้างให้โตงวงพิสูจน์ว่าเป็นลูกจริงหรือไม่
- นางผมหอมโตได้ นางลุนโตไม่ได้เพราะเป็นลูกกระทิง จึงถูกช้างจับกิน (นางสีดาดื่มน้ำในรอยเท้ากระทิงด้วย)
- เมื่อโตเป็นสาว นางเขียนสารใส่กระอูบแก้วพร้อมผมหอมเสี่ยงทายคู่
- ชุนไทยได้สาร จึงออกตามหานางผมหอม
- ทั้งสองพบกัน และแอบได้เสียกันจนได้บุตรธิดา ๒ คน
- ทั้งสองหนีช้างไปอยู่เมืองมนุษย์
- ช้างตามพบ ได้สังเสียแล้วขาดใจตาย
- ทั้งหมดเดินทางต่อ ระหว่างทาง นางผมหอมถูกพรายน้ำผลึกให้จมน้ำเพื่อแย่งสามี
- ทั้งหมดรู้ความจริง นางผมหอมกับชุนไทยอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

พระลักพระลาม

ตอน พระลามให้สร้างสะพานหิน

- พระลามให้พลทหารเมืองสังคีปสร้างสะพานหินข้ามไปเมืองลังกา
- หุละมานแปลงกายเป็นปลาลอยน้ำไปพบกับนางมัสสา ธิดาท้าวฮาบมะนาสวนและได้สมสู่กัน
- เกิดโอรสชื่อท้าวอุทธา
- หุละมานกลับไปเฝ้าพระลาม
- นางมัสสาพาท้าวอุทธาไปเฝ้าท้าวฮาบมะนาสวน
- นางมัสสากับท้าวฮาบมะนาสวนวางแผนกันจะฆ่าพระลาม

สังข์ศิลป์ชัย

- พระยาสุคราฐ มีน้องสาวชื่อ นางสมณฑา
- ยักษ์กุมภภัณฑ์มาอุ้มนางไปเมืองอโนราช และตั้งนางเป็นอัครมเหสี
- มีลูกสาวชื่อ ศรีดาจันทร์ ต่อมาพระยานาคมาสู่ขอนางไปเป็นมเหสี

- พระยาสุรเสวยใจจึงออกบวช เดินทางไปถึงเมืองจำปาพพิตาเศรษฐี ๗ คน ก็นี้กรัก
- พระยาสุรเสวยใจกลับเมืองไปสีกและสูชอนางทั้ง ๗ ไปเป็นมเหสี
- พระยาสุรเสวยใจให้มเหสีทั้งหมดอธิษฐานขอโอรสที่มีฤทธิ์เพื่อจะได้ไปตามน้องสาวคืนมา
- ท้าวสักกะให้เทวดองค์หนึ่งมาเกิดในท้องนางจันทาและให้อีกสององค์มาเกิดในท้องนางสุน
- นางสุนประสูติโอรสสององค์องค์แรกเป็นสังข์ทอง องค์ที่สองมือถือธนู คิลป์และศร ได้ชื่อว่า คิลป์ชัย
- นางจันทาประสูติโอรสเป็นราชสีห์ชื่อ สีโท ส่วนมเหสีทั้งหมดคลอดโอรสคนละองค์
- มเหสีทั้งหมดติดสินบนไพร่ให้ทำนายว่าโอรสนางสุนและนางจันทาเป็นกาลกิณี
- พระยาสุรเสวยใจไล่โอรสออกจากเมือง นางสุนและนางจันทาตามออกมาด้วย
- พระอินทร์ให้วิสุกรรมลงมาสร้างปราสาทให้
- พระยาสุรเสวยใจให้กุมารทั้งหกไปตามนางสุนณา แต่หกกุมารขอไปเรียนวิชาก่อน
- หกกุมารพบคิลป์ชัยและรู้ว่าเพื่อน้องกัน หกกุมารลอบให้คิลป์ชัยแสดงฤทธิ์แล้วไปทูลพระยาสุรเสวยใจว่าเป็นฤทธิ์ของพวกเขา
- พระยาสุรเสวยใจให้หกกุมารไปตามอา หกกุมารชวนคิลป์ชัยไปด้วย
- คิลป์ชัยเดินทางไปกับสังข์ทอง ให้หกกุมารอยู่กับสีโท
- คิลป์ชัยผ่านด่านยักษ์ ด่านช้าง และด่านยักษ์สี่ตน รวมทั้งเผชิญกับนางยักษ์ที่อยากได้คิลป์ชัยเป็นสามี แต่คิลป์ชัยไม่เล่นด้วย
- คิลป์ชัยได้เซยชมดอกนารี และรบกับวิหยาธร
- คิลป์ชัยพบหมู่นางกินรี และเปล็ดเปล็นอยู่กับพวกนางโดยเฉพาะนางกินรีชื่อ เจียงคำ อยู่ถึง ๗ วัน
- คิลป์ชัยเดินทางมาถึงที่อยู่ของยักษ์กุมภกันต์ ขณะที่ยักษ์ไม่อยู่ ก็พานางสุนณาไป
- ยักษ์กุมภกันต์ตามมา เกิดรบกัน คิลป์ชัยฆ่ายักษ์ตาย
- นางสุนณาขอให้คิลป์ชัยไปปรับพิดาที่เมืองบาดาล คิลป์ชัยรบกับพระยานาคชนะและพานางมา
- ทั้งหมดเดินทางไปพบหกกุมาร
- หกกุมารวางอุบายลอบปลงคิลป์ชัยตกเหว แล้วพานางสุนณาจากกลับเมือง
- พระอินทร์ช่วยคิลป์ชัย
- นางเกสรสุนณาอาสาไป ปีน ช่องผมหักไว้บนยอดเขา อธิษฐานว่าถ้าคิลป์ชัยยังไม่ตายให้คนพบครั้งนี้
- หกกุมารพานางทั้งสองไปเฝ้าพระยาสุรเสวยใจ แล้วทูลว่าพวกตนฆ่ายักษ์ตาย
- นางสุนณาทูลความจริงพอดีกับมีคนเอาของทั้งสามมาถวาย พระยาสุรเสวยใจจึงเชื่อ
- พระยาสุรเสวยใจจัดขบวนไปรับมเหสีและโอรส
- อภิเษกคิลป์ชัยกับนางเจียงคำ
- พญานาคมาขอนางครดาจันทร์คืน คิลป์ชัยยกให้
- พญาเวสสุวัณเสกให้ท้าวกุมภกันต์ฟื้น
- ท้าวกุมภกันต์ขอให้พญาเวสสุวัณไปขอนางสุนณาให้ แต่พญาเวสสุวัณไม่ไป
- ท้าวกุมภกันต์แปลงเป็นแมลงวันมาลักนางสุนณาไป และจับคิลป์ชัยไปขังไว้
- พระอินทร์มาสั่งสอน และให้ท้าวกุมภกันต์คืนนางสุนณา
- ท้าวกุมภกันต์มาสู่ขอนางสุนณา คิลป์ชัยก็ยกให้

สุพรมโมกขา

- พระโพธิสัตว์เสวยชาติเป็นคนยากจนชื่อ สุพรมโมกขา มีพ่อเป็นขอทาน
- สุพรมโมกขาเกิดมาพร้อมสุนัขเก้าหางซึ่งเป็นสหชาติ
- เมื่อพ่อตายจึงนำซากพ่อไปไว้ที่ปลายนาและปรนนิบัติซากศพด้วยคารวะ
- พระอินทร์ส่งนางไขฟ้ามาทำงานช่วยสุพรมโมกขา โดยให้ซ่อนอยู่ในกะโลกพ่อ
- สุพรมโมกขาแอบดูพบนางไขฟ้า ทั้งสองตกลงอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา
- พระราชาอยากได้นางมาเป็นสนม จึงทำพนันต่างๆ แต่แพ้ทุกครั้ง
- พระราชาให้สุพรมโมกขาไปหาดอกบัวจากเมืองบาดาลมาปลูกถวาย
- สุพรมโมกขาได้เมียอีก ๒ คน คือ ธิดาพญานาคและธิดามดงาม
- พระราชาจะแย่งนางทั้ง ๓ อีก
- เทวดาฟ้าดินบันดาลให้ธรณีสูบพระราชา
- ชาวเมืองอัญเชิญสุพรมโมกขาเป็นเจ้าเมือง

สุรวิวงศ์

- ท้าวพรหมทัตและนางพิมพาออกล่าสัตว์
- ท้าวพรหมทัตติดตามกวางทองที่เป็นนางยักษ์แปลง
- กวางทองแปลงเป็นหญิงสาว ท้าวพรหมทัตหลงใหลจึงรับเป็นมเหสีอีกองค์
- ยักษ์แปลงใส่ร้ายนางพิมพา ทำให้ท้าวพรหมทัตสั่งให้นำนางและโอรสคือ สุรวิวงศ์ ไปประหาร
- พระอินทร์ช่วยไว้ สองแม่ลูกไปอยู่ในป่า
- ยักษ์มายศกัณฑ์มาพบ และลักนางพิมพาจะให้เป็นมเหสี แต่เข้าใกล้นางไม่ได้
- สุรวิวงศ์ตามแม่ไปถึงอาศรมฤๅษี และได้เรียนวิทยาการ
- ได้นางบัวแก้วไขสรหรือนางไกรสร ธิดานุญธรรมฤๅษีเป็นภรรยา
- เดินทางตามหามารดา พบกับยักษ์จนชนะ แล้วจึงพามาตากลับเมือง
- สุรวิวงศ์ขับไล่นางยักษ์แปลงไป
- สุรวิวงศ์พานางไกรสรไปเยี่ยมฤๅษีที่ป่วย
- ได้นางกินรีเป็นภรรยาเพิ่มอีก ๑ คน แต่ต้องพรากจากนางไกรสร
- นางไกรสรต้องเดินป่าแปลงเป็นพรหมณ์
- ท้าวสุรวิวงศ์สั่งให้ประหารชีวิตนางไกรสร
- พระอินทร์ลักศพนางไกรสรหนีไป

หงส์หิน

- พระยาจิตราชมีมเหสีชื่อ นางจันทร์ และมียี่สาวชื่อ นางบัวไข
- พระยายักษ์ตนหนึ่งมาลักนางบัวไขไปเป็นภรรยา

- พระยาจিতราชเสียใจจึงบวชเป็นพระ และติดตามนางบัวไข
- ระหว่างทางพบธิดาเศรษฐี ๔ คน ให้นักรัก จึงกลับเมืองไปสีกและสู่ขอนางทั้ง ๔ ไปเป็นมเหสี
- มีเทพบุตรลงมาจุติในครรภ์นางจันทรา
- มเหสีรองอิจฉา จึงเอาหมาแดงมาเปลี่ยนโอรสหลังคลอด
- นางจันทราถูกเนรเทศ ส่วนพระโอรสพระอินทร์นำไปเลี้ยง
- เมื่อโตขึ้นพระอินทร์ตั้งชื่อว่า หงส์หิน พระอินทร์เสกหงส์วิเศษและมอบอาวุธให้ และให้ไปหามารดา
- หงส์หินไปอยู่กับมารดาและย่าจำสวน
- หงส์หินพบโอรสทั้งสี่ และได้ฆ่ายักษ์ตาย แต่โอรสทั้งสี่ อ้างว่าตนฆ่า
- พระยาจิตราชให้โอรสทั้งสี่ ไปตามป่า โอรสทั้งสี่ ชวนหงส์หินไปด้วย
- หงส์หินเดินทางไปเมืองยักษ์คนเดียว ระหว่างทางได้นางปทุมมาธิดาฤๅษีที่เกิดในดอกบัว
- ต่อมาไปถึงเมืองยักษ์ รบกับยักษ์ชนะ และได้แต่งงานกับนางบุษมาลธิดายักษ์
- เดินทางต่อถึงเขายวง ที่อยู่ของพระยายักษ์ ฆ่าพระยายักษ์ตาย และพานางบัวไขไป
- ระหว่างเดินทางกลับ พบปราสาทของนางทิพย์โสดา ๒ องค์ ซึ่งเป็นเทพธิดาที่ตามลงมาจุติด้วย จึงได้นางทั้งสองเป็นภรรยาอีก
- ทั้งหมดเดินทางไปพบโอรสทั้งสี่
- โอรสทั้งสี่วางอุบายลอบทุบหงส์หินจนตาย แล้วพานางบัวไขกลับเมือง
- ชายาทั้งสี่มาพบศพหงส์หิน จึงอ้อนวอนขอให้พระอินทร์ช่วย พระอินทร์ลองใจนางทั้งสี่แล้วจึงช่วยชุบชีวิตหงส์หิน
- หงส์หินและชายามาอยู่ในสวนกับมารดาและยายจำสวน
- หงส์หินให้นาคบนสวรรค์เนรมิตปราสาทไว้ในสวนและใช้มนต์บังตาไว้ไม่ให้คนเห็น
- นางบัวไขไม่มีความสุข จึงขอให้พระยาจิตราชจัดงานออกร้าน โดยหวังว่าหงส์หินจะมาเที่ยว
- หงส์หินมาชมงาน นางบัวไขจึงพาไปเฝ้าพระยาจิตราชและเล่าความจริงให้ฟัง
- พระยาจิตราชให้จับโอรสทั้งสี่กับมารดามาขังไว้ แล้วเสด็จไปรับนางจันทรา
- พระยาจิตราชให้ประหารโอรสทั้งสี่กับมารดาแต่หงส์หินขอเอาไว้ จึงเปลี่ยนเป็นเนรเทศแทน
- พระยาจิตราชยกบ้านเมืองให้หงส์หินปกครอง

ภาคใต้ ๑๓ เรื่อง

การเกิด

- พระการเกิดประพาสป่าพร้อมม้าคู่ใจ พบนางสุวรรณมณี ธิดามารกรุงศรีพิมลเล่นน้ำอยู่
- เมื่อนางกลับเมือง การเกิดแอบตามไป และได้นางเป็นชายาลับๆ
- เจ้ากรุงศรีพิมลผัดสังเกต ให้นางสนมคอยสอดส่องจนรู้ความจริง และให้ทหารจับให้ได้
- ทหารยักษ์ชื่อ ไวยกรรณ ทำทอกยนต์ดัก จนการเกิดและม้าต้องทอกยนต์
- นางมะลิทองมาพบ การเกิดรู้ว่าจะตายจึงให้นางเอาไปลอยแพแล้วก็สิ้นใจ

- นางมะลิทองลอบนำร่างการะเกดไปลอยแพ
 - ครุฑชื่อ เทวีไฉยราช บินมาพบศพ จึงพาไปยังภูฏิฤชิตาไฟ
 - ฤชิตาไฟพิชิตชีวิตและสอนวิชาให้
 - การะเกดลาไปหานางมะลิทอง ฤชิตามอบพระขรรค์วิเศษให้
 - การะเกดปลอมเป็นพราหมณ์เข้าหานางมะลิทอง
 - นางมะลิทองปฏิเสธ และเล่าเรื่องการะเกดให้พราหมณ์ฟัง
- จบความในหนังสือชุดเพียงเท่านั้น

เจ็ดจาคำกาพย์

- เทพบุตรองค์หนึ่งทำผิด ถูกส่งมาเกิดในเมืองมนุษย์ เป็นลูกสามมีภรรยาอาชีพตัดฟัน
 - เมื่อภรรยาคลอดลูก ลูกกินอาหารที่ละเจ็ดกระจำ จึงได้ชื่อ ว่าเจ็ดจา
 - ตายายยิ่งจนลงจึงคิดอุบายลวงลูกไปฆ่า โดยจะให้ต้นไม้ทับ
 - เจ็ดจาแบกไม้ใหญ่กลับมาและนำมาซุดทำเรือ แล้วลาพ่อแม่ไปเที่ยว
 - เจ้าเมืองหาคคนมาแข่งเรือ เจ็ดจาลงแข่งและชนะ
 - เจ้าเมืองให้รางวัลเท่าที่จะนำไปได้ เจ็ดจาจึงสานกระบุงขนาดใหญ่เบิกทองและเงินกลับบ้านไปมากมาย
 - เจ็ดจาสร้างบ้านใหม่ให้พ่อแม่
 - เจ็ดจาออกเดินทางต่อและได้บวงสรวงเทวดา เทวดาเนรมิตของวิเศษให้ ๓ อย่าง คือ เชือก พรำ และ หม้อ
 - เจ็ดจาเดินทางต่อและได้เพื่อนเดินทางหลายคน
 - เดินทางถึงเมืองชิตชินซึ่งเป็นเมืองลิง
 - เจ็ดจาต่อสู้กับเจ้าเมืองชนะ ได้นางแก้วดาราธิดาเจ้าเมือง
 - นางเกษสุดา ธิดาท้าวโกรพมาเล่นน้ำและพบกับเจ็ดจา
 - ทั้งสองรักชอบกัน เจ็ดจาพานางหนี
 - ท้าวโกรพสั่งให้ยกทัพติดตาม
- จบความในหนังสือชุดเพียงเท่านั้น

ชาลวันคำกาพย์

- ท้าวลำไพลเป็นจระเข้ที่มีศีลสัตย์ มีบุตรชื่อ ท้าวโคจร
- ท้าวโคจรมีเมียเป็นนางจระเข้ปลา
- ขณะที่เมียท้องแก่ ท้าวโคจรไปต่อสู้กับจระเข้อื่น จนตายกันทั้งหมด
- นางจระเข้ปลาคอดลูกเป็นไข่ ฟากเจ้าที่ไว้แล้วไปตามมหาสาม
- ไข่แตกออกเป็นจระเข้ วิญญาณท้าวโคจรมาสิงลูก
- มีตายายเอาลูกจระเข้ไปเลี้ยงชื่อ ชาลวัน
- ชาลวันกินตากับยาย และอาละวาดกินคนเป็นประจำ
- ชาลวันกลับไปอยู่ถ้ำทอง

- วันหนึ่งพบนางผกาทองพวยเรือไปเก็บดอกไม้ จึงจับมาเป็นเมียร่วมกับนางวิมาลา
- ไกรทองมาสู่ขอผกาแก้ว เศรษฐีให้ไปปราบซาละวันและพานางผกาทองมาก่อน
- ไกรทองเริ่มศึกษาวิชาอาคม
- ซาลวันฝันร้าย
- ไกรทองตั้งพิธี ซาลวันขึ้นมา ทั้งสองต่อสู้กัน ซาลวันถูกไกรทองฆ่าตาย
- ไกรทองไปรับผกาทองกลับ แต่ผกาทองถูกของซาละวันพูดไม่ได้เอาแต่ร้องไห้ ต่อมาก็กลั้นใจตาย
- พ่อแม่กลั้นใจตามไปด้วย
- ไกรทองได้ครองคู่กับผกาแก้วต่อมา

พระรถเสน

- เศรษฐีพรหมจรรย์กับภรรยาไม่มีบุตร จึงไปหาฤๅษีให้ช่วย
- ฤๅษีให้เก็บกวาดไป ๒ - ๓ ก่อน แต่เศรษฐีเก็บไป ๑๒ ก่อน
- ภรรยาตั้งครรภ์มีลูก ๑๒ คน เป็นผู้หญิงทั้งหมด
- เศรษฐีจนลงจึงแอบพาลูกทั้งหมดไปทิ้งป่า
- คนธรรพ์มีเมียเป็นยักษ์ชื่อ สนทรา ไม่มีลูก จึงไปลักนางเมรี ธิดาท้าวทศวงศ์กับนางทศนามาเป็นลูก
- ท้าวทศวงศ์กับนางทศนาได้ธิดาอีกคนชื่อ ทศนารี
- คนธรรพ์รบกับท้าวโคदानโอรสปางจตาย นางสนทราพาธิดาไปอยู่ในป่า
- นางสิบสองเดินทางมาพบนางยักษ์สนทราและนางกังรี (เมรี) และได้อยู่กับนางสนทรา
- นางสิบสองรู้ว่านางเป็นยักษ์จึงหนีไป ต่อมานางสิบสองได้เป็นชายาท้าวรถสิทธิ์
- นางสนทราพานางกังรีกลับเมือง และแปลงตนเป็นหญิงงามได้กับท้าวรถสิทธิ์
- นางสนทราแกล้งป่วย ต้องควักในตานางสิบสอง นางสิบสองจึงถูกควักตาและจับขังไว้ใอู่โมงค์
- นางสนทราเอาดวงตาส่งไปให้นางกังรี
- นางสิบสองคลอดบุตร และนำเนื้อบุตรมากิน ยกเว้นนางผกาซ่อนบุตรไว้ ตั้งชื่อว่า รถเสน
- พระอินทร์ส่งไก่มาเคี้ยวปากอู่โมงค์ให้เปิดออก พระรถเสนจับไก่ได้ นำเอาไปชนแลกอาหาร
- พระรถสิทธิ์รู้ความจริงจึงนำพระรถเสนมาเลี้ยงไว้
- นางสนทราลอบให้พระรถเสนถือสาส์นไปให้นางกังรีฆ่าเสีย แต่ฤๅษีช่วยแปลงสาส์น
- พระรถเสนอภิเษกนางกังรี ต่อมามอมเหล่านาง ลักเอาดวงตาและกำพืดที่บรรจุหัวใจนางสุนทรามา
- นางกังรีตามมาแต่ติดอยู่ข้างมหาสมุทร
- พระรถเสนเอาดวงตาไปรักษามารดาและป้า และปราบนางสนทราได้ พระรถสิทธิ์รับนางสิบสองกลับมาเป็นมเหสีเหมือนเดิม
- พระรถเสนกลับไปหานางกังรี นางรู้ว่านางสุนทรตายจึงเสียใจจนตาย
- ฤๅษีแนะนำคู่ให้พระรถเสนคือ นางทศนารีน้องสาวนางเมรี
- รถเสนแอบไปได้นางทศนารีอยู่ในปราสาทอย่างลับๆ
- ท้าวทศวงศ์ทราบเรื่อง จึงให้ทหารล้อมปราสาทไว้
- พระรถเสนพานางหนีไป ท้าวทศวงศ์ออกติดตามมาสู้รบกัน

- ฤๅษีออกมาห้ามศึก ท้าวทศวงศ์ยกโทษให้ และจัดพิธีอภิเษกให้ทั้งสอง
- พระรถเสนพานางทศนารีกลับเมืองและปลุกโรงงาน
- นางสิบสองพบพ่อแม่ที่มารับทาน ทั้งหมดเสียใจจนสลบไป
- พระรถเสนแก้ไขจนฟื้นแล้วนำไปเข้าเฝ้าท้าวรถสิทธิ์
- ท้าวรถสิทธิ์ให้พระรถเสนไปส่งตายที่บ้านและมอบทรัพย์สมบัติให้มากมาย

พระวรรณเตร

- พระวรรณเตรเที่ยวตามหาพระมารดา และระหว่างนั้นได้นางสุวรรณกลืนธิดายักษ์กุมภกรรณเป็นชายา
- พระวรรณเตรพานางสุวรรณกลืนหนี ท้าวกุมภกรรณติดตามมา
- เกิดการต่อสู้กัน กุมภกรรณถูกครุสสินชีวิต
- พระวรรณเตรกลับไปปลงศพกุมภกรรณ
- พระวรรณเตรหนีนางสุวรรณกลืนไปตามหามารดา พบมารดาอยู่ในป่าหิมพานต์กับบรรณพิชชา
- วรรณเตรเล่าความหลังให้มารดาฟัง
- วรรณเตรตามมารดามาหลับอยู่ใต้ต้นไทร
- พญานาคมาลักตัวไปให้อภิเษกกับนางสุชาดาผู้เป็นธิดา
- วรรณเตรหนีมาจนเจอนางสุวรรณกลืน
- วรรณเตรกลับไปรับนางทั้งสองมา
- มารดาเล่าเรื่องที่ถูกลมเหสีฝ้ายช้ายใส่ความว่าคลอดลูกเป็นท่อนไม้
- วรรณเตรกลับไปเล่าความจริงให้บิดาฟัง
- บิดาขับไล่ลมเหสีฝ้ายช้าย และรับมารดาเป็นมเหสีเหมือนเดิม

พระแสงสุริฉาย

- พระแสงสุริฉายแอบได้เสียกับนางแสงแก้วธิดามารวิจิตรราช อยู่ในปราสาท
- ฤๅษีกันน้องชายนางแสงแก้วรู้จึงไปหลอกท้าววิจิตรราช
- ท้าววิจิตรราชให้ทหารล้อมปราสาทฆ่าชายชู้
- ช้างคู่บารมีของพระแสงสุริฉายเหาะมาช่วยพาทั้งสองไป
- ท้าววิจิตรราชตามมา ได้ต่อสู้กัน ท้าววิจิตรราชสิ้นพระชนม์
- พระแสงสุริฉายให้ฤๅษีกันครองเมือง
- พระแสงสุริฉายพานางแสงแก้วกลับเมืองตน
- แวะสำนักพระดาบสที่เป็นอาจารย์ และนำนางอุบลวรรณชายนี้อีกองค์ที่เป็นลูกดาบสกลับด้วย
- เมื่อถึงเมือง นางแสงแก้วแสร้งมิตตงแต่งเมืองขึ้นใหม่
- พระแสงสุริฉายนำไพร่พลไปเยี่ยมพระอัยกา
- โอรสทั้งหกไม่เชื่อ เข้าใจว่าเป็นข้าศึก และทำรบ
- เกิดรบกัน โอรสทั้งหกสิ้นชีพในสนามรบ

จบความเพียงเท่านั้น

มโนหรานีบาด

- ท้าวอาทิตย์วงศ์กับนางจันทเทวี ครองเมืองอุตรปัญจาล
- พระโพธิสัตว์จุติลงมาเป็นโอรสชื่อ พระสุธน
- ทางตะวันออกของเมืองมีสระน้ำเป็นที่อยู่ของพญานาคชื่อ ชมพูจิตร ช่วยบันดาลให้เมืองอุดมสมบูรณ์
- ใกล้เคียง กันมีเมืองมหาปัญจาล เมืองนี้แห้งแล้ง กษัตริย์ทราบเรื่องพญานาคชมพูจิตร จึงหาพราหมณ์ไปฆ่าพญานาค
- พราหมณ์ทั้งแปดร้ายเวทมนต์ พญานาคขึ้นมาจากเมืองบาดาลแปลงเป็นมนุษย์ พบกับพราหมณ์ฤๅษี
- พญานาคเล่าเรื่องให้พราหมณ์ฟังและขอให้พราหมณ์ช่วย
- พราหมณ์ฤๅษีขับไล่พราหมณ์ไปได้ พญานาคพาพราหมณ์ไปเที่ยวเมืองบาดาล และมอบของมีค่าให้
- ท้าวทুমพรครองเมืองไกรลาส มีธิดา ๗ องค์ องค์ใหญ่ชื่อ มโนหรา
- ท้าวทুমพรสร้างปึกทางให้ธิดาบินไปเล่นน้ำที่สระโบกขรณีในป่าหิมพานต์
- พราหมณ์เดินป่ามาพบนางกินรีเล่นน้ำ เกิดอยากได้นางจึงไปปรึกษาฤๅษี ฤๅษีบอกว่าต้องใช้บ่วงนาคบาด
- พราหมณ์ไปยืมบ่วงนาคบาดจากพญานาคชมพูจิตรแล้วนำมาจับนางกินรี พราหมณ์จับได้นางมโนหรา
- พราหมณ์เก็บปึกทางนางไว้แล้วพานางมาถวายแก่พระสุธน
- ท้าวอาทิตย์ให้พราหมณ์มาดูลักษณะนางมโนหรา เห็นว่าลักษณะเป็นเลิศและยังมีเสียงไพเราะ จึงจัดพิธีอภิเษกให้
- บุโรหิตคิดจะกำจัดพระสุธน เพราะคิดว่าพระสุธนจะยกตำแหน่งตนให้คนอื่น โดยส่งข่าวไปยังเมืองจันท์ให้ยกทัพมา
- พระสุธนออกไปรบ ข้าศึกอ่อนน้อมและทูลความจริงให้พระสุธนทราบ
- นางจันทเทวีฝันร้าย นางมโนหราทายเป็นมวงคล พระสุธนจะไม่เป็นอันตราย
- ท้าวอาทิตย์วงศ์ทราบเรื่องให้บุโรหิตทำนาย บุโรหิตทำนายว่าไม่ดี ต้องบูชาบุญนางมโนหรา
- นางมโนหราออกอุบายขอปึกทางร้ายรำก่อนตาย เมื่อได้โอกาสก็บินหนีไป
- นางมโนหราฝากของและสิ่งความไว้ที่พระฤๅษีแล้วบินกลับเมืองไกรลาส
- ท้าวทুমพรให้สร้างปราสาทให้นางมโนหราอยู่นอกเมือง ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน เพื่อให้หมดกลิ่นสาบมนุษย์
- พระสุธนออกตามนางมโนหรา พบฤๅษี รัชของฝาก แล้วออกติดตามนางด้วยความยากลำบาก
- พระสุธนขึ้นไปซ่อนในรังนก ได้ยินพญานกพูดกันว่าจะไปกินเครื่องพลีกรรมในพิธีล้างกลิ่นนางมโนหรา จึงแอบเข้าไปซ่อนในชนน
- พระสุธนลอบเอาแหวนใส่ลงในหม้อน้ำที่จะเอาไปอาบนางมโนหรา
- นางมโนหราได้แหวนจึงทราบว่าพระสุธนตามมา และได้ไปทูลให้ท้าวทুমพรทราบ
- ท้าวทুমพรให้พระสุธนประลองฝีมือ และชี้ตัวนางมโนหรา พระสุธนทำได้ ท้าวทুমพรจึงจัดพิธีอภิเษกให้
- พระสุธนกับนางมโนหราลากลับเมือง ท้าวทুমพร มเหสีและบริวารตามมาส่ง

รามเกียรติ์ (ตอนกำเนิดหนุมาน)

- เกษนาสูรได้พรจากพระอิศวรมีน้ำเพชร และใช้น้ำชี้เทวดาตายลงมากมาย
- พระนารายณ์แปลงเป็นนางฟ้าระบำ ให้เกษนาสูรทำตาม
- เกษนาสูรชี้เข้าที่อกตัวเองจนตาย
- พระนารายณ์แปลงเข้าเฝ้าพระอิศวร
- พระอิศวรหลงรูปแปลง จนลืมน้ำอสุจิ
- พระนารายณ์เอาหัตถ์รับน้ำอสุจิ แล้วฝากพระพายนำไปเข้าครรภ์นางสวาทะ
- นางสวาทะมีบุตรชายคือ หนุมาน

สัปประदनคำกาพย์

- นางสัปประदनเป็นธิดาของพระอินทร์กับนางจิตราได้จุติในดอกบัวกลางป่าทิมพานต์
- นางสัปประदनมีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์แต่ปรารถนาจะมีสามีรูปงาม
- พระปิ่นทองไปเล่นว่าว ทำว่าวขาดหลุดลอยไป นางสัปประदनเก็บว่าวได้
- นางสัปประदनขอถวายตัวแลกกับการคืนว่าว พระปิ่นทองแกล้งพูดกระทบกระเทียบให้ไปหาที่วัง
- เมื่อนางสัปประदनไปที่วัง ท้าวทศคาบิดาพระปิ่นทองวางอุบายให้นางยกภูเขามาไว้ที่หน้าปราสาทภายใน ๗ วัน แล้วจะยกพระปิ่นทองให้
- พระอินทร์ลงมาช่วยมอบสำภาทองและกระหายวิเศษให้
- นางสัปประदनทวงสัญญา แต่ท้าวทศคาบ่ายเบี่ยง ให้นางสัปประदनไปอยู่ที่เรือนครวัก่อน
- พระปิ่นทองเดินทางไปที่เมืองสลอนซึ่งเป็นเมืองของอา ก่อนไปสั่งให้นางสัปประदनมีลูกให้ได้
- พระอินทร์เนรมิตศาลาไว้กลางป่าและมอบพระธิดาคือนางสัปประदनในรูปร่างมาให้พระปิ่นทอง นางจึงได้สมสู่กับพระปิ่นทอง
- พระปิ่นทองมอบภษาและธำมรงค์ไว้ให้นางสัปประदन หลังจากนั้นนางสัปประदनก็ตั้งครรภ์
- พระปิ่นทองอภิเษกกับนางสุวรรณเกษร ธิดาเจ้าเมืองสลอน
- ท้าวทศรถยกทัพมาตีเมืองสลอน นางสัปประदनช่วยออกรบจนชนะ และรับนางสุวรรณเกษรไปด้วย
- พระปิ่นทองสงสัยว่านางสัปประदनกับนางในป่าน่าจะเป็นคนเดียวกัน
- พระปิ่นทองรับนางสัปประदनเข้าเมืองแต่นางไม่ยอมเข้า
- พระอินทร์เนรมิตร่างนางสัปประदनให้เป็นทองมีชื่อว่า นางมณฑาสวรรค์ และได้อภิเษกกับพระปิ่นทอง
- นางมณฑาสวรรค์ไปส่งนางสุวรรณเกษรกลับเมือง ระหว่างทางสู้กับยักษ์ ๒ ตนและเพชรพญารได้รับชัยชนะ ได้ทั้ง ๓ เป็นข้า
- พระปิ่นทองคิดถึงนางมณฑาสวรรค์จึงเสด็จไปหานางกวางันและลักลอบได้เสียกันจนนางกวางันตั้งครรภ์
- นางมณฑาสวรรค์ชวนนางสุวรรณเกษรกลับ ระหว่างทางพบกับท้าวสุบรรณ นางมณฑาสวรรค์ชนะ ได้แก้ววิเศษจากท้าวสุบรรณ
- เมื่อกลับถึงเมืองนางกวางันไม่กล้าเข้าเฝ้า แต่นางมณฑาสวรรค์ไม่ถือโทษ
- ทั้งหมดครองคู่กันอย่างมีความสุข

สินนุราช

- ท้าวอาทิตย์เจ้าเมืองพาราณสีต้องการให้พระโอรสคือ พระสัทชนุ กับพระธิดาคือ นางกิเรน แต่งงานกัน
- พระสัทชนุไม่ยอมแต่งงาน จึงไปปรึกษาแม่ทัพ
- แม่ทัพไปยังเมืองต่างๆ จนถึงเมืองของท้าวสวัสดิราช แม่ทัพเห็นนางคัพภาคิดาของท้าวสวัสดิราชก็นึกชอบจึงขอสไปนางไปให้พระสัทชนุ
- ในวันอภิเษก พระสัทชนุหนีไปอยู่กับพระฤๅษี เรียนวิชาจนชำนาญแล้วจึงเหาะไปยังปราสาทนางคัพภา
- พระสัทชนุยกธนูได้ จึงได้นางคัพภาเป็นชายา จากนั้นจึงพานางกลับเมืองพาราณสี
- ระหว่างทางเกิดพลัดกัน นางคัพภาไปอยู่กับตายาย นางเอาเครื่องประดับให้ตายายนำไปขายเพื่อสร้างโรงทาน
- พระสัทชนุพบนางกิเรนในสวนของยักษ์กัณดาร
- นางกิเรนช่วยให้พระสัทชนุได้กับนางอัณชันทองของยักษ์
- พระสัทชนุพบแม่ทัพก็ออกตามหานางคัพภาจนพบ จากนั้นจึงกลับมาพานางอัณชันทองและนางกิเรนหนี
- ท้าวกัณดารกับไพร่พลออกติดตามและได้สู้รบกับพระสัทชนุ ยักษ์ทั้งสองถูกฆ่าตาย
- เมื่อกลับถึงเมือง ท้าวอาทิตย์จัดพิธีอภิเษกให้พระสัทชนุกับนางทั้งสาม
- นางคัพภากลับเมืองขณะที่ตั้งครรภ์และคลอดโอรสชื่อ สินนุราช นางกิเรนได้ธิดาชื่อ เกสรมาลี นางอัณชันทองได้โอรสชื่อ ปรานรินทร
- เมื่อโตขึ้นสินนุราชไปเรียนวิชากับฤๅษี หลังจากเรียนสำเร็จพระฤๅษีให้ผอบมาใบหนึ่งและสั่งห้ามเปิดผอบก่อนถึงเมือง
- สินนุราชผินคำสั่งเปิดผอบ พบนางแก้วอุบลมณฑาที่เกิดในดอกบัวแล้วฤๅษีนำมาใส่ผอบไว้ ทั้งสองได้เป็นสามีภรรยา
- ยักษ์กรุงสุนทรมาลักนางแก้วอุบลมณฑาไป สินนุราชถูกสะกดจนสลบ
- ปรานรินทรไปเรียนวิชากับฤๅษีจนสำเร็จแล้วลากลับเมือง ระหว่างทางพบสินนุราชสลบอยู่จึงช่วยเหลือจนฟื้น
- ทั้งสองเล่าเรื่องแต่หนหลังให้ฟังกัน และได้พิสูจน์ความเป็นพี่น้องโดยการแผลงศร
- ทั้งสองออกตามหานางแก้วอุบลมณฑาและสามารถช่วยนางกลับมาได้ ปรานรินทรลักนางสุวรรณมาลีธิดาท้าวกรุงสุนทรมาด้วย
- ท้าวกรุงสุนทรตามมารบกัน ท้าวกรุงสุนทรแพ้ ต่อมาปรับความเข้าใจกันได้ ปรานรินทรจึงได้แต่งงานกับนางสุวรรณมาลี
- ทั้งหมดพากันกลับเมือง
- พระสินนุราชคิดถึงนางคัพภาจึงชวนพระสัทชนุและนางแก้วอุบลมณฑาไปหานางคัพภา
- พระสัทชนุให้สินนุราชครองเมือง ส่วนพระองค์มุ่งปฏิบัติธรรมเพื่อมุ่งพระนิพพาน

สุพรรณรังสี

(เนื้อความตอนต้นและตอนปลายหายไป)

- พระพรพรรณรังสีลักตัวธิดายักษ์ไปค้างแรมที่บนเขานอกเมือง

- ยักษ์ชื่อ ท้าวมหาจักร ให้โอรสไปตามชิงตัวกลับมา
- ฝ่ายยักษ์แพ้ ครุฑพาหนะของจักรนารายณ์ถูกฆ่าตาย
- เกณฑ์พลเมืองต่างๆ มารบ แต่ก็แพ้อีก
- ให้จักรนารายณ์และไวรภ แปลงเป็นแมลงวันเกาะทำรณพระพรณรังสี
- กลางคืนจะฆ่าพรณรังสี แต่ฆ่าได้เฉพาะพี่เลี้ยง จากนั้นจึงพาพระธิดากลับ
- ท้าวมหาจักรให้เตรียมประหารชีวิตพระธิดา
- พระพรณรังสีตามนางไป เนรมิตให้ไฟไหม้เมือง แล้วพานางหนีมา
- ท้าวมหาจักรเสียใจ กระโดดเข้ากองไฟฆ่าตัวตาย
- เมื่อพระพรณรังสีออกนอกเมืองมาแล้ว จึงเนรมิตฝนมาดับไฟ

สุวรรณหงส์

- ท้าวสุธรรมกับนางรัตนมาลีมีโอรสชื่อ สุวรรณหงส์
 - นางเกษสุริยธิดายักษ์วันฤทธิกับนางรัตนมาณี เลี้ยงมาลัยหาคู่
 - สุวรรณหงส์เก็บได้ จึงออกตามหานาง
 - พระอินทร์ให้พระวิษณุกรรมสร้างหงส์ยนต์ให้
 - สุวรรณหงส์ถูกทอยยนต์ของนางพี่เลี้ยงทั้งสี่ลั่นชีพ
 - นางเกษสุริยปลอมตัวเป็นพราหมณ์ เอาน้ำมันที่พระอินทร์ประทานให้ไปทาร่างกายสุวรรณหงส์จนฟื้น
 - สุวรรณหงส์พานางเกษสุริยกลับเมือง ระหว่างทางถูกนางยักษ์จับทั้งหน้าและปลอมเป็นนางแทน
 - ยักษ์กุมภภัณฑ์ทหารของนางเกษสุริยตามมาช่วยนาง และไปฆ่านางยักษ์แปลง
 - สุวรรณหงส์ได้นางเงือกปลาชื่อ สุนทรี เป็นชายา
 - นางเมฆลามอบนางพิมพาธิดาพญานาคให้เป็นชายาสุวรรณหงส์อีกคน
 - ที่เมืองรัตนชาติใช้ทำ มีนกหัสตินมากินศพทั้งเมือง เหลือแต่นางอรพิมพ์ที่บิดาซ่อนไว้ในกลอง
 - สุวรรณหงส์ประสาธปาผ่านมา ช่วยนางอรพิมพ์ และได้นางเป็นชายา
 - เมืองเนินจักรวาล ยักษ์จักรกฤษณ์และนางอำภาท้องการให้ธิดาชื่อ สุพันธลิกา แต่งงานกับยักษ์
 - นางสุพันธลิกาไม่ปลงใจ ให้พี่เลี้ยงไปขับเพลงยอโฉมนางยังเมืองต่างๆ
 - สุวรรณหงส์ทราบเรื่องจึงลาชายาไปศึกษาวิชา แล้วเสด็จไปหานางสุพันธลิกา
 - สุวรรณหงส์ได้นางสุพันธลิกา
 - สุวรรณหงส์รบกับยักษ์รามสูร ต่อมาทราบว่าเป็นศิษย์รวมสำนักจึงหย่าศึก
 - สุวรรณหงส์หลงนางสุพันธลิกาจนเกษสุริยและพิมพาปลอมเป็นพราหมณ์มาตาม
 - สุพันธลิกาใส่ความว่าพราหมณ์ทั้งสองเข้าปลุกปล้ำ
 - สุวรรณหงส์ตัดสินเข้าข้างนางสุพันธลิกา พราหมณ์ทั้งสองจึงเขียนสาส์นทิ้งไว้แล้วหนีกลับ
 - สุวรรณหงส์สำนึกได้จึงรีบเดินทางกลับเมืองพร้อมนางสุพันธลิกา
 - เกษสุริยประสูติโอรสชื่อ คิลปธนู พิมพาประสูติโอรสชื่อ สุธิวงค์ ส่วนอรพิมพ์ สุพันธลิกา และ สุนทรี ประสูติธิดาชื่อ วรดี เกษอำภา และมณีสาคร ตามลำดับ
- เหตุการณ์จากนี้ไปเป็นเรื่องราวของตัวละครชั้นลูกชั้นหลาน

อำไพยราช

- ท้าวอำไพยราชเจ้าเมืองเหมราชมีชายา ๓ องค์คือ สุวรรณอัมพร สร้อยสุวรรณ และเกสร
 - นางเกสรนั้นจุติจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เกิดในดอกบัว กายมีกลิ่นหอม
 - นางเกสรชวนนางสร้อยสุวรรณขอลานางสุวรรณอัมพรจะไปประพาสอุทยาน แต่นางสุวรรณอัมพรไม่อนุญาตเพราะเห็นว่กำลังตั้งครรภ์ นางเกสรจึงเสียใจจนสลบไป
 - ท้าวอำไพยราชคิดว่านางเกสรสิ้นชีพจึงหมดสติไป นางสุวรรณอัมพรและนางสร้อยสุวรรณเห็นว่า พระสวามีสิ้นพระชนม์จึงสลบตามไปอีก
 - นางปักซีเมียท้าวปักซีกำลังท้อง อยากกินเนื้อมนุษย์ ท้าวปักซีจึงบินออกไปหามาให้
 - ท้าวปักซีบินมาถึงเมืองเหมราชเห็นผู้คนสลบกันหมดจึงคิดจะจับกิน แต่เทวดาดลใจให้นึกสงสารจึงจับเอาเพียงนางเกสรกับนางสร้อยสุวรรณไป
 - ท้าวปักซีหลงไปในแดนพญาครุฑ เกิดทะเลาะกัน เทวดาเกรงนางทั้งสองจะกระทบกระเทือน จึงดลใจให้แบ่งนางกัน โดยนางเกสรอยู่กับพญาครุฑ นางสร้อยสุวรรณไปอยู่กับท้าวปักซี
 - นางปักซีซึ่งทวงจะจับนางสร้อยสุวรรณกิน พระอินทร์ลงมาช่วยและกำชับให้ดูแลนางสร้อยสุวรรณให้ดี
 - ท้าวอำไพยราชฟื้นขึ้นมาเห็นชายาหายไป ๒ องค์ จึงออกติดตาม และให้พญาม้าช่วยสืบข่าวด้วย
 - นางปักซีคลอดลูกเป็นชายมีปีกหางแต่ตัวและหน้าเป็นยักษ์ ได้ชื่อว่า อินทยกษั
 - ท้าวปักซีพร้อมเมียและลูกพานางสร้อยสุวรรณไปชมป่า พญาม้ามาพบเข้าจึงกลับไปทูลท้าวอำไพยราช
 - นางสุวรรณอัมพรประสูติโอรสมีบุญญาธิการมาก พระอินทร์ลงมาประทานพระขรรค์และอำมรงค์ให้
 - ท้าวอำไพยราชออกตามนางสร้อยสุวรรณและได้สู้รบกับพญาปักซี พญาปักซีกับนางปักซีถูกฆ่าตาย ส่วนอินทยกษันางสร้อยสุวรรณขอชีวิตไว้
 - ทั้งหมดออกตามหานางเกสรต่อไป
- ต้นฉบับมีเพียงเท่านี้

๒. ประเภทนิทานพื้นบ้าน รวม ๖๙ เรื่อง

ภาคกลาง ๑๗ เรื่อง

กำพร้าหมาเกี้ยว

- กำพร้าคนหนึ่งได้ไขฟ้ามารูทหนึ่ง ต่อมาเปลือกไขแตกออกเป็นนางไขฟ้า
- กำพร้าได้นางไขฟ้าเป็นเมีย
- พระยารูชวาก็อยากได้นางไขฟ้า
- พระยาคชควาย เมียแกว่งแหวน มีเสือแปลงเป็นควายไปชนกับควายของพระยา ควายพระยาแพ้
- พระยาคชควาย เมียแกว่งแหวนที่ทำน้ำ ได้ช้ำน้ำไปชนกับช้ำพระยา ช้ำพระยาแพ้

- พระยาท้าวไก่อ๋ม เมียแกว่งแหวนที่ทำน้ำ ได้อีเห็นแปลงเป็นโกไปชนกับโกพระยา โก่อ๋มพระยาแพ
- พระยาเอาควาย ช้าง และโกที่แพไปอย่างให้กำพร้ากินหมดในวันเดียวโดยไม่ให้เหลือแม้แต่กระดูก
- นางไขฟ้าแกว่งแหวน มีมดง่ามนับแสนมาชนเนื้อสัตว์ไปจนหมด
- พระยาบังคับถามกำพร้าว่าเมียห้ามกินอะไร เมียไม่ให้บอก แต่กำพร้าบอกไปว่าเมียห้ามกินไขฟ้า
- พระยาต้มไขฟ้าบังคับให้กำพร้ากิน เมียบินหนีไป
- มีหมาเก้าหางตัวหนึ่งให้กำพร้าเกาะลอยน้ำไปถึงดอนต่างๆ จนถึงเก้าดอน ทางหมาขาดจนหมดเก้าหาง (ดอนหนึ่งขาดหางหนึ่ง) หมาจึงตาย
(คนเล่าจำได้เท่านี้)

ไกรทอง

- มีจระเข้ชื่อชालะวัน มีเมีย ๒ ตัวคือ วิมาลาและเลื่อมโลววรรณ
- อยู่ในถ้ำทองจะกลายเป็นคน
- ชาละวันจับลูกสาวเศรษฐีคนหนึ่งชื่อ นางตะเภาทอง ไปไว้ในถ้ำจะเอาเป็นเมีย
- เศรษฐีให้หาหมอลงจะเข้ามาปราบ ถ้าปราบได้จะให้เงินทองและนางตะเภาแก้ว
- ไกรทองอาสาปราบจระเข้ มีทอกสกัดโลหะและเทียนระเบิดน้ำเป็นอาวุธ
- ชาละวันฝันว่ามีไฟมาเผา และเทวดามาพันร่าง
- ไกรทองใช้เทียนระเบิดน้ำไปจับชาละวันและพานางตะเภาทองกลับมาได้
- นางตะเภาทองไม่ยอมพุด ต้องฆ่าชาละวันก่อน
- ไกรทองใช้ทอกสกัดโลหะฆ่าชาละวัน เพราะใช้อาวุธอื่นฆ่าไม่ได้
- ไกรทองแต่งงานกับตะเภาแก้วและตะเภาทอง
- ไกรทองลอบลงไปในน้ำ ได้นางวิมาลาเป็นเมียและพากลับมาอยู่ท้ายสวน
- นางตะเภาแก้วและตะเภาทองรู้ ตามมาหึ่งหวง
- นางวิมาลาหนีกลับลงน้ำไป

จันทโครบ

- ท้าวพรหมหัตถ์แห่งเมืองพาราณสีให้โอรสคือ จันทโครบ ไปเรียนศิลปศาสตร์กับฤๅษีในป่า
- เมื่อเรียนสำเร็จ พระฤๅษีมอบพระขรรค์และมอมพอบให้จันทโครบ โดยมีข้อแม้ว่าห้ามเปิดระหว่างทาง
- จันทโครบฝ่าฝืนคำสั่ง เมื่อเปิดพอบก็พบนางโมราอยู่ข้างในและได้นางเป็นภรรยา
- ระหว่างอยู่ในป่า นางโมรากระหายน้ำ จันทโครบจึงเจียนธารองเลือดให้นางโมรากินต่างน้ำ
- ทั้งสองพบโจรทำร้าย จันทโครบกับโจรสู้รบกัน จันทโครบขอพระขรรค์ที่ฝากไว้กับนางโมรา นางโมราเกิดนึกรักนายโจรจึงถือขรรค์ไว้ตรงกลาง หันปลายไปให้จันทโครบ และหันด้ามไปทางนายโจร
- โจรคิดว่าพระขรรค์ฟันจันทโครบตาย และได้นางโมราเป็นเมีย
- นายโจรหนีนางโมราไปขณะที่นั่งหลับ เพราะเห็นว่านางไม่มีความซื่อสัตย์ต่อสามี
- พระอินทร์แปลงเป็นเหยี่ยวคาบเนื้อมาล่อ นางขอแลกเนื้อกับการยอมเป็นเมียเหยี่ยว
- พระอินทร์สาปให้นางเป็นชะนีอยู่ในป่า และได้ชุบชีวิตจันทโครบขึ้นมาแล้วบอกทางให้ไปตามหาเนื้อคู่

- จันทโครบเดินทางมาถึงถ้ำนางมัจฉลินทร์ธิดาพญานาค และได้รับกับอสุรยนต์ที่เผ่าหน้าถ้ำ แต่ไม่มีใครแพ้ชนะ
- จันทโครบอธิษฐานว่าถ้าเป็นเนื้อคู่กับนางขอให้อสุรกลับเป็นรูปเดิม
- จันทโครบเข้าไปในถ้ำ พบกับนางมัจฉลินทร์ เข้าเกี้ยวนาง และได้นางเป็นชายา
- จันทโครบอยู่กับนางระยะหนึ่งแล้วพานางกลับเมือง
- ระหว่างเดินทางในป่า นางยักษ์ตนหนึ่งมาพบจันทโครบกับนางมัจฉลินทร์ นางยักษ์หลงรักจันทโครบ จึงสาปให้นางมัจฉลินทร์เป็นน้ำไข้ แล้วแปลงเป็นนางแทน
- เมื่อถึงเมืองโทรทนายว่าไม่ใช่เนื้อคู่ จันทโครบจึงพิสูจน์โดยจัดงานพ่อนรำ นางแปลงแสดงกิริยายักษ์ออกมาจึงถูกจับได้ นางยักษ์จึงหนีไป
- นางมัจฉลินทร์เดินทางมาถึงเมืองพาราณสี จันทโครบเห็นก็จำได้ และพยายามหาทางแก้ไขนางให้กลับคืนเช่นเดิม
- ฤๅษีมอบน้ำมันดีให้เพื่อแก้คำสาปยักษ์ นางมัจฉลินทร์จึงหายคืนดังเดิม ทั้งคู่จึงครองเมืองต่อมาอย่างมีความสุข

ชายคนหนึ่ง

- ชายคนหนึ่งได้สุนัขเป็นภรรยา
- สุนัขตั้งครุฑ ชายคนนี้อายจึงไล่สุนัขออกไป
- สุนัขคลอดลูกเป็นหญิง ๒ คน
- สุนัขไปคาบผ้ามาให้ลูก
- ชายคนหนึ่งเห็นสุนัขคาบผ้า จึงตามมาดู เห็นหญิงสาวทั้งสองก็นึกรัก
- ชายคนนี้ได้คนหนึ่งเป็นภรรยา และให้คนหนึ่งเป็นภรรยาเพื่อน
- แม่ไปตามหาลูกสุนัข
- ลูกสาวคนเล็กอายุ ให้คนไล่ตี
- ลูกคนโตเลี้ยงดูแม่อย่างดี
- เมื่อแม่ตาย ลูกคนโตเอากระดูกใส่หีบไว้บนชื่อ ต่อมากระดูกกลายเป็นทองคำ

ท้าวนกเขา

- สองพี่น้องไปทำไร่ปลูกข้าว พบช้างมากินข้าวจึงยิงช้างตายแล้วเอางามาเก็บไว้
- เมื่อออกไปทำงานมีคนทำงานบ้านและทำอาหารไว้ให้ วันต่อมาพี่น้องทั้งสองจึงแอบดู เห็นมีนางออกมาจากงาช้าง
- พี่น้องช่วยกันเก็บไปไม่ยัดใส่ในงาช้าง นางจึงกลับเข้าไปไม่ได้ และได้เป็นเมียของพี่ชาย (ท้าวนกเขา)
- พระเจ้าแผ่นดินทราบเรื่องก็อยากได้เมียท้าวนกเขา และได้ประกาศว่าใครเอานางมาให้ได้จะยกเมืองให้ครึ่งหนึ่ง
- งูเห่าอาสา โดยเข้าไปอยู่ในหม้อข้าว น้องชายรู้จึงเอาหม้อข้าวมาปิดฝาตั้งไฟ งูก็ตาย
- แมงมุมอาสา ไปอยู่ที่กองฟืน น้องชายรู้อีก และได้ฆ่าแมงมุมตาย

- บ้างอาสา โดยร้องเรียกนาง นางก็มาตามที่เรียก
- วันหนึ่งบังไปเที่ยวบ้านท้าวนกเขา เห็นท้าวนกเขาสานไซใบใหญ่
- ท้าวนกเขาหลอกให้บังเข้าไปอยู่ในไซ แล้วบังคับให้บังร้องเรียกเมียคืนมา
- บ้างกลัวตายจึงยอมเรียกนางคืนมาให้ ท้าวนกเขาจึงตัดลิ้นของบังเสีย

ท้าวอุทอง

- กษัตริย์เมืองไตรตรึงส์มีพระธิดารูปงามองค์หนึ่ง
- พระธิดาอยากสวยมะเขือ
- มีชายทุกคนตะขือ แสนปม ปลุกมะเขือไว้มาก เพราะปัสสาวะรดทุกวัน
- แสนปมส่งมะเขือไปถวายพระธิดา
- พระธิดาตั้งครุฑและคลอดโอรส
- กษัตริย์ประกาศหาพระธิดา โดยให้ผู้ชายหาของกินมาให้ ถ้ากุมารรับอาหารจากใคร คนนั้นก็เป็นพ่อ
- แสนปมเอาก้อนข้าวเย็นมา พระกุมารรับก้อนข้าวเย็นจากแสนปม
- กษัตริย์ให้จับแสนปม พระธิดา และกุมารออกจากเมือง
- พระอินทร์แปลงร่างเป็นวานรเอาอินทเกศมาให้ สามารถอธิษฐานขอได้ ๓ ครั้ง
- ครั้งที่ ๑ ขอให้หายเป็นปม
- ครั้งที่ ๒ เนรมิตเมือง
- ครั้งที่ ๓ ขออุทองให้พระโอรส
- แสนปมได้ครองเมือง ชื่อ พระเจ้าศิริไชยเชียงแสลง ส่วนโอรส คือพระเจ้าอุทอง

นางงาช้าง

- มีพี่น้อง ๓ คน ชื่อ รัมมะ รัมโม และรัมมัง
- พี่สองคนคิดว่าแม่รักน้องคนเล็กมากกว่าจึงหนีออกจากบ้าน แต่รัมมังตามออกมาด้วย
- ทั้งหมดดื่มนกกินเป็นอาหาร รัมมังผ่าท้องนกเอาข้าวเปลือกในท้องนกเก็บไว้
- เมื่อไปถึงทุ่งนาแห่งหนึ่ง รัมมังชวนพี่ทำนาที่นี่
- มีช้างมากินข้าวที่นา พี่ชายทั้งสองให้รัมมังไปไล่ช้าง
- ช้างเคาะงาที่มีช้างเดียวให้ ทั้งสามเอางานันกลับมากที่บ้าน
- ต่อมาเมื่อทั้งสามออกไปทำงาน เมื่อกลับมาพบว่ามีคนทำงานบ้านไว้ให้เรียบร้อยแล้ว
- วันหนึ่งทั้งสามคอยแอบดู เห็นมีผู้หญิงออกมาจากงาช้าง พี่เอางาช้างไปเผาทั้ง
- พี่ทั้งสองอยากได้นางในงาช้างเป็นเมีย แต่นางไม่สนใจ กลับไปสนใจรัมมัง
- พี่ทั้งสองออกจากบ้านไปหาหมอมาทำเสน่ห์
- พี่คนโตไปหาหมอคนหนึ่ง หมอเสกค่างควาให้ไปร้องเรียกนางที่บ้าน นางรู้จึงไปบอกรัมมัง รัมมังยัง
- หนึ่งสติก็ไล่ค่างควาจนตาย
- พี่คนที่สองไปหาหมออีกคนหนึ่ง หมอให้อาญเท้าไปใส่ในหม้อข้าวเพื่อให้กัดนาง แต่นางรู้ก่อน และ
- บอกรัมมัง

- คุ้มมั่งก่อไฟ แล้วรีบขีดฝ่าหม้อข้าวเอาไปตั้งไฟ ภูเก็ตตาย
- พี่ทั้งสองรวบรวมพรรคพวกจะมาลุดนางในนางข้าง
- นางบอกให้คุ้มมั่งไปป่าวร้องให้ข้างมาช่วย และเมื่อข้างรู้ว่าพี่ทั้งสองเองข้างไปเผาที่ยังโกรธ เข้าไล่กระต๊อบพวกที่มาลุดตายหมด

นางผมหอม

- ยายคนหนึ่งมีลูกสาว ๑ คน วันหนึ่งยายไปหาอาหารในป่าและได้กินน้ำปัสสาวะข้าง
- ยายท้อง คลอดลูกเป็นผู้หญิงชื่อ นางผมหอม
- เมื่อนางผมหอมโตขึ้นเพื่อนถูกล้อว่า “แมวสาครอยู่ดงกินหญ้า”
- นางผมหอมกับพี่สาวจึงแอบหนีแม่ไปลืบทาพ้อในป่า จนพบข้างตัวหนึ่ง
- ข้างให้ไต่จากวงไปถึงทางและจากทางไปถึงวง
- คนพี่ไต่แล้วตก ๓ ครั้ง ข้างจึงจับกิน ส่วนคนน้องไต่ได้ พ้อข้างจึงพาไปอาศัยอยู่ในถ้ำ
- วันหนึ่งนางผมหอมไปอาบน้ำ และเอาผมใส่ตลับลอยน้ำ มีชายคนหนึ่งจับได้และติดตามมาพบนางผมหอม
- ทั้งสองได้เสียกัน นางผมหอมซ่อนชายคนนั้นไว้ในถ้ำ ต่อมาเมื่อมีลูกด้วยกัน ๑ คน
- พ้อข้างกลับมาได้กลิ่นผู้ชายจึงถามนางผมหอม แต่นางผมหอมไม่ยอมรับ
- พ้อข้างไปฟังภูเขากจนหมดแรงและตาย ก่อนตายได้สั่งให้นางผมหอมเอากระดูกทำเรือ
- ระหว่างถ่อเรือกลับ นางผมหอมถูกผีเปล้าผีพงดิ่งตักน้ำ และนางผีแปลงเป็นนางผมหอมแทน
- เมื่อถึงเมือง แม่ผัวเอาอาหารมาให้กิน นางผีกินของหวานก่อนของคาว
- วันหนึ่งลูกนางผมหอมมาอาบน้ำ เห็นนางผมหอมอยู่ใต้ท่า ต่อมาจึงเอาข้าวมาให้กิน
- สามีนางผมหอมซักถามลูกจึงรู้ความจริง และจะพานางกลับมา แต่นางไม่ยอมกลับ ให้สามีนางผีเสียก่อน
- สามีหลอกนางผีไปฆ่า พันคองนางผีขาด เลือดนางผีกลายเป็นยุ้ง รัน ฐ ส่วนที่ตกลงน้ำกลายเป็นงู เวืองปลิง และทาก
- แม่ผัวเอาอาหารมารับลูกสะใภ้อีก นางผมหอมกินของคาวเสร็จแล้วค่อยกินของหวาน แม่ก็ชอบลูกสะใภ้คนนี้

นายพุทโธ

- ครอบครัวหนึ่งมีลูกชายชื่อ นายพุทโธ เป็นคนขี้เกียจมาก และชอบพูดคำว่า พุทโธ พุทโธ
- วันหนึ่งพ่อสั่งให้นายพุทโธไปหาปลา บังเอิญปลาติดเบ็ดมาตัวหนึ่งก็ลากกลับบ้านแล้วเข้านอน
- พ่อแม่กลับมาเห็นปลาติดเบ็ดวางคาอยู่จึงเข้าไปด่าตี นายพุทโธจึงสับปลาเป็นท่อนๆ เคล้าเกลือยัดใส่ไหปิดฝาแล้วเข้านอนต่อ
- ลูกเศรษฐีจะไปค้าสำเภา ถามพุทโธว่าจะฝากอะไรไปขายบ้าง พุทโธจึงฝากปลาร้าไหนั้นไปขาย
- สำเภาผ่านไปยังเมืองแห่งหนึ่ง เจ้าเมืองประชวรอยากกินปลาร้ามาก ลูกเศรษฐีจึงนำปลาร้าไปถวาย
- เจ้าเมืองให้รางวัลเป็นนางกึ่งหนึ่ง ลูกเศรษฐีนำนางมาให้พุทโธ แต่พุทโธไม่ยินดียินร้ายกับนางนั้น

- พ่อแม่เห็นว่าพุทโธซีเกียจมากจึงไล่ออกจากบ้าน พุทโธนางออกมาด้วย ระหว่างทางก็ทิ้งงาหนีไป เพราะเห็นว่าไม่มีประโยชน์
- พุทโธพบบ้านหลังหนึ่งไม่มีคนอยู่จึงเข้าไปอาศัย และต่อมาเห็นนางวางอยู่หน้าบ้านจึงนำไปเก็บไว้
- พุทโธออกไปจากบ้านกลับมาเห็นมีสำรับวางไว้ก็แปลกใจ วันต่อมาจึงแอบดู เห็นมีผู้หญิงออกมาจาก งาช้าง
- พุทโธเข้าไปหานาง แต่นางหนีเข้าไปในงาช้าง วันต่อมาจึงแอบดูอีก เมื่อเห็นนางออกมาจึงรีบหุงจาน แดกละเอียด พุทโธจึงได้นางนั้นเป็นภรรยา
- เจ้าเมืองออกล่าสัตว์ผ่านมาเห็นเมียพุทโธก็อยากได้ จึงใช้ให้พุทโธไปหาเชี้ยวเสือกกับเชี้ยวจระเข้เป็นๆ มาถวาย
- พุทโธเดินไปในป่าลึก พบเสือโคร่งตัวใหญ่ก็ร้องพุทโธๆ เสือเข้ามาถามพุทโธจึงเล่าให้ฟัง เสือกก็ถอด เชี้ยวให้
- พุทโธเดินทางต่อถึงแม่น้ำใหญ่ มีจระเข้โผล่ขึ้นมาจากน้ำถอดเชี้ยวให้ พุทโธจึงรีบกลับบ้าน
- มีหญิงงามสองคนออกมาจากเชี้ยวเสือกและเชี้ยวจระเข้ และได้เป็นเมียพุทโธอีก
- เจ้าเมืองเดินทางมาบ้านพุทโธ เห็นมีภรรยาสามคนก็อยากได้ จึงใช้ให้พุทโธไปเอาหัวใจพระกาฬมา ถวาย
- พุทโธเดินทางไปถึงภูเขาลูกหนึ่ง พบพระกาฬกำลังทำความสะอาดภูเข้ จึงเล่าเรื่องให้ฟัง
- พระกาฬบอกให้พุทโธเดินทางกลับแล้วจะนำหัวใจไปให้เอง
- ภรรยาทั้งสามให้พุทโธไปเล่าเรื่องทั้งหมดให้เจ้าเมืองฟัง เจ้าเมืองจะฆ่าพุทโธ แต่ขณะที่เจ้าเมืองสั่งให้ เพชฌฆาตนำพุทโธไปฆ่า พระกาฬก็หักคอเจ้าเมืองทันที
- ข้าราชการพยากรณ์เมืองให้พุทโธปกครอง

พรหมนกขา

- ยายหลานอยู่ด้วยกัน หลานไปดักไซ ได้ลิงตัวหนึ่งมาแกลงให้ยายกิน ยายตาไม่ตี ถามหลานว่าแกลงอะไรให้กิน หลานดูยายให้กินไปไม่ต้องถาม
- ต่อมาหลานตาย ไปเกิดเป็นไอ้ซีเกียจ มีขนยาวเหมือนลิงชื่อ เจ้าพรหมนกขา อาศัยอยู่ในวัด
- พรหมนกขา กินของเหลือจากพระเสร็จก็เททิ้ง มีเมล็ดมะเขือตกลงและงอกเป็นต้น
- พรหมนกขาซีเกียจรดน้ำจึงปัสสาวะรดต้นมะเขือ เกิดมะเขือลูกใหญ่สวยงาม
- นางสีลีนุทลูกพระยาเมืองมาเห็น จึงขอไปกินและตั้งท้อง เจ้าเมืองโกรธมาก
- เมื่อนางสีลีนุทคลอดลูก เจ้าเมืองประกาศหาพ่อ โดยให้ยื่นกล้วยให้เด็ก ถ้าเด็กรับกล้วยใครแสดงว่าคนนั้นเป็นพ่อ
- ผู้ชายในเมืองทั้งหมดมายื่นกล้วยให้ แต่เด็กไม่รับของใคร เหลือเพียงไอ้ขนยาว
- พ่อไอ้ขนยาวยื่นกล้วยให้เด็กก็วิ่งมากอด เจ้าเมืองโกรธจึงขับไล่ออกจากเมืองไป
- เจ้าพรหมนกขาพาเมียและลูกไปอยู่หัวไร่ปลายนา
- เจ้าพรหมนกขาเข้าไปโค่นต้นไม้ ปลุก พัก แพง แดง จนออกผล
- กลับมาเห็นต้นไม้ขึ้นเป็นต้นอยู่เหมือนเดิม และเห็นลิงตัวหนึ่งนั่งอยู่

- พรหมนขาจับลิงมา ลิงขอให้ปล่อยแลกกับข้อมือที่ตีให้ทำอะไรก็ได้
- พรหมนขาเอาข้อมือมาให้เมียดู และตีให้ชนหลุด ชนก็หลุดหมด เมียจึงเอาขึ้นไปเผาไฟ
- ต่อมาตีเอาบ้านเมือง บ่าวไพร่ เสนาต่างๆ
- พ่อตารูข่าวจึงมาเยี่ยม นั่งข้างมา แต่ข้างไม่กล้าเข้าเมือง ลูกเขยและลูกสาวจึงออกมาต้อนรับพ่อ

พระร่วงอรุณกุมารเมืองสวรรค์โลก

- พระยาอภัยคามณีแห่งเมืองทริภุญไชยไปบำเพ็ญศีล
- พระยาอภัยคามณีพบกับนางนาคซึ่งอาศัยอยู่ภายใต้ภูเขาที่จำศีล
- พระยาอภัยคามณีได้กับนางนาค อยู่ด้วยกัน ๗ วันและกลับเมือง
- ก่อนกลับฝากผ้ากำพลและแหวนไว้
- นางนาคตั้งครุฑ และขึ้นมากลอดลูกที่ภูเขานั้น ลูกเป็นชาย
- พรานมาพบจึงนำกุมารไปเลี้ยง
- วันหนึ่ง พระยาอภัยคามณีเกณฑ์คนมาสร้างปราสาท ปราสาทเอียงไปหากุมารที่พรานนำมาด้วย
- พระยาอภัยคามณีพบกุมาร เห็นผ้าและแหวนก็รู้ว่า เป็นลูก จึงนำมาเลี้ยง และตั้งชื่อว่าอรุณราชกุมาร
- พระยาอภัยคามณีให้เจ้าอรุณราชกุมารไปครองเมืองศรีสัตนาลัย มีนามว่า พระยาร่วง
- พระยาร่วงกับเจ้าฤทธิกุมารอนุชา ล่องสำเภาไปเมืองจีน
- พระเจ้ากรุงจีนยกพระธิดาให้
- พระยาร่วงเล่นว่าว ว่าวขาดและได้ลอยไปตกที่ปราสาทเมืองตองอู
- พระยาร่วงได้กับธิดาพระยาตองอู
- พระยาร่วงไปอาบน้ำที่กลางแก่งเมืองศรีสัตนาลัย และอันตรธานหายไป

มาณพรำยมนตร์ของหาย

- เมืองพาราณสีมีชายทุกตะมื่อชีพเที่ยวหาของป่า
- ชายทุกตะไปพบนางยักษ์ที่ถูกพระอินทร์สาปอยู่ในป่า
- นางยักษ์จับชายคนนั้นมาอยู่ในถ้ำ อยู่กินเป็นสามีภรรยา ต่อมา มีลูกชาย ๑ คน
- ชายทุกตะเล่าให้ลูกฟังว่ามีแม่เป็นยักษ์ ลูกปลักหินปิดถ้ำพาพ่อหนี
- นางยักษ์ตามมาจนถึงริมแม่น้ำ แต่ติดเขตคำสาปข้ามไปไม่ได้
- นางสอนมนต์หาของหายให้ลูก แล้วอกแตกตาย (ทำกาลกิริยา)
- มาณพใช้วิชาหาควายให้ชาวบ้านได้
- กษัตริย์รู้อัจฉริยะจึงให้มาณพมารับราชการอยู่ในวัง
- อำมาตย์คนหนึ่งอิจฉา จึงยุยงกษัตริย์ให้เอาของไปซ่อน แล้วให้มาณพพา
- มาณพรู้ แต่ไม่กล้าพูด จึงบอกเป็นปริศนา แต่พระราชาก็ไม่เข้าใจ
- มาณพบอกความจริงว่าขโมยคือพระราชากับอำมาตย์

วัดพระนอนจักรสีห์ ส่วนวันที่ ๑

- สิ่งหนึ่งมัลลิกลูกสาวเศรษฐีมาไว้ในถ้ำ และได้เป็นสามีภรรยากัน
- ภรรยาตั้งครรภ์ คลอดลูกเป็นชายชื่อ สิ่งหนพาทู
- สิ่งหนพาทูอับอายที่มีพ่อเป็นสิงห์
- สิ่งหนพาทูแอบฆ่าพ่อตาย
- แม่รู้จึงต่อว่าสิ่งหนพาทู
- สิ่งหนพาทูสำนึกได้ และสร้างพระนอนทับถ้ำของตนไว้ รวมทั้งสร้างวัดที่ต้นโพธิ์ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ได้ฆ่าพ่อ

วัดพระนอนจักรสีห์ ส่วนวันที่ ๒

- พระราชาธิดาของกษัตริย์เมืองสิงห์บุรีเลี้ยงสุนัขไว้ตัวหนึ่ง
- พระธิดาตั้งครรภ์ คนพูดกันว่าตั้งครรภ์กับสุนัข
- กษัตริย์ขับไล่พระธิดากับสุนัขออกจากเมือง
- พระธิดาคลอดบุตรเป็นชาย ชื่อ "จักรสีห์"
- กษัตริย์ให้อภัย และให้ลูกกับหลานกลับเข้าเมือง
- จักรสีห์ได้เป็นกษัตริย์ แต่ยังไม่รู้ว่าใครเป็นพ่อ
- จักรสีห์รู้ว่าสุนัขเป็นพ่อก็มีความอับอายมาก
- จักรสีห์ฆ่าพ่อสุนัขตาย
- จักรสีห์สร้างพระนอนไสยาสน์ใถ่บาบชื่อ พระนอนจักรสีห์

ไอ้ขี้เกียจ

- ไอ้ขี้เกียจปลุกมะเขือไว้ ขี้เกียจดักนํ้ารด ตอนเช้าจึงไปปลีสาวระดมะเขือ
- ลูกสาวเจ้าเมืองป่วย ผันว่าถ้าไม่ได้กินมะเขือจะตาย
- เจ้าเมืองให้เสนาประกาศว่าบ้านใครมีมะเขือให้เอามาถวาย แต่หาไม่ได้ เพราะไม่ตรงตามลักษณะที่ผัน
- พบไอ้ขี้เกียจ ไอ้ขี้เกียจบอกว่าถ้าจะให้เอามะเขือไปถวายต้องเอาคานหามไป เพราะขี้เกียจเดิน
- ลูกสาวเจ้าเมืองกินมะเขือกี้หายไข้ แล้วเกิดตั้งครรภ์ขึ้นมา
- เมื่อเด็กคลอดออกมา จึงเรียกคนมาดูว่าเด็กคนนี้เป็นลูกใคร มีคนลาว คนจีน คนเขมร มากันหมด ซึ่งคนเหล่านี้ต่างมากันเอง
- ส่วนไอ้ขี้เกียจต้องเอาคานหามา เมื่อมาถึง เด็กก็คลานมาหาไอ้ขี้เกียจ
- เจ้าเมืองเห็นว่าถ้าเอาไอ้ขี้เกียจไว้ในเมืองก็จะผลาญเงินหมด แต่เห็นว่าลูกสาวรัก จึงให้กลับไปบ้าน
- วันรุ่งขึ้นเจ้าเมืองเอากลองให้ไปหนึ่งแทนลูกสาว
- ลูกสาวแอบเข้าไปอยู่ในกลอง
- ทหารเอากลองไปให้ และสั่งให้ตีกลองวันละ ๓ ครั้ง
- แรกๆ ไอ้ขี้เกียจตีวันละ ๓ ครั้ง แต่ต่อมาขี้เกียจตี จึงตีเมื่อวันรุ่งขึ้นเป็น ๖ ครั้ง
- ต่อมาก็ตีเมื่ออีกหลายๆ วัน ตีหลายครั้งเข้ากลองทะลุ ลูกสาวเจ้าเมืองก็ออกมาจากกลอง

- เจ้าเมืองรู้ว่าลูกสาวมาอยู่กับไอ้ชู้เกียด จึงรับกลับเข้าเมืองไปทั้งสองคน เพราะไม่รู้จะทำอย่างไร
- เมืองเจ้าเมืองตาย ไอ้ชู้เกียดได้เป็นเจ้าครองเมืองแทน

ภาคเหนือ ๑๔ เรื่อง

กำพร้าวี่พัน

- มีกำพร้าวี่พันหนึ่งเที่ยวขอข้าวจากชาวบ้านทุกมื่อ
- พระยาให้ชาวบ้านบ้วนเอาข้าวติดพันไปให้กำพร้าวี่พัน กำพร้าวี่พันเอาข้าวชื้อพันมาผัดจนหอม
- ทลานคนหนึ่งขอให้ยาไปขอข้าวกำพร้าวี่พัน ยาเอาชนวน้วยวะเพศมาแลก
- กำพร้าวี่พันเอาชนวนมาเป็นบ่วง ดักได้อีเห็น เสือ ช้าง
- ช้างถอดงาให้ช้างหนึ่ง
- มีผู้หญิงออกมาจากงานช่วยทำงานบ้าน กำพร้าวี่พันแอบดู และได้นางเป็นภรรยา
- พระยารู้อ้าวก็อยากได้ภรรยาของกำพร้าวี่พัน
- พระยาทำชนไก่และควาย อีเห็นปลอมเป็นไก่และเสือปลอมเป็นควายไปชน ชนะทั้ง ๒ ครั้ง
- พระยาให้แข่งเรือ ภรรยาไปหาเชือก เชือกแปลงเป็นเรือมาแข่ง ชนเรือพระยาล่ม
- พระยาและอำมาตย์ขึ้นไปเกิดบนสวรรค์ และปรีกษาจะเอาเมียกำพร้าวี่พันอีก
- แมงป่อง จะมาต่อยเมียกำพร้าวี่พัน ผีน้อยมาบอก กำพร้าวี่พันฆ่าแมงป่องตาย
- นกเค้าแมวไปร้องเอาชนวนู แต่ถูกยิงเสียชีวิต
- บ่างมาร้องเรียกชนวนู เมียกำพร้าวี่พันเสียชีวิต
- ผีน้อยให้ชนวนูจับบ่างไว้ และให้เรียกชนวนูเมียกำพร้าวี่พันให้กลับเมืองมนุษย์
- เมียกำพร้าวี่พัน และได้ครองเมืองของพระยากับกำพร้าวี่พัน

กำพร้าวี่ดอกบัว

- อาจารย์คำกับยายทองอยู่กินด้วยกันมีลูก ๑ คน ต่อมาผัวตาย จึงตั้งชื่อลูกว่า ไอ้กำพร้าวี่
- ลูกคนหนึ่งพาไอ้กำพร้าวี่ออกดักไก่ เพื่อแลกข้าวให้แม่กิน
- วันหนึ่งมีไก่มาติดกับดักแต่หลุดไปได้ เหลือเพียงชน ไอ้กำพร้าวี่จึงเอาชนวนูมาเหน็บไว้ชายคาบ้าน
- ชนไก่หอมไปถึงพระยา
- พระยาให้ช่างชุดหลุมตรงที่ได้ชนไก่
- ไอ้กำพร้าวี่ลงหลุมไปพบนางไก่แก้ว และได้เสียกัน
- นางไก่แก้วให้สไปไอ้กำพร้าวี่
- พระยาพานางไก่แก้วไปที่บ้าน แต่เข้าไปใกล้ไม่ได้
- ไอ้กำพร้าวี่ไปตามไก่แก้ว
- พระยาให้ไอ้กำพร้าวี่ไปเอาดอกบัวเจ็ดชั้นมาให้
- ไอ้กำพร้าวี่ไปถึงวัดแห่งหนึ่ง พระบอกล่าวถ้าอยากได้ให้ไปที่สระน้ำแล้วขโมยปีกทางของนางกินรีมา

- นางกินรีอ่อนนวยทนต์พริกหาง แล้วจะไปเอาดอกบัวมาให้
- ไอ้กำพริกับเพื่อนชื่อ ไอ้ซี้ซโมย ได้ดอกบัวแล้วก็พักอยู่กับพระ
- พระขอแลกดอกบัวกับกลองที่ตีแล้วจะมีนางกินรีมาพอนรำให้ดู
- เมื่อแลกแล้วไอ้กำพริให้เพื่อนไปขโมยดอกบัวคืนมา ทำเช่นนี้ทุกครั้งที่มีคนขอแลก
- มีเมือง ๗ เมืองรวมตัวกันมาตีเมือง ไอ้กำพริสู้จนชนะ ทั้งเจ็ดเมืองยอมเป็นเมืองขึ้น
- ไอ้กำพริได้นางไก่อ้วเป็นภรรยาและครองเมืองอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

กำพริบัวทอง

- ทมาดำตัวหนึ่งถูกคนร่วมรักและตั้งท้อง
- ทมาคลอดลูกเป็นหญิงสาว ๒ คน อาศัยอยู่ในป่า
- เจ้าเมืองรู้ ให้รับนางสองคนมาเป็นเมีย
- แม่ทมาตามลูกในเมือง ลูกสาวคนโตไล่ไป
- ลูกคนที่สองเอาอาหารให้ ต่อมาก็สร้างหีบให้แม่อยู่ และเลี้ยงไว้บนหอ
- เจ้าเมืองมาเห็นถามว่าหีบอะไร นางตอบว่าหีบเงินหีบทอง
- เจ้าเมืองให้เปิดให้ดู เมื่อเปิดออกข้างในมีเงินและทองแท่ง
- นางคนน้องไปพบยักษ์และไปถูกผียักษ์แตก ยักษ์จึงให้เงินให้ทอง
- คนที่ไปหายักษ์บ้าง แต่ถูกยักษ์จับกิน

เจ้าปารามาโฆษ

- ชายคนหนึ่งไปทำไร่ เอาหมาไปเลี้ยงด้วย
- หมากินน้ำในรอยเท้าข้างแล้วตั้งท้อง
- เจ้าของเกลียดหมา จึงปล่อยทิ้งไว้ได้ฤๅน จะให้เสือมากิน
- หมาหนีไปอยู่ผาสามเสา คลอดลูกเป็นหญิง ๒ คน
- พราณมาพบจึงไปแจ้งเจ้าเมืองคือ เจ้าปารามาโฆษ
- เจ้าเมืองยกทัพไปเอานางมา คนโตยินดีแต่คนเล็กไม่ยอมมาง่าย ๆ
- แม่หมาตามกลิ่นลูกถึงในเมือง
- แม่หมาไปหาลูกคนโตก็ถูกทุบตี
- ไปหาลูกคนเล็ก ลูกเลี้ยงดูอย่างดี
- ลูกคนเล็กขอเจ้าเมืองทำกลอง เอาแม่มาใส่ไว้ให้อาหารและสักการบูชาทุกวัน
- เจ้าเมืองขอดูในกลอง พบทองคำอยู่มากมาย
- เจ้าเมืองให้นางไปเอาทองคำอีก
- นางเข้าป่าไปเจอผีเสื้อห้วย และบังเอิญทำผีเสื้อห้วยแตก
- ผีเสื้อห้วยดีใจให้เงินทองตอบแทน นางเอาไปสร้างศาลทำบุญให้แม่
- พี่สาวไปบ้าง แต่ถูกผีเสื้อห้วยจับกิน

ท้าววู

- สาวสองคนไปไร่เห็นมะม่วงสุกเต็มต้น จึงพูดว่า ถ้ามีคนเป็นมะม่วงให้จะเอาเป็นผัว
- ท้าววูได้ยินจึงใช้ทางพาดมะม่วงให้
- สองสาวเก็บมะม่วงได้มากก็แอบกลับบ้าน
- งูตามไปขดอยู่ในรังไข่ไก่
- พ่ออยากกินไข่ให้ลูกสาวไปเอามา
- ลูกคนโตและคนกลางเอามาไม่ได้ ส่วนลูกคนเล็กไปเอามาได้
- งูทวงสัญญา แต่ที่สาวสองคนไม่ยอมแต่ง น้องคนสุดท้องจึงยอมแต่ง
- กลางคืน งูลอกคราบเป็นชายหนุ่มรูปร่างงาม
- พี่สาวอยากได้จึงให้คนหางูมานอนด้วย จึงถูกงูกิน
- เชือกมัดงูขาดไปติดเร็วไ้ก่าพรั้า ไ้ก่าพรั้าจึงแล่ท้องงูออกมา พี่สาวจึงไม่ตาย และได้เป็นเมียไ้ก่าพรั้า
- ท้าววูบอกเมียให้ยืมริมตลิ่งแล้วร้องว่า “เงือกแพ้งูๆ” ปรากฏว่ามีเงินทองเต็มไปหมด
- พี่สาวอยากได้บ้าง แต่พูดว่า “งูแพ้งูๆ” ท้าววูจึงถูกเงือกกินตาย
- น้องสาวเก็บกระดูกมาทำคราดกวาดบ้าน เมื่อกวาดมีแต่เงินทอง
- พี่สาวออกมากวาดบ้าง กลับมีแต่ขี้หมูขี้หมา พี่สาวจึงโยนทิ้ง
- น้องสาวไปเก็บมาทำหวี เมื่อหวีแล้วมีเงินมีทอง
- พี่สาวเอาไปหวีบ้าง กลับมีแต่เหาตกลงมา พี่สาวจึงโยนหวีทิ้ง
- น้องสาวไปเอามาทำไม้จิ้มฟัน มีเงินทองตกลงมา
- พี่สาวเอาไปจิ้ม กลับมีแต่ขี้ฟัน จึงไม้จิ้มฟันเอาไปโยนทิ้งในกองไฟ

ท้าวเต่า

- หญิงคนหนึ่งมีลูกเป็นเต่าพูดได้
- เต่าให้แม่พาไปถางไร่ พอปลอดคน เต่าถอดร่างเป็นคนและรูดโบมะขามบ่อมเสกเป็นคนมาถางไร่จนเสร็จ
- เมื่อตอนเผาไร่ก็ทำอย่างเดียวกันอีก
- เต่าปลุกข้าวจนงามดี และปลุกแดงไว้ ๓ ลูก
- เต่าห้ามแม่เอาแดงไปกิน
- เมื่อแดงสุก เต่าให้แม่เอาแดงไปแลกลูกสาวพระยา
- แม่ไปขอตามที่เต่าบอก แต่ถูกพระยาไล่ แม่ทิ้งแดงไว้และรีบกลับมา
- พระยาผ่าแดงเห็นมีเงินมีทองเต็มไปหมด จึงยกลูกสาวให้
- พระยามีลูกสาว ๗ คน คนที่ ๑ - ๖ ไม่ยอมแต่ง
- ลูกคนที่ ๗ ยอมรับเต่าเป็นสามี
- พระยาให้เต่าสร้างสะพานเงินสะพานทอง และสร้างเมือง ท้าวเต่าทำคืนเดียวจนเสร็จ
- เต่าได้แต่งงานกับลูกสาวพระยา

- กลางคืนท้าวเต่าตอดกระดองไว้ เมียเอากะดองไปเผาไฟ
- นางทั้งหกเห็นท้าวเต่าก็ชอบ ให้พระยาไปหาเต่ามาให้บ้าง แต่ก็ได้เพียงเต่าธรรมดา

ท้าวหุด

- ไอ้หุดเป็นลูกกำพร้า มีหุดปานเต็มตัว
- ไอ้หุดปลุกแดงไว้
- ลูกพระยาอยากกิน จึงให้นางสนมไปเอามาให้กิน
- ลูกพระยาตั้งครรภ์ คลอดลูกเป็นชายและไม่ยอมกินข้าว
- พระยาประกาศว่าใครป้อนข้าวหลานได้ จะให้แต่งงานกับธิดา
- ไอ้หุดป้อนข้าวได้ และได้แต่งงานกับลูกพระยา
- พระยาลอยแพไอ้หุดกับธิดา
- ไอ้หุดสร้างบ้าน และไปถางหญ้า พบลิงตีฆ้องอยู่
- เมื่อลิงตีฆ้อง หญ้าที่ถางก็กลับมาเหมือนเดิม
- ไอ้หุดจับลิง ลิงให้ฆ้องไอ้หุด
- เมื่อตีฆ้องหุดตามตัวก็หายหมด
- เมื่อกลับบ้านเล่าให้เมียฟัง เมียไม่เชื่อ จึงตีฆ้องให้หุดกลับมาอีก เมียจึงเชื่อ
- ไอ้หุดพิสูจน์ให้ดู พระยาจึงเชื่อ และให้ครองเมืองแทน

นางไข่ฟ้า (หมาเก้าหาง)

- ชายคนหนึ่งมีพ่อกำลังจะตาย พ่อสั่งว่าถ้าพ่อตายให้ลากหัวพ่อไป ถ้าค้างที่ไหนให้ทำไรที่นั่น
- นางไข่ฟ้าแปลงร่างเป็นไข่มายู่ที่บ้าน และออกมาทำงานบ้านให้โดยไม่ให้เขารู้
- ชายแอบดู แล้วทูปไข่ทั้ง จึงได้นางไข่ฟ้ามาเป็นเมีย
- เจ้าเมืองอยากได้นางไข่ฟ้าเป็นเมีย
- เจ้าเมืองแก่งทำอาหารคาวให้ชายหนุ่มกิน
- นางไข่ฟ้าหนีกลับไปเมืองของนาง
- ชายหนุ่มติดตามโดยมีหมาเก้าหางช่วย และได้นางกลับมาในที่สุด

นางผมหอม

- แม่ม่ายปลุกข้าวไว้ในไร่ มีข้างหนึ่งตัวมาแอบกิน
- นางออกตามรอยเท้าข้าง เพื่อไปฆ่าข้าง
- นางกินน้ำที่อยู่ในรอยเท้าข้าง
- นางกลับบ้านและตั้งครรภ์ คลอดลูกเป็นหญิง ๒ คน ชื่อ ผมหอมและหนู
- เมื่อโตขึ้น นางทั้งสองถูกเพื่อนล้อ
- นางทั้งสองออกตามหาพ่อ และได้พบพญาข้าง
- นางหนูถูกพญาข้างจับกิน ส่วนนางผมหอมข้างปลุกเรือนให้อยู่

- เมื่อโตขึ้น นางผมหอมตัดผมใส่ขันเพื่อเสียดูครอง
- พระยามาอาบน้ำและพบขันมีผมกลิ่นหอม จึงออกตามหาเจ้าของ
- พระยาอยู่กับนางผมหอมโดยที่พญาข้างไม่รู้ จนนางคลอดลูก
- วันหนึ่งข้างไม่อยู่ พระยาพานางและลูกหนีไปบนภูเขาสูง ข้างมาตามและอกแตกตาย
- พระยาพานางผมหอมและลูกล่องเรือกลับ
- ระหว่างทางนางยักษ์ปลักนางผมหอมตกน้ำ และแปลงเป็นนางผมหอม
- ยักษ์ปลอมกินแต่อาหารคาว และไม่ยอมให้ลูกกินนม
- เมื่อโตขึ้น ลูกมาเล่นน้ำและพบนางผมหอม
- นางผมหอมเอาผมมัดติดคอตะไคร้ เมื่อพระยามาถอนก็พบนางผมหอม
- พระยาพานางเข้าบ้าน เอาอาหารให้นางกิน นางกินแต่ของหวาน
- พระยารู้ว่านางยักษ์ปลอมตัวมาจึงให้ทหารเอานางยักษ์ไปฆ่า

นางมะพร้าว

- พระเอกเป็นเทวบุตรลงมาเกิดเป็นลูกพรานปลา
- พระเอกเตือนพ่อแม่ไม่ให้ฆ่าสัตว์ พ่อแม่โกรธไล่ออกจากบ้าน
- พระอินทร์เอายาทิพย์มาให้ และได้ใช้ยาทิพย์ช่วยลิงตายให้ฟื้น
- พระเอกไปเรียนวิชากับฤๅษี ฤๅษีขอลิงไว้
- พบลูกมะพร้าวสวย นึกถึงลิง ลิงจึงมาขึ้นเอาลูกมะพร้าวนั้นให้
- พระเอกจะข้ามมหาสมุทรพบเงือก เงือกพาข้ามไป (หลังจากที่เงือกรบแพ้)
- พระเอกได้ยีนนกพูดถึงนางในลูกมะพร้าว
- พระเอกทูลลูกมะพร้าวเห็นนางอยู่ข้างในและได้นางเป็นเมีย
- ยักษ์มาขโมยเมียไป
- พระอินทร์ลงมาอมม้า และคาถาเนรมิตของต่างๆ ให้
- พระเอกตามไปรบกับยักษ์และชนะ ยักษ์ยกลูกสาวให้
- พระเอกเดินทางต่อไปพบนางนงมาเล่นน้ำ
- พระเอกได้นางนงคนสุดท้ายต้องเป็นเมีย

นางลูกข้าง

- ผู้หญิงคนหนึ่งกินน้ำในรอยเท้าข้าง และตั้งท้อง คลอดลูกออกมาเป็นผู้หญิง
- ลูกสาวออกไปตามหาพ่อกับเพื่อนอีกคนหนึ่ง
- ทั้งสองพบพระยาข้าง และเด็กไม่กลัวพระยาข้าง
- พระยาข้างบอกว่า ถ้าเป็นลูกตนให้โตขึ้นบนนางข้างได้
- ลูกสาวโตได้ เพื่อนโตไม่ได้
- พระยาข้างเอาก่อนหินสร้างเป็นปราสาทให้ลูกสาวอยู่
- ลูกสาวข้างได้กับชายที่มาล่าสัตว์ และหนีไปด้วยกัน

- พระยาช้างเสียใจจนอกแตกตาย
- ลูกสาวกลับมาทำศพพ่อ ศพช้างกลายเป็นท่อนเงินท่อนทอง
- ลูกสาวกับสามีเอาเงินทองและงาช้างกลับไป ต่อมาก็ได้เป็นเจ้าของเมือง

นางสิบสอง

- ครอบครัวหนึ่งมีลูกสิบสองคนทำให้เลี้ยงไม่ไหว จึงเอาลูกไปปล่อยในป่า
- นางทั้งสิบสองเดินไปพบบ้านยักษ์ ได้เข้าไปขโมยน้ำอ้อยน้ำตาลกินหมด
- นางยักษ์กลับมา นางทั้งสิบสองจึงเข้าไปหลบที่ปากช้าง นางยักษ์มาถามช้าง ช้างตอบว่าไม่รู้
- นางทั้งสิบสองเดินต่อไปจนถึงบ้านยักษ์ที่กำลังมีงานแห่ช้างแห่ม้า มีเสนารมวังกำลังตักน้ำอยู่
- นางยักษ์มาตามผิวของนางคือ ท้าวสุธน
- ท้าวสุธนเห็นนางทั้งสิบสองก็อยากได้นางเป็นเมีย และได้สร้างบ้านให้คนละหลัง
- นางยักษ์คิดแกล้งนางสิบสอง โดยเอาข้าวกรอบๆ ไปวางไว้บนที่นอนผิว พอท้าวสุธนพลิกตัวเกิดเสียงดังก็โทษว่ากระดูกหัก ต้องกินลูกตานางสิบสอง
- นางทั้งสิบสองถูกควักดวงตาทั้งสองข้าง ยกเว้นน้องคนสุดท้ายที่ถูกควักข้างเดียว
- ต่อมานางสิบสองตั้งครุฑ คลอดลูกออกมาก็ย่างกินหมด เหลือเพียงลูกนางคนสุดท้ายชื่อ โอรส
- นางยักษ์มีลูกสาวชื่อ เมรี
- นางยักษ์ออกอุบายฆ่าท้าวโอรส โดยหลอกท้าวโอรสให้ไปแต่งงานกับนางเมรี
- ท้าวโอรสเหาะไปถึงบ้านยักษ์ซึ่งกำลังมีพิธีแต่งงาน และกินเหล้ากัน
- ท้าวโอรสชวนนางเมรีไปชมสวน พบลูกตาของนางสิบสอง
- ท้าวโอรสหลอกให้นางเมรีกินเหล้าจนเมาแล้วเด็ดเอามะม่วงหาวมะนาวโห่และลูกตาซึ่งมีกลับบ้าน
- นางเมรีร้องให้ตามหาผิวไปพบตะกวดตัวหนึ่ง ตะกวดอาสาพาไปโดยให้เกาะหลังไป
- ตะกวดผายลมทำให้นางเมรีตกลงมา และพบกับท้าวโอรสจึงได้อยู่ด้วยกัน

พระสุธน

- พรานใช้ขวานคาบาศจับนางกินรีคนที่ ๗ ซึ่งเป็นน้องคนสุดท้าย
- พรานนำนางมโนราห์มาถวายพระสุธน
- พระสุธนออกไปรบ
- โทรทหายว่าต้องฆ่านางมโนราห์เพื่อไม่ให้มีศึก
- นางมโนราห์ขอพ้อนร่าก่อนตาย
- นางมโนราห์บินหนีกลับไปเมืองของตน และฝากของไว้กับฤๅษี
- พระสุธนออกตามหานางมโนราห์
- พระสุธนเกาะนกหัสดีลิงค์ไปถึงเมืองนางมโนราห์
- พระสุธนเอาแหวนใส่หมอน้ำอาบของนางมโนราห์ แหวนเข้าสวมมือนางมโนราห์
- พ่อนางมโนราห์ให้พระสุธนชี้ตัวนางมโนราห์ โดยมีแค่นี้ไผ่ปล่นกับของพี่ๆ ทั้ง ๖
- พระอินทร์แปลงเป็นแมลงวันมาจับนิ้วนางมโนราห์

- พ่อนางมโนห์ราให้ทดสอบยิงธนู
- พระสุธนยิงได้
- พระสุธนกับนางมโนห์ราได้อยู่ด้วยกัน

ไอ้ลูกช้าง

- แม่ม่ายไปทำนาในที่กันดารน้ำ และได้กินน้ำในรอยเท้าช้าง
- แม่ม่ายตั้งท้อง คลอดลูกเป็นชายชื่อ ไอ้ลูกช้าง
- เมื่อไอ้ลูกช้างโตขึ้นได้เดินทางกับแม่เพื่อไปหาพ่อ
- มียักษ์จะกินแม่ ไอ้ลูกช้างจับผมยักษ์จะฟัน
- ยักษ์ร้องขอชีวิต และให้นำเต่าวิเศษใส่น้ำกินแล้วจะมีกำลังมาก
- ไอ้ลูกช้างกับแม่กลับบ้าน
- ไอ้ลูกช้างเอาต้นตาลขึ้นไปร่อนอากาศให้เด็กเลี้ยงควายดูแลกข้าว
- เจ้าเมืองรู้ ให้แสดงให้ดู ถ้าทำได้จะยกเมืองให้ครึ่งหนึ่ง
- ไอ้ลูกช้างทำได้ แต่ไม่เอาเมือง ขอฝากแม่ไว้ เจ้าเมืองชอบแม่
- ไอ้ลูกช้างลาไปตามหาพ่อต่อ
- พบไอ้ไม้ไผ่ทำร้อยกอกและไอ้ไม้ไผ่ทำร้อยเกวียนรบกัน ไอ้ลูกช้างชนะและได้เป็นเพื่อนกัน
- รบกับจิ้งหรีดตัวใหญ่ชนะ
- รบกับยักษ์ จะเอาไฟมาย่างจิ้งหรีด ผลคือชนะยักษ์และได้ไม้เท้าวิเศษ
- เดินทางไปพบกับเมืองร้าง และมีกลองใหญ่ เมื่อเปิดกลองดู ปรากฏว่ามีผู้หญิงอยู่ข้างใน
- ไอ้ลูกช้างปราบงูที่มากินคนในเมือง และช่วยเหล่าห้องงูเอาคนออกมาได้หมด
- เจ้าเมืองยกลูกสาวให้ และให้ไอ้ลูกช้างครองเมืองต่อไป

ภาคอีสาน ๒๓ เรื่อง

กำพร้าผีน้อย

- กำพร้าคนหนึ่งจับช้างได้ ช้างถอดงาให้ช้างหนึ่ง
- ต่อมาจับเสือ อีเห็น พญาสูง ผีน้อยได้ ทั้งหมดยอมเป็นลูกน้อง
- ในางช้าง มีหญิงสาวออกมาช่วยทำงานบ้าน
- กำพร้าผีน้อยทวงงาช้าง และได้หญิงนั้นมาเป็นภรรยา (นางสีดา)
- เจ้าเมืองอยากได้นางสีดาเป็นภรรยา
- เจ้าเมืองทำพนันแข่งขันต่างๆ สัตว์ที่กำพร้าช่วยไว้ ออกมาช่วยท้าวกำพร้า จนชนะเจ้าเมืองทั้งหมด
- เจ้าเมืองตาย
- เจ้าเมืองให้บั้งร้องเรียกวิญญาณ นางสีดา ร้องถึง ๓ ครั้ง นางจึงตาย
- ผีน้อยที่ท้าวกำพร้าจับได้มาช่วย จับบั้งให้ร้องเรียกวิญญาณนางสีดาคืน

- ท้าวกำพำหลอกตัดลิ้นบ้างที่ใช้เรียกวินญาณ
- ท้าวกำพำกับนางสีดาได้ปกครองเมือง

กำพลอยบุญมี

- ลูกกำพำคนหนึ่ง ชาวบ้านตั้งชื่อให้ว่า “กำพลอย” มีอาชีพขุดหาน้ำเลี้ยงชีวิต
- ชาวบ้านจัดหาข้าวของเครื่องใช้และเมล็ดพันธุ์ต่างๆ ให้กำพลอยไปอยู่กลางป่าข้างหนองน้ำ
- กำพลอยเอาเมล็ดพันธุ์ที่ปลูกไว้จนเกิดงอกงาม
- มีช้างมากินน้ำ เทียบข้าวที่ปลูกไว้ ท้าวกำพลอยยิ่งถูกช้าง ช้างล้มงาแทงดินหัก แล้วหนีเข้าไป
- ท้าวกำพลอยเองช้างมาไว้ในกระท่อม
- ในงาช้างมีสาวงามอาศัยอยู่และออกมาทำกับข้าว เวลาท้าวกำพลอยไม่อยู่
- ท้าวกำพลอยแอบดู เห็นผู้หญิงออกมาจากงาช้างจึงเข้าไปกอดและได้เป็นสามีภรรยา
- ชาวบ้านมาคิดว่าท้าวกำพลอยตายหรือยัง และเห็นเมียคนงามของท้าวกำพลอย เรื่องได้ยื่นไปถึงพระยา
- พระยาทำชนไก่ พระอินทร์ให้แหวนวิเศษแก่นางงา นางอธิษฐานขอแรงคอตองไปตีกับไก่พระยา ไก่พระยาแพ้
- พระยาทำชนควาย นางงาขอช้างน้ำมาชน ควายพระยาแพ้
- พระยาให้ท้าวกำพลอยไปดูว่าพ่อแม่ของพระยาที่ตายแล้วอยู่กินอย่างไร
- นางงาให้ก่อกองฟอนให้ท้าวกำพำร้านอน เอาผ้าขาวคลุมแล้วจุดไฟ จากนั้นเมียแหว่งแหวน ท้าวกำพลอยก็ลอบกลับไปบ้าน
- ผ่านไป ๓ วันท้าวกำพลอยไปบอกพระยาว่าพ่อแม่พระยาอยู่ปราสาททองคำใหญ่โต
- พระยาอยากไปเห็นจึงให้ก่อกองไฟ แล้วพาลูกเมียนอนบนกองไฟเอาผ้าขาวคลุม แล้วให้จุดไฟ
- พระยาตายหมดทั้งครอบครัว
- เสนาอำมาตย์และไพร่พลวงเสี้ยมพวงมาลัยหาคคนเป็นพระยาแทน
- พวงมาลัยลอบไปที่กระท่อมท้าวกำพลอย ท้าวเมืองจึงเชิญท้าวกำพลอยและเมียเข้าเมืองมาครองเมืองต่อไป

แก้วกำพำ

- แก้วกำพำเป็นลูกกำพำอาศัยอยู่กับย่า
- วันหนึ่งจะไปดักนกจึงมาขอไหมขอด้ายยาไปฝั้นบ่วง แต่ย่าไม่มีให้ มีแต่หมอยเส้นยาวให้ไป
- แก้วกำพำเอาขนนั้นไปทำบ่วงดักนก ครั้งแรกได้ไก่ฟ้า ครั้งที่ ๒ ได้โคใหญ่ (โคสุภราช) ครั้งที่ ๓ ได้ควาย ครั้งที่ ๔ ได้ผีน้อย ทั้งหมดขอให้แก้วกำพำปล่อยไป เขาก็ปล่อยไปหมด
- ครั้งที่ ๕ ดักได้นางฟ้า แก้วกำพำจึงพานางกลับมาเป็นภรรยา
- ความงามของนางเลื่องลือไปถึงหูพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินอยากได้นาง และขอนางจากแก้วกำพำ แต่แก้วกำพำไม่ยกให้
- พระเจ้าแผ่นดินทำพินชนไก่ ชนวัว ชนควาย แก้วกำพำไปขอให้สัตว์ที่เขาเคยปล่อยมาช่วย จนชนะ
- พระเจ้าแผ่นดินทำชนช้าง แก้วกำพำไปขอแรงช้างนำมังกาฬมาช่วย ได้ชัยชนะอีก

- พระเจ้าแผ่นดินยอมแพ้ไม่เอานาง แต่ก็กินไม่ได้นอนไม่หลับคิดถึงนางทุกวัน
- บุโรหิตคนหนึ่งแนะนำวิธีให้ได้นาง โดยให้พราหมณ์ที่ขมังเวทย์เรียกนกอุลออไปร้องให้แก้วกำพร้าว้าย
- ฝ้ายรู้เรื่องจึงพาให้แก้วกำพร้าว้ายขึ้นมา
- พระเจ้าแผ่นดินให้บุโรหิตปล่อยนกอุลออใหม่ แต่ฝ้ายคอยป้องกันไว้ ทำให้นกตกลงมา
- ฝ้ายแกล้งแสดงตนเป็นเกลอกับนกอุลออแล้วมอมเหล่า หลอกตัดลิ้นนกอุลออ ตั้งแต่นั้นมานกอุลออก็ไม่มีลิ้นอีก

ไก่อแก้วหอมชู

- ท้าวกำพร้าว้าเป็นชายยากจนอาศัยอยู่กับยายที่ชานเมือง
- ชายคนหนึ่งชวนท้าวกำพร้าว้าไปต่อไก่อปา เอามาแลกข้าวกิน
- วันหนึ่งท้าวกำพร้าว้าต่อได้ไก่อขาว แต่ไก่อหลุดหนีไป ได้มาแต่ขนหาง
- ขนไก่อส่งกลิ่นหอมไปถึงเมืองจางตุ่ม
- พระราชาให้มาสืบถามเรื่องจนพบยายกำพร้าว้า
- พระราชาให้บุตรตามไก่อจนเป็นสระใหญ่
- พระยาให้ท้าวกำพร้าว้าลงไปตามไก่อ
- เมื่อลงไปถึงเมืองบาดาล พบนางสีดาลูกสาวเจ้าเมืองบาดาล
- ยายกำพร้าว้าได้แต่งงานกับนางสีดา
- ยายกำพร้าว้าพานางสีดาขึ้นยนต์กลับเมืองมนุษย์
- ยายกำพร้าว้าไปเอาของที่นางสีดาสืมไว้ นางสีดานั่งบนยนต์จึงถูกชักขึ้นไป
- เจ้าเมืองบาดาลช่วยพายายกำพร้าว้ากลับขึ้นไปเมืองมนุษย์ แต่ยังคงอยู่ห่างเมืองจางตุ่มมาก
- ทหารเผ่ายนต์พานางสีดาไปถวายพระราชา พระราชาขอภิเษกนางเป็นมเหสี
- นางขอเวลา 3 ปี และขออยู่ปราสาทอยู่ต่างหาก ประสาทนี้คือ ปราสาทกุสิดา
- ท้าวกำพร้าว้าผจญภัยผ่านดินแดนต่างๆ จนมาพบนางสีดา และได้อยู่ด้วยกัน

ขุนหึ่ง

- ขุนเทืองไปเที่ยวป่าพบลูกสาวพญานาคชื่อ แอ็กไค้
- ขุนหึ่งลงไปอยู่กับนางแอ็กไค้ในเมืองบาดาล ๒ ปี
- นางบุสดี (ราชินี) ให้ผีต่างๆ ไปตามขุนเทืองกลับมา
- ก่อนกลับ นางแอ็กไค้ล้วงเอาลูกในท้องห่อใบตองให้ขุนเทืองเอาไปเลี้ยง
- นางบุสดีไม่พอใจ หาเรื่องทำร้ายเด็กต่างๆ นานา
- ขุนเทืองให้เอาลูกคือ ขุนหึ่ง ไปปล่อยป่า มีสัตว์ต่างคอยช่วยดูแล
- ขุนหึ่งไปเยี่ยมแม่ที่เมืองบาดาล
- ขุนหึ่งได้ของขวัญวิเศษ ๓ อย่างจากปู่ (ตา) คือ หม้อทองแดง ดาบ และของง้าว
- ขุนหึ่งจากของง้าวไปหยุดที่เมืองศรีสัตตนาคนหุต
- ขุนหึ่งเคาะหม้อ มีผู้หญิงออกมา ๒ คน ขุนหึ่งอภิเษกนางทั้งสองเป็นมเหสี และได้ครองเมืองนั้น

- ขุนหญิงไปเที่ยวป่า ได้นางชะนี อยู่กัน ๓ ปี มีลูกกับนางชะนี คือ อำคาหรืออุแก้ว
- ขุนหญิงกลับเมือง
- ขุนหญิงให้ขบวนแห่ไปรับนางชะนี แต่เมเหสีทั้งสองเอาหามาใส่ นางชะนีจึงหลบไปอยู่ป่า
- ขุนหญิงไม่สบาย ใช้อำคาไปเอายาที่นางชะนี แต่นางชะนีให้มานิดเดียว เพราะยังโกรธ
- ขุนหญิงป่วยอีกจึงให้อำคาไปเอายามาอีก แต่นางชะนีตายแล้ว
- ขุนหญิงตาย ท้าวอำคาได้ครองเมืองต่อมา

ท้าวกาละเกต

- ที่เมืองพาราณสี มีเจ้าเมืองชื่อ ท้าวสุริวงษ์ มีโอรส ๑ องค์ชื่อ กาละเกต
- ท้าวสุริวงษ์มีม้าวพิเศษตัวหนึ่ง และสั่งให้กาละเกตอย่าเข้าใกล้ม้า
- วันหนึ่งท้าวสุริวงษ์ไม่อยู่ กาละเกตแอบขี่ม้าเหาะออกจากเมืองไปยังป่าหิมพานต์
- กาละเกตพบนางมาลีจันทร์ ธิดาเจ้าเมืองอยู่ในสวน เกิดชอบพอกัน และได้ลักลอบพบปะกันอยู่เสมอๆ
- เจ้าเมืองสังเกตเห็นพระธิดาผิดปกติจึงให้คนสอดดู เห็นกาละเกตแอบขี่ม้าไปหานาง
- เจ้าเมืองให้อำมาตย์ทำยนต์ดัก กาละเกตถูกครยนต์ปักอกขาดใจตาย
- นางมาลีจันทร์นำศพกาละเกตใส่เปลลอยน้ำ
- ฤๅษีตนหนึ่งมาพบเข้าจึงชุบชีวิตกาละเกต
- กาละเกตเรียนวิชากับฤๅษีจนแก่กล้าแล้วกลับมาหานางมาลีจันทร์
- กาละเกตรบกับท้าวพินนิต ท้าวพินนิตแพ้ กาละเกตได้ครองเมืองแทนอย่างร่มเย็นเป็นสุข
- กาละเกตพานางมาลีจันทร์กลับไปหาพ่อแม่ ระหว่างทางพบพวักษ์ยักษ์จึงรบกัน
- พวักษ์ยักษ์แพ้บารมียอมเป็นทาส
- ระหว่างเดินทางเข้าไปในป่าใหญ่ มีกษัตริย์กาละเกตไปเป็นสามี
- นางมาลีจันทร์กับม้าออกตามหากาละเกต พบนางยักษ์เฒ่า นางยักษ์เลี้ยงนางมาลีจันทร์ไว้เป็นลูก ส่วนม้าอยู่กับฤๅษี
- กษัตริย์มาเฝ้าฤๅษีทราบข่าวนางมาลีจันทร์และม้าจึงไปบอกท้าวกาละเกต
- กาละเกตกลับมาพานางมาลีจันทร์กลับเมือง

ท้าวคันทนาม

- พระอินทร์แปลงเป็นช้างมาเหยียบนาของสาวที่นทีกคนหนึ่ง
- นางโกรธและออกติดตามสัตว์ที่มาทำลายข้าว
- ระหว่างทาง นางได้กินน้ำในรอยช้าง และตั้งครรรค์
- คลอดลูกเป็นชายชื่อ คันทนาม
- เมื่อคันทนามอายุ ๗ ปี ได้ปราบยักษ์เฝ้าสมบัติ
- เจ้าเมืองอยากได้เป็นลูกเขย จึงให้คันทนามมาอยู่ที่วัง และยกลูกสาวให้
- ท้าวคันทนามออกตามหาพ่อ ได้เพื่อน ๒ คนคือ ชายลากไม้ร้อยยกกับชายลากเกวียนร้อยเล่ม
- ท้าวคันทนามได้ไม้เท้าวิเศษโค่นซัดตายปลายซี้เป็น

- เดินทางถึงเมืองร้าง พบเจ้าหญิงที่ซ่อนในกลอง
- ท้าวคันทนามปราบยักษ์ชูงวงที่มากินคนที่เมืองนี้ได้
- ท้าวคันทนามเอาไม้ชี้ชาวเมืองให้ฟื้นขึ้นมา
- เดินทางต่อ ปราบเมืองต่างๆ ได้ แต่ไม่ได้พบพ่อ
- ได้ครองเมืองจำปาศักดิ์

ท้าวเต๋าคำ

- นางกองเพียรลูกยาจำสวน ซ่อนใต้เต๋จากน้ำ
- เต๋าคำเขี่ยที่ห้องนางกองเพียรจนเลือดซึม นางโยนเต๋าทิ้งน้ำ
- นางกองเพียรตั้งครุฑ คลอดลูกเป็นเต๋าคำ
- นางกองเพียรกับยาจำสวนจะเอาเต๋าทิ้ง แต่เต๋าทูตขอให้เลี้ยงไว้
- เต๋าทูตให้ย้ายไปซื้อแคนมา และเป่าได้ไพเราะมาก
- เต๋าค่อยแม่และยายปลูกแตง
- แตงของเต๋าคำเป็นเงินและทอง
- เต๋าคำให้เอาแตงใส่ตะกร้าไปขอลูกสาวกษัตริย์ ๑ ใน ๗ นาง
- ธิดาคนที่ ๗ คือนางไกรสรยอมแต่งงานกับเต๋าคำ
- เต๋าคำถอดรูปมาลองใจนางไกรสร
- นางไกรสรพบกระดองเต๋าคำและเอาไปเผาทิ้ง
- เต๋าคำแรมที่ปราสาท
- พี่สาวทั้ง ๖ อยากได้น้องเขยมาเป็นสามี และได้ไปเอาเต๋าคำจริงๆ มานอนนอกด
- เต๋าคำกับนางไกรสรได้ครองเมืองต่อมา

ท้าวสีหน

- ท้าวสีหน ตอนประสูติมีธนูออกมาด้วย
- นายพรานช่วยพญานาคปราบผีเสื้อที่จับลูกสาวไป
- นายพรานเห็นกินรีมาเล่นน้ำ จึงถามวิธีจับจากฤๅษี
- นายพรานไปขอบ่วงบาศจากพญานาคเพื่อนำมาจับนางมโนราไปมาถวายท้าวสีหน
- บ้านเมืองเกิดโจรภัย ท้าวสีหนไปปราบโจร
- กษัตริย์พ่อท้าวสีหนฝันร้าย
- หมอโหรให้ทำพิธีกรรมสังเวชนางมโนรา
- นางมโนราหนีกลับเมือง
- ท้าวสีหนออกตามหานางมโนรา
- ฤๅษีบอกความที่นางมโนราฝากไว้ รวมทั้งให้แหวน
- เมื่อไปถึงภูเงิน ถูกพระเจ้าหลวงทดลองศาสตราศิลป์ต่างๆ ท้าวสีหนผ่านการทดสอบ
- สุดท้ายให้ท้าวสีหนเลือกนางทั้ง ๗ ท้าวสีหนเลือกได้ถูก

- พระเจ้าหลวงอภิเชกท้าวสีทนให้อยู่เมืองภูเงิน
- ต่อมา ท้าวสีทนลากลับเมืองของตนเองพร้อมนางมโนรา

ท้าวหุดดิ่ง

- ท้าวหุดดิ่งมีอาชีพขอทาน ปลุกแต่งไว้ต้นหนึ่งและจะปัสสาวะรดต้นแต่งทุกวัน
- เจ้าเมืองกับพระธิดามาเห็นเข้าจะขอซื้อ แต่ท้าวหุดดิ่งไม่ขาย
- พระยาขู่จะฆ่า ท้าวหุดดิ่งจึงให้ไป
- พระธิดากินแต่งเข้าไปและตั้งครรรค์ คลอดโอรส
- พระราชาหาบิดาให้พระนัดดา โดยให้ชายน่ากลัวมาให้เด็กกิน
- เด็กไม่รับกลัวจากใคร รับแต่ของท้าวหุดดิ่ง
- พระราชาอับอาย ไล่ท้าวหุดดิ่ง พระธิดาและพระนัดดาออกจากเมือง
- ท้าวหุดดิ่งพายเรือมาถึงชายหาดแห่งหนึ่ง และไปตัดโค่นไม้มาสร้างบ้าน
- วันรุ่งขึ้นไม้ทุกต้นกลับเป็นเหมือนเดิม
- ท้าวหุดดิ่งแอบข่มขู่ และจับลิงเผือกตัวการพร้อมข่มขู่ไปใหญ่ได้
- ลิงเผือกขอชีวิต และจะมอบข่มขู่พิเศษให้
- ท้าวหุดดิ่งตีข่มขู่จนหุดหายไปหมด
- ท้าวหุดดิ่งตีข่มขู่ขอทรัพย์สินเงินทอง บ้านเมืองและข้าทาสบริวาร
- ท้าวหุดดิ่งได้เป็นเจ้าเมืองปกครองเมืองนั้นต่อมา

นางम्मหอม ลำนวนที่ ๑

- หญิงสาวคนหนึ่งมีอาชีพทำไร่ไปเกี่ยวกับเพื่อน เกิดพลัดหลงป่าและได้กินปัสสาวะของพญาช้างที่ซึ่งอยู่ในรอยเท้า
- ตั้งท้องแล้วคลอดลูกเป็นผู้หญิง ผมมีกลิ่นหอมจึงตั้งชื่อว่า นางम्मหอม
- เข้าป่าและหลงป่าอีก ได้กินปัสสาวะวัวป่าในรอยเท้าวัว
- ตั้งท้อง แล้วคลอดลูกเป็นหญิงชื่อ นางลูน
- เมื่อโตขึ้น นางम्मหอมและนางลูนถูกล้อว่าเป็นลูกช้าง จึงขอไปตามหาพ่อ
- ไปพบพญาช้าง พญาช้างให้ลองไต่เงา นางम्मหอมไต่ได้ นางลูนไต่ไม่ได้จึงถูกพญาช้างจับกิน
- พญาช้างพานางम्मหอมไปอยู่บนภูหอ สร้างปราสาทให้อยู่
- นางम्मหอมอยากมีคู่ จึงเอาผมใส่ผอบลอยน้ำ ขณะที่ไปอาบน้ำ (ที่ห้วยหอม อ.วังสะพุง)
- ท้าววรจิตรเจ้าเมืองฮ่มชาวเก็บผอบได้ จึงตามไปหานาง และได้พบกัน
- นางम्मหอมแอบพาท้าววรจิตรมาอยู่บนภูหอ หลายปี จนมีลูกชาย ๑ คน โดยที่พญาช้างไม่รู้
- เมื่ออยู่ได้ ๗ ปี กลัวพญาช้างจับได้ จึงพากันหนีไปอยู่ยอดเขาสูงแห่งหนึ่ง
- พญาช้างเสียใจร้องไห้หน้าตานอง จนเกิดเป็นหนองน้ำ (ชื่อหนองน้ำตาร้าง)
- พญาช้างใกล้ตาย จึงเรียกลูกมาพบให้ंगाและกระดุกทำเรือและให้พายเรือกลับเมือง ตรงที่ตายเรียกว่า "เดิน (ลาน) ช้างตาย"

- ระหว่างพายเรือกลับ นางผมหอมถูกผีโพงจุดตกน้ำ แล้วผีโพงแปลงกายเป็นนางผมหอมแทน
- นางผมหอมว่ายน้ำตามไปเมืองฮ่มขาว ไปอยู่กับยาจำสวน
- ทำวรจิตรู้ความจริงจะพานางเข้าเมือง แต่นางให้ฆ่าผีโพงก่อน
- ทำวรจิตรลงผีโพงไปฆ่า แล้วรับนางมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

นางผมหอม ส่วน ๒

- ธิดาเจ้าเมืองชื่อ นางสีดาไปเที่ยวป่าและเกิดหลงป่า
- นางสีดาได้ดื่มน้ำในรอยเท้าช้างและรอยเท้ากระทิง ต่อมาตั้งครรภ์และคลอดลูกเป็นหญิง ๒ คน
- คนแรกผมหอมจึงได้ชื่อว่า นางผมหอม คนที่สองชื่อ นางลูน
- เพื่อนลือว่านางทั้งสองเป็นลูกสัตว์ พวกนางจึงออกตามหาพ่อ
- ทั้งสองพบพ่อช้าง ช้างพิสูจน์ว่าเป็นลูก โดยให้ไต่ดวงช้าง
- นางผมหอมไต่ได้ นางลูนไต่ไม่ได้จึงถูกช้างจับกิน
- ช้างเลี้ยงนางผมหอมจนเป็นสาว นางผมหอมเขียนสารใส่ผอบพร้อมผมหอมเสียดายหาคู่
- ราชขุนไทยพบผอบ และหลงใหลกลิ่นหอมจึงออกตามหาจนพบกับนางผมหอม
- ราชขุนไทยลักลอบได้เสียกับนางผมหอมได้บุตรและธิดา ๒ คน และพาหนีมาอยู่เมืองมนุษย์
- ช้างมาตามหา ร่ำลาสั่งเสีย แล้วจึงขาดใจตาย
- ระหว่างทางถูกผีพรายผลัดตกน้ำ แต่รอดมาได้
- สุดท้ายได้ครองรักกับขุนไทยอย่างมีความสุข

นางแดงอ่อน

- นางแดงอ่อนเป็นลูกสาวจะเข้ อยู่ในเมืองบาดาล
- ท้าวมหาวงศ์ฝันว่าไปเที่ยวเมืองบาดาล พบลูกสาวพระยาจะเข้หน้าตาสวยงาม
- ท้าวมหาวงศ์ออกเดินทางตามความฝัน ไปที่เมืองบาดาล และได้สมสู่อยู่กับนางแดงอ่อน
- ท้าวมหาวงศ์กลับเมืองโกสี ให้บิดาไปสู้อนางจากพระยาจะเข้ แล้วพามาอยู่ที่เมือง
- นางแดงอ่อนตั้งครรภ์ เมื่อใกล้คลอดท้าวมหาวงศ์ไปคล้องช้างเผือก นางสนม ๕ คนจึงเอาลูกจะเข้มาเปลี่ยนกับลูกนางแดงอ่อน เอาเด็กใส่ไหลอย่นำไป
- พวกนางสนมราบหูลท้าวมหาวงศ์ว่านางแดงอ่อนออกลูกเป็นจะเข้ เพราะลักลอบได้เสียกับจะเข้ด้วยกัน
- ท้าวมหาวงศ์โกรธ ขับไล่นางออกจากเมือง
- กุมารที่อยู่ในไห มีฤๅษีมาพบแล้วนำมาเลี้ยงไว้จนโต และได้เล่าเรื่องต่างๆ ให้ฟัง
- กุมารออกตามหาแม่ และเข้าเมืองพบพ่อ
- ท้าวมหาวงศ์รู้ความจริงจึงลงโทษนางสนมเหล่านั้น และขับไล่ออกจากเมือง
- ท้าวมหาวงศ์รับนางแดงอ่อนและลูกคืนสู่เมือง

นางหมาเก้าหาง

- มีหมาเก้าหางตัวหนึ่ง งามมาก มีคนลักลอบผสมสุนัขได้ลูกหญิง ๓ คน
- เมื่อลูกโตก็หนีแม่ไปหมด เพราะอายุที่แม่เป็นหมา
- เมื่อแม่หมาแก่ลง เป็นโรคผิวหนัง จึงไปหาลูกคนโตและคนกลาง เพื่อจะไปอาศัยอยู่ด้วย
- ลูกทั้งสองไล่ฆ่าดำตี ให้รับหนีเพราะเกรงสามีจะรู้ว่าแม่เป็นหมา
- แม่หมาหนีไปหาลูกคนสุดท้อง ลูกเห็นแม่ก็ร้องไห้เสียใจที่ทอดทิ้งให้แม่ลำบาก
- ลูกคนสุดท้องอาบน้ำ ทายา และหาข้าวให้แม่กิน เลี้ยงดูจนอ้วนท้วนขึ้น งามเหมือนเดิม
- ต่อมาได้แนะนำให้รู้จักสามี และลูกรู้ว่าเป็นแม่ ทุกคนก็รัก
- จากนั้นครอบครัวนี้ก็ทำมาค้าขึ้น ร่ำรวยเป็นเศรษฐี
- พี่คนโตและคนกลางตกยาก ถูกผ้าขี้ไต้ จึงหนีมาอาศัยอยู่กับน้อง และได้สำนึกบาปที่ทำร้ายแม่

บักหูดสามเปา

- ชายคนหนึ่งชื่อ บักหูดสามเปา มีนิสัยเกียจคร้าน มีผิวพรรณขรุขระตะปุ่มตะป่ำเต็มตัว
- บักหูดสามเปาอาศัยอยู่กับหลวงตา วันหนึ่งหลวงตากินแตงโม และให้เอาเมล็ดไปปลูก
- บักหูดสามเปาซึ่งเกียจคร้านเมล็ดงอไต่บันได ต่อมาก็เกิดเป็นต้นเต็มไปหมด เนื่องจากไม่รดน้ำก็เลยตาย เหลืออยู่ต้นเดียวที่ล้างมือและบัสสวาระใส่ประจำ
- แตงโมต้นนั้นมีลูกโต จึงเอาไปถวายหลวงตา
- เจ้าเมืองกับลูกสาวมาวัด หลวงตาแบ่งแตงโมให้ไปกิน
- ลูกสาวเจ้าเมืองกินแล้วตั้งครรภ์ มีลูกเป็นชาย
- เจ้าเมืองจึงประกาศให้ชายเมืองต่างๆ มาชุมนุมกันเพื่อหาพ่อเด็ก โดยให้ยื่นกล้วยให้เด็ก ถ้าเด็กรับของใคร แสดงว่าคนนั้นเป็นพ่อ จะยกลูกให้
- หลานเจ้าเมืองเลือกรับกล้วยจากบักหูดสามเปา
- เจ้าเมืองเสียหน้าจึงขับไล่ไปอยู่ปลายนา ทำไร่ ทำสวน
- บักหูดกับเมียไม่พูดกัน บักหูดทำอะไรไม่เป็น จะตั้งก้อนเล่า ก็ตั้ง ๒ ก้อน เมียจึงบอกให้ตั้ง ๓ ก้อน บักหูดดีใจที่เมียพูดด้วย จากนั้นก็ขยันขันแข็งขึ้น
- บักหูดไปถางไร่เพื่อปลูกพืช พอวันรุ่งขึ้นกลับไปดูเห็นไม้ที่โคนไว้กลับยืนต้นเหมือนเก่า เป็นแบบนี้ ๒ - ๓ ครั้ง จึงคอยแอบดู และเห็นลิงตัวหนึ่งตีฆ้อง และร้องให้ต้นไม้ลุก
- บักหูดสามเปาจับลิงไว้และขู่จะฆ่าลิง ลิงยกฆ้องวิเศษให้ และบอกว่าตีได้ไม่เกิน ๓ ครั้ง
- ลิงตีให้ดูโดยให้หูดหาย บักหูดให้ลิงตีให้ต้นไม้ล้ม และให้มีผลหมากรากไม้สมบุรณ์
- บักหูดสามเปาเอาฆ้องมาให้เมียดู ตีครั้งที่ ๑ เรียกทรัพย์ ตีครั้งที่ ๒ เรียกปราสาทราชวัง และตีครั้งที่ ๓ เรียกข้าทาสรับใช้
- เมื่อเจ้าเมืองทราบข่าวจึงเดินทางมาเยี่ยมลูกสาวลูกเขย และเมื่อเห็นว่าเป็นจริงจึงเชิญเข้าไปอยู่ในเมือง และมอบสมบัติให้ บักหูดสามเปาจึงเป็นคนมีเงินมีทอง มีพี่น้องมากมาย

พญาสุวรรณหงส์

- ตายายเฝ้าสวนดอกไม้ ได้เต่าวิเศษมาอยู่ด้วย
- เต่าหลงรักพระธิดา
- เต่าขอให้ตายายไปสุขอพระธิดา
- พระราชาทำให้สร้างสะพานเงินสะพานทองไปถึงวัง และเอาแก้วแหวนเงินทองมาสุขอ
- เต่าวิเศษเนรมิตทุกอย่างที่พระราชาต้องการ
- วันแต่่งมีเทวดามาช่วยถึงขั้นหมาก
- เต่าแปลงเป็นชายหนุ่มอยู่กับพระธิดาอย่างมีความสุข

พระสวาทกับนางบัวตุม

- ฤๅษีตนหนึ่งไปอาบน้ำ พบดอกบัวขนาดใหญ่ผิดปกติ
- ในดอกบัวมีทารกหญิงนอนอยู่ ฤๅษีจึงนำมาเลี้ยงและตั้งชื่อว่า นางบัวตุม
- วันหนึ่งนางบัวตุมเอาผมใส่ผอบลอยน้ำ
- พระสวาทพบผอบ จึงออกเดินทางไปหาเจ้าของพร้อมม้าคู่ใจ
- พระสวาทพบนางบัวตุมอภิเษกกัน และอาศัยอยู่ที่ปราสาทของฤๅษี
- วันหนึ่งพราหมณ์พบพระสวาทกับนางบัวตุม จึงฆ่าพระสวาท เพราะจะพานางบัวตุมไปถวายพระสวาทที่เมืองพิมาย (พราหมณ์ไม่เคยเห็นหน้าพระสวาท)
- ขณะไปกับพราหมณ์ นางบัวตุมแอบหนีกลับมาหาพระสวาทตอนที่พราหมณ์หลับ
- ระหว่างทางพบบงูกัดกับพังพอน เมื่อฝ่ายหนึ่งตาย อีกฝ่ายก็ไปเอาเปลือกไม้มาพันให้ฟื้น
- นางบัวตุมเก็บเปลือกไม้นั้นมาเคี้ยวและพันใส่พระสวาท พระสวาทฟื้น
- พระสวาทลานางบัวตุมกับพระฤๅษีไปตามหาม้าที่หายไป (มียักษ์ลักไป)
- พระสวาทพบนางเงือก และได้อยู่ร่วมกันที่ถ้ำนางเงือก
- พระสวาทลานางเงือกไปตามหาม้า
- พระสวาทพบกับนางอุบลลักษณ์ลูกสาวยักษ์ และได้แต่งงานกัน
- พระสวาทพบม้าจึงแอบพาม้าออกจากเมืองยักษ์
- ยักษ์ออกติดตาม แต่ถูกพระสวาทฆ่าตายหมดสิ้น
- พระสวาทกลับไปรับนางบัวตุมกลับเมืองพิมาย

ฤๅษีตาไฟ

- ฤๅษีตาไฟตนหนึ่งจะหลับตาเสมอ เพราะถ้าลืมตาส่งที่มองจะไหม้ไฟหมด
- ฤๅษีไปเก็บดอกบัว พบนางปทุมซึ่งเกิดจากดอกบัว
- นางปทุมติดตามมาปรนนิบัติฤๅษีตาไฟ
- ฤๅษีตาไฟกับนางปทุมมีลูกชาย ๑ คนคือ ท้าวบุตร
- วันหนึ่งนางปทุมกลับมาจากหาผลไม้ใกล้ค่ำ จึงพาลูกไปอาบน้ำ
- พระฤๅษีไม่เห็นลูก นึกว่ามีสัตว์มาทำร้าย กลัวนางปทุมเสียใจ จึงชุบเด็กขึ้นมาอีกคนหนึ่ง

- เมื่อนางปทุมกลับมาเห็นเด็ก พระฤๅษีเล่าเรื่องให้ฟังและจะลบเด็กออก
- นางปทุมขอไว้ให้เป็นเพื่อนลูกและให้ชื่อว่า ท้าวลบ
- ต่อมาท้าวบุตรกับท้าวลบแข่งม้ากัน ปรากฏว่าม้าของท้าวบุตรชนะ
- ท้าวบุตรเอาม้ามาอาบน้ำที่โนนกะพีหรือหนองกะพี ซึ่งเดิมคือค้ำว่านองกับพี
- ท้าวบุตรสร้างปราสาทขึ้นที่นั่น และหานางมาพอนร้านลองปราสาท ปราสาทนั้นจึงมีชื่อว่าปราสาทนางรำ

สุปฺณณานาคชาดก

- พระโพธิสัตว์เสวยชาติเป็นลูกชายรชตะเศรษฐี ได้แต่งงานกับลูกสาวรัตนเศรษฐี
- ในงานกฐินมีการฆ่าวัวเป็นอาหาร
- เมื่อลูกชายรชตะเศรษฐีตาย วัวมาทวงบุญคุณ ยมทูตให้วัวไปเกิดบนสวรรค์
- ลูกชายรชตะเศรษฐีไปเกิดเป็นลูกพญานาคชมภูจิตชื่อ สุปฺณณานาค
- ภรรยาเกิดเป็นลูกเศรษฐีชื่อ ปุณณา มีพี่สาว ๒ คน
- สุปฺณณาแปลงเป็นชายหนุ่มมาเที่ยวเมืองมณฺษย์
- แม่นางปุณณาขอให้ช่วยเก็บมะม่วง แล้วจะยกลูกให้
- สุปฺณณาแปลงเป็นนาคมาเก็บมะม่วงให้
- แม่พาลูกสาวหนีกลับ สุปฺณณาตามมาจนพบ
- สุปฺณณาให้เศรษฐีและลูกสาวเห็นเป็นคน คนอื่นเห็นเป็นงู
- สุปฺณณาได้แต่งงานกับนางปุณณา
- สุปฺณณาจะพานางปุณณาไปเยี่ยมพ่อที่เมืองบาดาลขอวิธีที่ไม่กลับเป็นนาคอีก
- พี่สาวนางปุณณาอิจฉา จับนางไว้และตามไปแทน
- หนูมาช่วยนางปุณณา
- สุปฺณณาทำพิธีสำเร็จ
- พี่สาวเห็นว่าแย่งไม่ได้ จึงเข้าไปเฝ้ามาทำผ้า แต่ถูกกัดตาย
- ท้าวชมภูจิตอยากให้ลูกชายครองเมืองจึงให้อำมาตย์เอาปัญหา ๑๒ ข้อมาทนายเจ้าเมือง
- ไม่มีใครแก้ปัญหาคือ ยกเว้นสุปฺณณานาค
- เจ้าเมืองยกเมืองและลูกสาว ๒ คนให้

สุพฺรหมโมกขา

- มีพี่น้องสองคนเป็นลูกกำพร้า คนพี่เป็นหมามีเก้าทาง คนน้องเป็นคนชื่อ สุพฺรหมโมกขา
- สองพี่น้องถูกไล่ออกจากเมือง จึงไปสร้างกระท่อมอยู่กลางป่า
- วันหนึ่งพบไช้ขนาดใหญ่ จึงนำกลับมาไว้ในกระท่อม
- พอไปทำงาน เห็นมีอาหารเหมือนมีคนมาทำไว้ แต่ไม่กล้ากิน จึงเททิ้ง เป็นเช่นนี้อยู่ ๒ ครั้ง
- หมาก็ให้สุพฺรหมโมกขามาแอบดู พบนางไช้ฟ้าออกจากไช้มาทำอาหาร
- สุพฺรหมโมกขาตะครุบไช้ทำให้ไช้แตก
- สุพฺรหมโมกขาได้นางไช้ฟ้าเป็นเมีย

- สองพี่น้องออกไปหากิน ไปถึงเมืองยักษ
- ยักษ์จับไปจะฆ่ากิน แต่ลูกสาวยักษ์ขอเอาไว้ทำผัว
- สุพรหมโมกขาพาเมียยักษ์กลับมาที่บ้าน
- สุพรหมโมกขาไปป่า พบพระยามดง่าม และได้ลูกสาวพระยามดง่ามเป็นเมีย และพากลับมาอยู่ด้วยกัน
- ต่อมาได้ลูกสาวนาคนเป็นเมียอีก และพามาอยู่ด้วยกันทั้งหมด
- พระยารู้เรื่องเมียของสุพรหมโมกขาจึงอยากได้ จึงทำชนควาย แต่นางไขฟ้าเอาเสือแปลงมาให้ชนจึงชนะ ต่อมาให้ไก่ชน นางไขฟ้าแปลงเป็นไก่มาชนชนะอีก
- ให้เอาเม็ดยางห่านลงบนพื้นให้สุพรหมโมกขาเก็บให้หมด เม็ดยางมดง่ามเกณฑ์มดมาช่วย
- พระยาให้เก็บข้าวเปลือก นางไขฟ้าช่วยให้เก็บได้
- พระยาเอาเนื้อควาย เนื้อไก่ตากแห้งมาอย่างให้กิน เมียยักษ์ช่วยกินแทน
- พระยาสืบความลับเรื่องเมียสุพรหมโมกขา เกี่ยวกับอาหารต้องห้ามของเมียแต่ละคน
- พระยาเอาอาหารต้องห้ามมาปนละเอียดยังคับให้สุพรหมโมกขา กิน เมียทั้งหมดจึงหายไป
- หมาเก้าหางพาน่องว้ายข้ามแม่น้ำไปตามหาเมีย แต่ต้องห้ามหัวเราะ
- หมาเก้าหางตด น่องหัวเราะ ทำให้หางขาดที่ละหาง จนเหลือหางสุดท้ายก็ถึงฝั่ง พี่ชายตาย
- พระอินทร์แปลงเป็นแมลงวันมาล่องใจขอกินศพหมา แล้วจะพาตามหาเมีย สุพรหมโมกขาตกลง
- ศพหมาหายไป สุพรหมโมกขาพบเมียทั้ง ๔
- แมลงวันแปลงตั้งเมืองให้ครอบครอง

อีหล่าอีลุน

- อีหล่าเป็นลูกเมียหลวง อีลุนเป็นลูกเมียน้อย แม่อีหล่าตายตั้งแต่อีหล่ายังเด็กๆ
- เมียน้อยพูดต่อแหล่แก่ง พ่อจึงหลงรักเมียน้อย ไม่ว่าเมียน้อยพูดอะไรก็ถูกหมด
- อีหล่าถูกข่มเหงให้ทำงานหนักสารพัด ส่วนอีลุนกับแม่ไม่ทำอะไร เอาแต่ซี้หิวสั่ง
- วันหนึ่งเมียน้อยไปหาเห็ด หาหน่อไม้ พบงูตัวใหญ่แต่แสนรู้ จึงวางแผนเอาไปซ่อนในห้องอีหล่าหวังจะให้งูกินอีหล่า
- เมื่อถึงกลางคืน งูกลายเป็นชายหนุ่มรูปงาม เกี้ยวพาราสีอีหล่า และเกิดความสงสารที่อีหล่าถูกกลั่นแกล้ง เกิดความรักเห็นใจกัน จึงตกลงเป็นผัวเมียกัน
- ทุกคืนงูกลายเป็นชายหนุ่มนอนกับอีหล่า กลางวันเป็นงู
- อีลุนกับแม่เห็นอีหล่าไม่ตายสักทีจึงแอบดู เห็นอีหล่ามีความสุขกับชายรูปงาม อีลุนจึงบังคับแม่ให้ไปหางูมาบ้าง
- งูที่แม่หามาเป็นงูเหลือม เมื่อตักตักก็หิวเห็นอีลุนก็คาบมากินจนอีลุนตาย
- นางหล่าร่ำรวย มีเงินทอง สร้อยแหวนทุกอย่าง เพราะผัวงูจริงๆ แล้วเป็นเจ้าชายที่มาล่าสัตว์หลงป่า และถูกแม่มัดสาบไว้ ถ้าได้พบรักที่แท้จริงก็จะพ้นคำสาป

อุสาบารส

- กษัตริย์อโศกเตรียมทำสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๓

- พระโมคคัลลีทำนายว่าจะมีพญามารมาทำลาย ต้องให้พระอุคุตปราบ
- นางมัจฉากินคราบไคลจากสบงพระพุทเจ้าที่เอาไปซัก
- นางมัจฉาตั้งครรรค์ คลอดลูกคือ ท้าวอุคุต
- พระเจ้าโศกให้สามเณรสมณะนิมนต์พระอุคุตมา
- พระเจ้าโศกทดลองฤทธิ์พระอุคุต โดยปล่อยช้างออกมา พระอุคุตทำให้ช้างเป็นหิน
- วันสังคายนาพญามารมารบกวน
- พระอุคุตเสกหนังหมาเน่า แขนงคอปญามาร
- พระอุคุตแลกเปลี่ยนให้พญามารแปลงกายเป็นพระพุทเจ้าเพราะพญามารเคยเห็น
- พระเจ้าโศกให้ช่างวาดภาพไว้ เป็นเค้าแบบในการหล่อพระพุทธรูป

อุคุตผาบบมาร

- มีกุมารเกิดในดอกบัวในสระข้างอาศรมฤๅษี
- ฤๅษีนำกุมารไปเลี้ยงเป็นธิดาบุญธรรม ให้ชื่อว่า นางอุสา
- เมื่อโตขึ้นนางอุสามีความงามมาก และเลื่องลือไปถึงพระเจ้ากรุงพาน
- พระเจ้ากรุงพานขอนางไปเป็นธิดาบุญธรรม เนื่องจากตนเองไม่มีลูก
- พระเจ้ากรุงพานสร้างหอคำให้นางอุสาอยู่
- นางอุสากรองมาลัยตกแต่งเป็นกระถางเลี้ยงทายาทาคู่
- ท้าวบารสพบกระถางนางอุสา และออกติดตามหานาง
- ท้าวบารสพบนางอุสา นางพาบารสไปซ่อนที่หอคำ และลักลอบได้เสียกัน
- พระเจ้ากรุงพานทราบเรื่องจึงให้ทหารจับท้าวบารสมาเข้าเฝ้า และให้ประหารโดยไม่ไต่สวน
- ท้าวบารสกราบทูลว่าเป็นใคร พระเจ้ากรุงพานจึงส่งสาส์นไปยังเมืองพะโคของท้าวบารส
- เจ้าเมืองพะโคยกทัพมาประชิดเมืองพาน
- ทั้งสองเมืองแข่งกันสร้างวัดให้เสร็จในคืนเดียว
- ท้าวบารสชนะ จึงได้นำนางอุสาไปอภิเษกที่เมืองพะโค

ภาคใต้ ๑๕ เรื่อง

กระดิ่งพุดใต้

- พ่อหม้ายลูกติดคนหนึ่งชื่อ ราม มีลูกสาว ๑ คน ต่อมาเมียใหม่ชื่อ แอด
- ไม่นานป่าแอดมีลูกสาวกับลุงรามจึงรังเกียจลูกเลี้ยงใช้ให้ทำงานต่างๆ
- ลุงรามไปตัดฟันในป่าพบงูใหญ่ตัวหนึ่งไล่กัด แต่มีงูอีกตัวหนึ่งเลื้อยมาขวางไว้
- ลุงรามขบใจงูและบอกว่าถ้าอยากได้อะไรจะยกให้ งูขอลูกสาวลุงรามเป็นเมีย ๑ คน
- ลุงรามไปปรึกษาป่าแอด ป่าแอดให้ยกลูกเลี้ยงให้ โดยอ้างว่าลูกสาวตนยังเด็กอยู่
- ลุงรามเอางูใส่โตระพากลับบ้าน เมื่อถึงกลางคืนก็นำไปวางในห้องลูกสาวคนโต

- งูเลื้อยออกมาจากโถระ กลายเป็นเจ้าชายรูปงาม และได้กับลูกสาวคนโต
- เจ้าชายแสดงตัวให้คนในครอบครัวรู้ว่า เป็นโอรสกษัตริย์แปลงกายมาหาคู่ และได้นำภรรยากลับไป อภิเษกที่เมือง
- บ้าแอดให้ลุงรามไปหางูมาให้ลูกสาวคนเล็กด้วย
- ลุงรามได้งูเหลือมมาตัวหนึ่ง พาไปไว้ในห้องลูกสาวคนเล็ก
- งูกินลูกสาวคนเล็ก ลูกร้องขอให้แม่ช่วย แต่แม่บอกว่าผัวกำลังหยอก
- เมื่องูกินลูกสาวบ้าแอดหมดก็เลื้อยขึ้นไปนอนบนยอดมะขาม
- รุ่งเช้าบ้าแอดไปฝัดข้าว กระดังกีฬาคูว่า "ฝัดแฉด ฝัดแฉด ลูกเขย บ้าแอด อยู่บนปลายขาม ลูกเขย ลุงราม อยู่ในพุงงูเหลือม"
- บ้าแอดไปดูลูกสาวในห้องไม่เห็น จึงไปดูที่ยอดมะขามเห็นงูเหลือมนอนตัวกลมจึงรู้ว่าลูกสาวถูกงูกิน เสียแล้ว

งูกายสิทธิ์

- ตากับยายฐานะยากจน ช้อนกึ่งปลา แต่ได้ลูกงูเหลือมทุกครั้ง ตายายจึงเอาลูกงูมาเลี้ยง
- เมื่อโตขึ้น เกิดชอบใจลูกสาวเศรษฐี จึงให้ตายายไปขอ
- เศรษฐีตำว่า และไล่กลับมา
- งูไปชอบลูกสาวเจ้าเมือง ให้ตายายไปสู้ขออีก
- เจ้าเมืองให้สร้างสะพานเงินสะพานทอง
- งูเนรมิตได้ แต่เจ้าเมืองขอเพชรนิลจินดาอีก ๗ พาน
- งูเนรมิตได้ เจ้าเมืองขอให้สร้างปราสาทให้อีก
- งูเนรมิตได้ เจ้าเมืองจึงยอมให้แต่งงาน
- ลูกสาวเศรษฐีขอให้พ่อหาขามาเป็นคู่ครองบ้าง
- เศรษฐีจ้างหมองูไปจับงูเหลือมมาอยู่กับลูกสาว
- ลูกสาวเศรษฐีถูกงูเหลือมกัดตาย
- วิญญาณลูกสาวเศรษฐียังคอยตามอาฆาตหลอกหลอนธิดาเจ้าเมือง

เจ้าชายกบ

- ผัวเมียคู่หนึ่งไปบนบานขอลูก
- ภรรยาตั้งท้อง และคลอดลูกออกมาเป็นกบตัวผู้
- เมื่อโตขึ้น กบขอให้พ่อแม่ไปขอพระธิดาเจ้าเมือง ที่มี ๓ คน
- พระธิดา ๒ คนไม่ตกลง คนเล็กตกลง
- เจ้าเมืองมีข้อมแม่ให้สร้างพระราชวังทอง ปราสาทเงิน และปูพื้นด้วยเพชรนิลจินดา
- กบเนรมิตได้ตามเงื่อนไข จึงได้แต่งงานกับพระธิดาคนเล็ก
- กบถอดร่างเป็นชายหนุ่มไปอาบน้ำ พระธิดาเอาร่างกบไปเผา
- ชายหนุ่มหนีไป

- เจ้าหญิงออกติดตามในป่า ได้รับความทุกข์ทรมานมาก
- ชายหนุ่มรู้ข่าวจึงตามหาเจ้าหญิงจนพบ แล้วเดินทางกลับบ้านเมือง

ดาแซนปม

- ชายชราชื่อ ดาแซนปม มีอาชีพปลูกผัก หน้าร้อนเหลือมะเขือรอดต้นเดียว
- มะเขือต้นนี้ดาแซนปมปลื้มสวัสดีทุกวัน
- เจ้าหญิงเมืองนี้ป่วย อายากินมะเขือ
- ทหารนำมะเขือของดาแซนปมมาให้กิน
- เจ้าหญิงหาย ต่อมาตั้งครรรค์คลอดบุตรเป็นชาย
- พระราชทานราชบุตรเขย ตั้งชื่อแม้ว่าชายใดทำให้ทารกคลานเข้าหาได้จะยกเจ้าหญิงให้
- มีผู้ชายมากมายมาทดลองแต่ไม่ได้ผล
- ดาแซนปมมาลอง เอาข้าวเย็นติดมือมา 1 ก้อน ทารกคลานเข้ามาหา
- พระราชายกเจ้าหญิงให้ และให้ไปอยู่กระท่อม
- ผึ้งลิงแอบมาขโมยกินพืชผลที่ดาแซนปมปลูกไว้
- ดาแซนปมจับลิงใหญ่ได้จะฆ่าให้หายแค้น
- ลิงขอแลกชีวิตกับกลองสารพัดนึก ได้ ๓ ครั้ง
- ครั้งแรก ตีขอให้เป็นหนุ่มรูปหล่อ
- ครั้งที่สอง ขอให้มียศพรสาทรราชวังและข้าทาส
- ครั้งที่สาม ขอให้มียศนันทัดเข้าเมืองพ่อตา

ตำนานตำบลพิเทน อ. มายอ จ. ปัตตานี

- พระธิดาไปประพาสป่ากับข้าราชการบริวาร เกิดกระหายน้ำ แต่น้ำที่นำไปหมด
- พี่เลี้ยงพบน้ำขังอยู่ในรอยเท้าราชสีห์ เห็นใสสะอาดน่าดื่มจึงตักมาถวาย จากนั้นก็เสด็จกลับวัง
- พระธิดาตั้งครรรค์ พระราชาให้โหรมาทำนาย โหรไม่สามารถทำนายได้ว่าพระธิดาตั้งครรรค์ด้วยเหตุใด
- พระราชาขับไล่พระธิดาและพี่เลี้ยงให้ไปอยู่ในป่า
- พระธิดาประสูติโอรส
- ในป่ามีพญาราชสีห์อยู่ตัวหนึ่ง เวลาพญาราชสีห์คำราม ชาวเมืองหูแตกตายครั้งละหลายคน
- พระราชาให้ทหารไปปราบ แต่ปราบไม่สำเร็จ
- พระราชาให้ทหารไปปราบอีกครั้ง ทหารพบพระกุมาร พระกุมารตรัสว่ามีแต่ตนเท่านั้นที่จะฆ่าราชสีห์ได้ ทหารจึงกลับไปทูลพระราชา พระราชาจึงให้พระกุมารเข้าเฝ้า
- พระกุมารเข้าเฝ้าและขอดาบที่ฝังอยู่ใต้เสาพระราชวังมาเป็นอาวุธ
- เมื่อพระกุมารออกไปพบพญาราชสีห์ พญาราชสีห์บอกว่าถ้าตนตายให้ถลกหนังทำเชือก ส่วนหนังที่หัวนำไปรอนั่ง ณ ท้องพระโรง หนังเท้าทั้งสี่นำไปหุ้มเสาพระราชวัง ส่วนเนื้อนำไปฝังในพระราชวัง
- พระกุมารไม่รู้ว่ราชสีห์เป็นพ่อจึงต่อสู้กัน และฆ่าราชสีห์ได้สำเร็จ
- พระราชาพอพระทัยจึงแบ่งบ้านเมืองให้ส่วนหนึ่ง พระกุมารจึงสร้างบ้านเมืองขึ้นใหม่ที่แม่น้ำร้อยยอด

ตำนานมะโย่ง

- ร่ายาปือราสะ มีพระธิดาชื่อ ฆานอสรี และโอรสที่สามารถแปลงเป็นหมาดำได้
- วันหนึ่งพระธิดากับหมาดำไปเที่ยวป่า พบคนป่าที่ร้องเพลงได้เพราะ พระธิดาจึงขอยูเรียนวิชา ๗ วัน
- ไม่นาน ฆานอสรีตั้งครรภ์กับพี่ชาย
- ทั้งสองถูกขับออกจากวัง
- ร่ายาสั่งให้ทหารไปฆ่าสุนัขดำ และนำพระธิดากลับเมือง
- วันหนึ่งพระนัดดาล้มเจ็บ ร่ายาให้โทรทนาย
- โทรให้เอากะโหลกสุนัขมาทำขอ เส้นผมฆานอนูรีเป็นสายคันชัก และเอ็นสุนัขดำเป็นสายขอให้พระนัดดาชัก เสียงซอด้วง “พ่อตายแต่แม่ยังอยู่”
- พระนัดดาหายป่วย
- พระนัดดालามาตาไปเรียนสีซอและร้องรำกับคนป่า

โต๊ะแซใจร้าย

- ชายแก่ชื่อ โต๊ะแซ อยู่กับหลานชายหญิง ๒ คนชื่อ อาแวบือซาและแม่ะฮาลูห์
- วันหนึ่งโต๊ะแซให้หลานไปหาพื้นในป่า
- น้องสาวได้กินน้ำในร้อยเท้าชะนี
- แม่ะฮาลูห์คลอดบุตรเป็นชะนี (ชาย)
- ชะนีไปตลาดกับแม่ พระธิดาเห็นชายหนุ่มในร่างชะนี จึงให้ทหารพาชะนีไปเลี้ยง
- ชายหนุ่มได้แต่งงานกับพระธิดา และรับแม่มาอยู่ด้วย

นางมโนห์รา ๑

- เจ้าเมืองไกรลาสมีลูกสาว ๗ คน วันหนึ่งลงมาเห็นสระที่ป่าทิมพานต์จึงสร้างบึงทางให้ลูกสาวทั้ง ๗ บินมาเล่นน้ำที่สระ
- นายพรานมาพบจึงไปทูลพระสุธน พระสุธนให้พรานไปจับมา
- แม่นางมโนห์ราฝันร้าย จึงเก็บบึงทางนางโนราไว้ แต่นางแอบไปเอามาและบินไปเล่นน้ำกับพี่ๆ
- นายพรานใช้ขวานคามัดนางโนราไว้ แล้วนำนางไปถวายพระสุธน
- ต่อมาพระสุธนไปรบกับเมืองจันทร์เพราะไม่ส่งบรรณาการให้
- เจ้าเมืองถวายลูกสาวแต่พระสุธน พระสุธนจึงอยู่ที่เมืองนี้
- แม่พระสุธนฝันร้าย ให้โทรซึ่งลูกสาวเป็นชายนางพระสุธนด้วยทำนาย
- โทรทำนายว่าต้องนำนางโนรามาชูซาไฟ มิฉะนั้นไฟจะไหม้เมือง แม่พระสุธนก็เชื่อ
- นางโนราออกอุบายขอบึงทางมาร่ำรำ รำพอได้โอกาสก็บินหนีกลับเมืองไกรลาส
- พระสุธนกลับมาไม่พบนางโนราจึงออกเดินทางตามหานางพร้อมกับพรานจนถึงแม่น้ำแล้วให้พรานกลับ
- มีแพลอยมา พระสุธนขึ้นแพล่องไปจนถึงต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งซึ่งมีบันไดทอดลงมา
- พระสุธนได้ไปถึงคบไม้พบลูกนก ลูกนกให้ไปซ่อนในรังและเล่าว่าพ่อแม่ไปกินวัวกินควายที่เมืองไกรลาสในพิธีสงฆ์นางโนรา

- ลูกนกให้พระสุธนแปลงเป็นไรเกาะหัวแม่ไก่ไป
- พระสุธนแอบหย่อนแหวนลงในหม้อน้ำที่จะนำไปสร้งนางโนรา
- นางโนราได้แหวน ทำให้ทราบว่พระสุธนตามมาแล้ว จึงไปกราบทูลเจ้าเมือง
- เจ้าเมืองให้พระสุธนเลือกนางโนราจากนิ้วของนางทั้งเจ็ด เทวดาแปลงเป็นแมลงวันทองมาช่วย
- เจ้าเมืองทดสอบพระสุธน ให้ถางป่า เก็บงา และตักน้ำมนบนผิวน้ำ แต่มีช้าง นกเขา ปลามาช่วย
- พระสุธนจะลากลับเมือง เจ้าเมืองไม่อนุญาต และได้สร้างปราสาทให้อยู่นอกเมือง
- กลางคืนเทวดาอุ้มนางโนรามาคืนให้และชลอปราสาทมาตั้งไว้ที่เมืองพระสุธน
- แม่พระสุธนให้พรานมาดู พรานไปดูพบพระสุธนจึงกลับไปทูลว่าพระสุธนกลับมาแล้ว
- พระสุธนกับนางโนราอาศัยอยู่ในปราสาทอย่างมีความสุข

นางมโนห์รา ๒

- ท้าวอาทิตย์เจ้าเมืองอุดรปัญจามีโอรสชื่อ ศรีสุธน
- ท้าวอาทิตย์ต้องการให้โอรสมีคู่จึงให้คนไปสืบหาหญิงสาวมาให้เป็นชายาของโอรส
- พบนางกาหนมลูกสาวโอรสสวยถูกใจพระศรีสุธน ท้าวอาทิตย์จึงเตรียมการอภิเษก
- ท้าวอาทิตย์ให้ท้าวชุมพรเป็นหัวหน้าตกแต่งปราสาท ท้าวชุมพรเป็นคนประณีตจึงทำไม่ทันเวลาที่กระชั้น
- ท้าวชุมพรหนีไปที่สระโนดาดพบนางกินรีเล่นน้ำอยู่
- ท้าวชุมพรจับนางกินรีได้ตัวหนึ่ง ต่อมาปล่อยไปแลกกับวิชาทำปีกหางจากผัวนาง
- เจ้าเมืองไกรลาสเสียชีวิต พี่เลี้ยงเลี้ยงทายหาผู้ครองเมือง ได้ท้าวชุมพร
- ท้าวชุมพรได้อภิเษกกับมเหสีเดิมของเจ้าเมืองซึ่งมีธิดาอยู่แล้ว ๖ คน ต่อมามีธิดาอีก ๑ คนชื่อนางโนรา
- เมื่อธิดาทั้งหมดโตขึ้น ท้าวชุมพรทำปีกหางให้บินไปเล่นน้ำที่สระโนดาด
- พรานเข้าป่าล่าสัตว์เห็นนางโนราจึงคิดจับไปถวายพระศรีสุธน
- พรานไปขบวงนาคจากพญานาคที่เป็นเพื่อนกัน
- แม่นางโนราฝันร้าย โหรทำนายว่าจะจากบ้านเมืองไปอยู่มณูษย์และได้สามีคนอื่น แม่จึงเก็บปีกหางไว้แต่นางลักคืนไปเล่นน้ำกับพี่ๆ
- พรานจับนางโนราได้ แล้วพาไปไว้ที่บ้านจากนั้นก็ไปเฝ้าพระศรีสุธน
- พระศรีสุธนให้จับพรานขังไว้เพราะไม่นำเนื้อไปถวาย พรานบ่นถึงนางโนรา
- พระศรีสุธนซักจึงทราบเรื่องนางโนราและคลั่งไคล้อยากได้นาง
- นางกาหนมทักท้วง พระศรีสุธนโกรธ ขับไล่นางไปอยู่กับพ่อ
- พระศรีสุธนอภิเษกนางโนรา
- เจ้าเมืองจันทร์เมืองขึ้นส่งสาส์นขอเลื่อนมาวันอภิเษก โหรแปลงสารเป็นสารทำร้าย
- พระศรีสุธนยกทัพไป เจ้าเมืองรีบออกมาชี้แจงและถวายลูกสาวชื่อ ศรีดอกไม้ ให้เป็นชายาพระศรีสุธน
- แม่พระศรีสุธนฝัน นางโนราทำนายว่าเป็นมงคล แต่แม่พระศรีสุธนไม่เชื่อ โหรทำนายว่าร้ายต้องนำนางโนราไปบูชาไฟ

- นางโนราทำอุบายขοπีกทางรำถวายเทวดา เมื่อสบโอกาสก็บินหนีไป
- นางโนราบินไปลาพระศรีสุธนสั่งไม่ให้ตามไป แล้วไปหาพระฤๅษีฝากแหวนไว้ จากนั้นบินไปที่รังนกอินทรีฝากฝังพระศรีสุธนไว้กับลูกนกจากนั้นจึงบินกลับเมืองไกรลาส
- พระศรีสุธนส่งนางศรีดอกไม้อีกกลับเมืองจันทร์แล้วออกตามนางโนรา
- พระศรีสุธนเดินทางผ่านอุปสรรคต่างๆ ได้ปีนต้นไม้แก้วลิมพลิมาถึงรังนกอินทรี ลูกนกแนะนำให้พระศรีสุธนปลอมเป็นไรเกาะหัวแมงกไปเมืองไกรลาส
- พระศรีสุธนแอบเอาแหวนใส่ในกระออม นางโนราเห็นแหวนก็รู้ว่าพระศรีสุธนตามมา
- ทำวชุมพรทราบเรื่องให้ทดสอบพระศรีสุธน ให้ถางป่า เก็บงา ตักน้ำมันในคลอง มีช้าง นก ปลา มาช่วย
- ให้พระศรีสุธนเลือกนิ้วนางโนราจากหมู่นิ้ว เทวดาแปลงเป็นแมลงวันทองมาช่วย
- ให้เลือกห้องนางโนรา เทวดาแปลงเป็นแมวมารักษา
- ทำวชุมพรจัดพิธีอภิเษกให้
- พระศรีสุธนอยากกลับบ้าน เทวดาช่วยชลอปราสาทกลับมาที่เมือง นางโนราให้ไปรับนางกานหมากับนางศรีดอกไม้มายู่ด้วยกัน

นายทนต์กับนางทาน

- นายทนต์กับนางทานมีลูกสาวชื่อ บัวโหนด มีเค้าเป็นหญิงงาม แต่ทำอะไรไม่ระมัดระวัง
- เมื่อเป็นเด็กทำกระโดนหกบนที่นอน พ่อพูดว่าน่าจะมีส่วนเป็นลิงป่า บัวโหนดจึงคิดว่าต่อไปจะเอาตัวเป็นลิงเป็นค่าให้ได้
- เมื่อบัวโหนดโตเป็นสาวมีคนมาสู่ขอมาก แต่บัวโหนดไม่เลือกใคร บอกว่าจะเป็นเมียลิง
- ต่อมาบัวโหนดชอบผอมลงเพราะอยากไปอยู่ป่า
- พ่อพาบัวโหนดเข้าไปให้ลิงตามหานางปรารถนา มีฝูงลิงพาไปพบพญาลิง
- พญาลิงรับบัวโหนดไว้เป็นเมีย และมอบฟักทองให้นายทนต์ไป ๑ ผล
- นายทนต์ยกฟักทองให้เพื่อนเกลอ ปรากฏว่าฟักทองเป็นทองแท้ แต่นายทนต์ไม่รู้
- นายทนต์กลับมาที่ถ้ำพญาลิง พญาลิงบอกเรื่องฟักทองและมอบหีบอาหารทิพย์ให้
- เจ้าเมืองรู้เรื่องหีบจึงให้ทหารมาข่มขู่เอาเป็นของตนเสีย
- นายทนต์ไปหาพญาลิง พญาลิงให้หีบทองไป
- นายทนต์เอาหีบทองไปเอาฟักทองคืนจากเกลอและไปเอาหีบอาหารคืนจากเจ้าเมือง
- นายทนต์อยู่กับนางทานอย่างมีความสุข

พระยาโคตรราช

- เงาะป่าซึ่งเอาลูกชายคนที่สองของพระยาโคตรราชไป
- น้องสาวเสียใจจนเป็นไข้ และอยากกินแตงโม
- มีแตงโมเฉพาะที่บ้านไชยชายซี้ตูดเท่านั้น
- ไชยชายซี้ตูดไม่ยอมขาย อ้างว่าเพราะปัสสาวะรดทุกวัน
- อำมาตย์เอาไปให้บุตรสาวพระยาจนได้

- บุตรสาวพระยาตั้งครุฑ คลอดบุตรเป็นชาย
- พระยาโคกราชประกาศหาพ่อเด็ก ถ้าเด็กเป็นตักใคร คนนั้นเป็นพ่อ
- เด็กเป็นตักไชยชายซี้ตูด
- พระยาโคกราชให้ลอยแพบุตรสาวกับไชยชายซี้ตูด
- ไชยชายกับลูกสาวพระยาไปอาศัยอยู่บนภูเขา
- ไชยชายจับลิงประหลาดได้
- ลิงให้แก้วสารพัดนึกแก่ไชยชาย ๑ ดวง
- ไชยชายอธิษฐานให้ตูดหาย และให้ร่างกายเป็นทอง

มีพ่อเป็นช้าง

- หญิงม่ายยากจนมีอาชีพทำไร่ตัดฟันขาย คืนหนึ่งฝันว่าถูกงูจงอางใหญ่กัดที่ศีรษะ เพื่อนบ้านเตือนว่า อาจเกิดอันตรายหรือทุกข์ร้อนได้
- หญิงม่ายอยากกินกบจึงเข้าไปหากบ ต่อมาพบน้ำในรอยเท้าช้างจึงดื่มมน้ำนั้น
- ทุกวันทีไปไร่นางจะดื่มน้ำในรอยเท้าช้าง เพราะติดใจรสชาติ
- ต่อมานางตั้งครุฑและถูกนิทานว่าเป็นหญิงไม่ดี
- หญิงม่ายคลอดลูกเป็นชายรูปร่างใหญ่โตพวงพี หน้าตาหล่อเหลา
- เมื่อลูกชายโตขึ้นนางพาลูกไปทำไร่ และให้ดื่มน้ำในรอยเท้าช้างนั้นเสมอ
- ลูกชายถามว่าพ่อเป็นใคร นางจึงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ฟัง
- ลูกชายลาแม่ไปตามหาพ่อ
- ชาวบ้านบอกเด็กชายว่ามีช้างเผือกชื่อ ฉันทันต์ อยู่ริมน้ำ
- เด็กชายเดินไปตามที่ชาวบ้านบอกพบช้างยืนอยู่จึงเข้าไปวัดรอยเท้า พบว่ารอยเท้านี้เท่ากับรอยเท้าที่ตน ดื่มทุกวันจึงเข้าไปกราบเท้าช้างและเรียกพ่อ
- ช้างให้พิสูจนโดยการไต่บนหลังจากปลายวงไปถึงปลายหาง ๓ ครั้ง เด็กชายทำได้ ช้างจึงรับเป็นลูก
- เด็กชายไปรับแม่มาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

แลนทอง

- ผัวเมียคูหนึ่งไม่มีลูก วันหนึ่งไปหาฟันในป่าและหาน้ำดื่ม พบแลนกินน้ำที่ติดอยู่ที่ก้นแอ่ง เมื่อแลนไปแล้ว ชายคนนั้นจึงตักน้ำที่เหลือให้เมียกิน
- เมียตั้งท้อง คลอดลูกออกมาเป็นแลนทอง ทั้งสองเสียใจมากแต่ก็เลี้ยงดูลูกอย่างดี
- เมื่อโตขึ้นพ่อแม่ไปทำงานนอกบ้าน แลนทองถอดรูปเป็นชายหนุ่มช่วยทำงานบ้าน
- แลนทองขอให้พ่อแม่ไปขอลูกสาวเศรษฐีให้ เศรษฐีนี้มีลูกสาว ๗ คน
- เศรษฐีถามลูกสาวว่าใครจะแต่งงานกับแลนทองบ้าง ลูกสาวคนที่ ๑ - ๖ ไม่ยอมแต่ง
- ลูกสาวคนสุดท้ายยอมแต่งงานเพราะสงสารแม่เจ้าแลนทอง
- เศรษฐีเรียกสินสอดเป็นแก้วแหวนเงินทองจำนวนมาก และให้สร้างสะพานทองคำจากบ้านเจ้าบ่าวมาถึง บ้านเจ้าสาวภายในคืนเดียว

- แลนทองเนรมิตของหมั้นและสะพานเสร็จในคืนเดียว
- เศรษฐีจัดงานแต่งงานให้ และให้แลนทองมาอยู่ที่บ้าน เมียแลนทองก็ปรนนิบัติผัวอย่างดี
- เมื่ออยู่ร่วมห้องแลนทองถอดรูปเป็นชายหนุ่มรูปงาม
- พี่สาวเมียมาแอบดูและไปบอกเศรษฐี ความลับของเจ้าแลนทองจึงถูกเปิดเผย
- ลูกสาวทั้งหกให้เศรษฐีไปหาแลนมาเป็นสามีนั่ง
- เศรษฐีให้คนจับแลนใส่กระสอบมาให้ลูกสาว
- เมื่อเปิดกระสอบแลนวิ่งออกมาชนข้าวของล้มแตกเสียหาย
- ฝ่ายแลนทองอยู่กับเมียอย่างมีความสุข

หมาแม่

- เจ้าพระยาองค์หนึ่งไปประพาสป่า ถวายบังคนไว้
- แม่หมาไปกินบังคนจึงมีลูกสาว ๒ คน
- ต่อมาลูกสาวทั้ง ๒ ได้เป็นนางพญาเมือง
- แม่หมาไปเยี่ยมลูกคนที่ ถูกไล่ตีขาทัก
- ไปหาลูกสาวคนน้อง ลูกสาวจัดที่นอนให้อย่างดี
- เมื่อแม่หมาตายลง ลูกสาวคนน้องจึงเอากระดูกมาใส่หีบบูชา
- เมื่อเปิดหีบ กระดูกหมาแม่กลายเป็นทอง

ไอ้ตูดขี้วัว

- ชายคนหนึ่งมีตูดสีดำขึ้นเต็มตัว คนเรียกกันว่า ไอ้ตูดขี้วัว พ่อแม่จึงไล่ไปปลุกหน้า (ขนา) ที่ชายป่า
- ไอ้ตูดขี้วัวเป็นคนขยัน ปลูกพืชผักต่างๆ เต็มทำไร่ และได้เอาน้ำปลั้วสาวะรด
- ธิดาของกษัตริย์เสด็จผ่าน เก็บแสงกวาไปเสวยผลหนึ่ง
- พระธิดาตั้งครรภ์และคลอดลูกออกเป็นชาย
- กษัตริย์ให้ประกาศหาพ่อเด็ก โดยดูว่าใครจะทำให้พระนัดดาคลานเข้าไปหาได้ แต่พระนัดดาไม่สนใจใครเลย
- ไอ้ตูดขี้วัวเอาแสงกวามา พระกุมารรีบคลานขึ้นไปนั่งบนตักไอ้ตูดขี้วัว
- กษัตริย์ลอบแพพระธิดา ไอ้ตูดขี้วัวและพระนัดดา
- ไอ้ตูดเริ่มถางป่าทำไร่ พอวันรุ่งขึ้นที่ดินที่ถางแล้วกลับเป็นป่าเหมือนเดิม
- ไอ้ตูดเห็นลิงตัวหนึ่งขึ้นไปที่ป่า ทำให้ป่าหายไป และเมื่อขึ้นอีกครึ่งป่าก็กลับมา
- ไอ้ตูดจับลิงไว้ ลิงขอให้ปล่อยและสัญญาว่าจะทำอะไรก็ได้ตามที่ไอ้ตูดขอ
- ไอ้ตูดขอให้ตูดบนตัวหายไป ไอ้ตูดจึงกลายเป็นชายหนุ่มรูปงาม
- ไอ้ตูดกับพระธิดาช่วยกันทำมาหากินจนร่ำรวย
- พระมเหสีป่วยอยากเสวยแสงกวา แต่ทั้งเมืองไม่มี ทหารออกค้นหาจนพบกับไอ้ตูด
- พระธิดามอบแสงกวาให้ เมื่อพระมเหสีเสวยก็หายป่วย
- กษัตริย์จัดขบวนไปรับพระธิดา ราชบุตรเขยและพระนัดดา กลับเมือง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวปรียาร์ตน์ เชาวลิตประพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่จังหวัดพัทลุง สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับ ๒) สาขาวิชาภาษาไทย จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา ๒๕๔๓ และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวรรณคดีไทย ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔